

An Chomhairle Náisiúnta
um Oideachas Speisialta
National Council
for Special Education

CNOS Tuarascáil Bhliantúil 2023

© CNOS 2024

An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta

1-2 Sráid an Mhuilinn
Baile Átha Troim
Co. na Mí

T: 01-6033200

www.ncse.ie

Clár Ábhar

Tuarascáil Chathaoirleach an CNOS chuig na hAirí	2
Maidir Linn: An Chomhairle Náisiúnta um Oideachais Speisialta (CNOS)	8
Sprioc Straitéiseach 1	14
1.1 Réamhrá	14
1.2 Tacaíochtaí a leithdháileadh ar scoileanna	16
1.3 Aithint agus pleanáil le haghaidh ranganna agus scoileanna speisialta a bhunú	20
1.4 Faisnéis agus tacaíocht a chur ar fáil do dhaltaí agus do thuismitheoirí	22
1.5 Faisnéis agus comhairle a chur ar fáil do scoileanna agus do pháirtithe leasmhara, agus forbairt ghairmiúil múinteoirí	26
1.6 Measúnú ar Riachtanas	32
1.7 Cur i bhfeidhm na Samhla Píolótaí um Chuimsiú Scoile	34
1.8 Straitéis Chuimsitheach Fostaíochta (CES) – Staidéar Píolótach Aistrithe	39
Sprioc Straitéiseach 2	44
2.1 Dul chun cinn ar Chomhairle Polasaí ar Scoileanna Speisialta agus ar Ranganna Speisialta	44
2.2 Comhairliúchán agus Rannpháirtíocht le páirtithe leasmhara	46
2.3 An Ghníomhaireacht Eorpach (EASNIE)	48
2.4 Forbairt ar Chreat Iompraíochta CNOS	49
2.5 Clár Taighde	49
2.6 Taighde a Scaipeadh	53
Sprioc Straitéiseach 3	58
3.1 Réamhrá	58
3.2 Athbhreithniú agus Leathnú Eagraíochtúil CNOS	58
3.3 Rannpháirtíocht foirne agus forbairt ghairmiúil	61
3.4 Digitiú agus feabhsú próisis	63
3.5 Scaipeadh agus rannpháirtíocht ar shaincheisteanna oideachais speisialta	64
3.6 Comhairle an CNOS	65
3.7 Rialachas agus Cód Cleachtais	70
Aguisín 1 – Dearbhú ar Chomhlíonadh Cheanglais an Chóid Chleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit 2016	78
Aguisín 2 – Soláthar Foirne CNOS	81
Aguisín 3 – Faisnéis Staidrimh maidir le Leithdháiltí agus Ranganna Speisialta do na Blianta Acadúla 2011-12 go 2022-23	82
Aguisín 4 – Gluais Acrainmneacha a Úsáidtear	85
Aguisín 5 – Grafaic Eolais ar Phríomhstaitisticí CNOS	86

Tuarascáil Chathaoirleach an CNOS chuig na hAirí

Meitheamh 2024

Norma Foley Uasal, TD
An tAire Oideachais
An Roinn Oideachais
Sráid Mhaoilbhríde
Baile Átha Cliath 1
D01 RC96

Hildegarde Naughton Uasal, TD
An tAire Stáit don Oideachas Speisialta agus Ionchuimsiú
An Roinn Oideachais
Sráid Mhaoilbhríde Baile Átha Cliath 1
Baile Átha Cliath 1
D01 RC96

A Airí, a chairde,

Mar Chathaoirleach ar an gComhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta (CNOS), is mór an onóir dom ár dtuarascáil bhliantúil le haghaidh 2023 a chur i láthair duit, ar aon dul le riachtanais an Achta um Oideachas do Dhaoine ag a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais 2004.

Clúdaíonn an tuarascáil bhliantúil an chéad bhliain de théarma ceithre bliana nua do Chomhairle CNOS don tréimhse 2023 go 2026. Ba mhór an onóir dom a bheith ceaptha chun fónamh mar Chathaoirleach nua, mar aon le seisear gnáthbhall nua ag teacht isteach leis an seisear comhaltaí eile a athcheapadh don dara téarma. Tá lúcháir orm a bheith i gceannas ar Chomhairle CNOS sa tréimhse bhunathraithe seo don eagraíocht, le hinfheistiocht bhreise shuntasach de €13m curtha ar fáil ag an Rialtas mar chuid de Bhuiséad 2023 chun freastal ar an riachtanas méadaithe inár gcóras oideachais. Tá an CNOS buíoch díot agus d'obair do Roinne maidir leis an maoiniú breise seo a chur ar fáil. Le linn 2023, thugamar faoi athbhreithniú fairsing eagraíochtúil agus chuireamar tús le sraith athruithe laistigh den CNOS. Áiríodh leis seo athstruchtúrú eagraíochtúil agus bealaí nua oibre a chur i bhfeidhm, de réir fhís an CNOS córas oideachais ionchuimsithigh den chéad scoth a chruthú d'Éirinn. Táimid ag tnúth le breac-chuntas a thabhairt ar dhul chun cinn breise sa réimse seo in 2024.

Tá ár bpríomhfhócas ag an CNOS ar sholáthar tacaíochtaí oideachais do leanaí a bhfuil riachtanais bhreise acu a phleanáil agus a chomhordú ionas go dtacófar le leanaí agus le daoine fásta chun torthaí níos fearr a bhaint amach ina gcuid oideachais. Ag deireadh 2023, bhí 2,549 rang speisialta san iomlán i scoileanna príomhshrutha agus bhí áiteanna ar fáil do 15,844 dalta, agus os cionn 20,700 post CRS, suas ó 19,000 ag deireadh mhí na Nollag 2022. Bhí os cionn 8,400 scoláire cláraithe i scoileanna speisialta le tacaíocht ón gComhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta ag deireadh na scoilbhliana 2022/23, le tacaíocht ó níos mó ná 1,300 múinteoir agus os cionn 2,900 CRS. Lean an CNOS ar aghaidh ag obair ar athbhreithnithe eisceachtúla ar CRS agus leithdháiltí SET, agus fuair beagnach 400 scoil leithdháileadh méadaithe do CRSanna agus leithdháileadh méadú ar uaireanta SET ar 61 scoil.

Chuir an CNOS réimse ábhar agus tacaíochtaí ar fáil chun tacú le tuismitheoirí, múinteoirí agus scoileanna. Áiríodh leo sin seimineáir faisnéise do thuismitheoirí a leathnú, bileoga do thuismitheoirí agus do dhaltaí, leabhráin athbhreithnithe chun tacú le tuismitheoirí agus le leanaí maidir le bunscoil a thosú agus aistriú go suíomhanna iar-bhunscoile, agus sraith acmhainní do scoileanna i Padlet ar líne faoi Chlár Samhraidh 2023. Leanfar de dheiseanna foghlama gairmiúla do mhúinteoirí a sheachadadh go pearsanta agus ar líne; ghlac breis agus 4,200 múinteoir páirt sna seimineáir seo in 2023.

Leanadh ar aghaidh leis an scéim phíolótach Samhail Cuimsithe Scoile (SIM) thar 2023, agus soláthraíodh seirbhís tacaíochta timhfillte i scoileanna píolótacha lena n-áirítear teiripeoirí saothair, teiripeoirí urlabhra agus teanga agus cleachtóirí iompraíochta. Tugadh tacaíocht do níos mó ná 1,000 múinteoir trí imeachta Foghlama Gairmiúla Múinteoirí (TPL) le scoileanna ag glacadh páirte i dTionscadal Teiripe Inskoile mar chuid de SIM. Tugadh tacaíocht do níos mó ná 500 múinteoir trí Fhoirne Réigiúnacha Feabhsaithe trí sheimineáir a chuir teiripeoirí agus cleachtóirí iompraíochta ar fáil. Lean an clár oiliúna náisiúnta do Chúntóirí Riachtanas Speisialta ar aghaidh ag rolladh amach, agus chríochnaigh os cionn 961 dalta an clár oiliúna in 2023 (cohórt 3) agus chuir an ceathrú cohórt de 903 dalta tús lena gcuid staidéir i mí Mheán Fómhair 2023. Lean scéim Píolótach Náisiúnta Altranais a cuireadh tús leis i mí Dheireadh Fómhair 2022 ag tacú le leanaí a bhfuil riachtanais chasta cúram sláinte acu, agus faomhadh 9 n-iarratas ar thacaíocht agus tá athbhreithniú á dhéanamh ar iarratais bhreise.

Tá comhairle a chur ar an Aire trí chomhairle neamhspleách, shaineolach agus fhianaisebhunaithe ar cheann de spriocanna straitéiseacha an CNOS. Chuige sin, chuir an CNOS páipéar comhairle beartais An Inclusive Education for an Inclusive Society maidir le scoileanna speisialta agus ranganna speisialta faoi bhráid na Roinne Oideachais, tar éis teagmháil a dhéanamh le do Roinn. Bhí taighde agus comhairliúchán fairsing a rinne an CNOS mar bhonn eolais ag an gcomhairle beartais seo. Fáiltíonn an CNOS roimh bhunú Ghrúpa Oibre na Roinne Oideachais agus CNOS chun maoirseacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm na moltaí atá sa pháipéar comhairle mar aon le tacaíocht agus saineolas an Ghrúpa Tacaíochta Teicniúla.

Rinneadh dul chun cinn ar ár gclár taighde i rith 2023, agus cuireadh obair allamuigh ar roinnt tionscadal coimisiúnaithe chun cinn i rith na bliana. Chríochnaigh staidéar a coimisiúnaíodh chun meastóireacht sheachtrach a dhéanamh ar conas a sheachadann an CNOS a sheirbhísí túslíne a bhailiú sonraí in 2023 agus cuireadh torthaí tosaigh i láthair ag ár gcomhdháil taighde i mí na Samhna. Bhailigh an tionscadal a dhéanann mapáil agus rianú ar dhaltaí tar éis dóibh an scoil a fhágáil an babhta deiridh sonraí ó dhaltaí agus iad ag fágáil na scoile agus chuir siad an dréacht-tuarascáil isteach i mí na Nollag 2023. Tugadh faoi na hullmhúcháin deiridh do chéad tuarascáil ón staidéar ar thionchar COVID-19 do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus foilseofar iad in 2024, agus beidh an dara tuarascáil le teacht níos déanaí in 2024. Táimid ag tnúth le torthaí na dtuarascálacha seo a eascraíonn as na staidéir a roinnt le do Roinn.

Coimisiúnaíodh staidéar nua in 2023, chun meastóireacht sheachtrach a dhéanamh ar an gclár píolótach maidir le tacú le daoine óga faoi mhíchumas chun rochtain ar roghanna iarscoile agus deiseanna dóibh a fheabhsú. Déanann an CNOS agus an DE maoirseacht ar an gclár píolótach, a oibríonn le cohórt daltaí i scoileanna i nGaillimh agus i mBaile Átha Cliath, agus tacaíonn sé le scoileanna cumas a thógáil agus pleananna aistrithe aonair a fhorbairt do gach dalta. Breithneoidh an mheastóireacht tionchar an chláir píolótaigh ar eispéireas na ndaltaí agus iad ag fágáil na scoile, ag cur béime ar dhea-chleachtais agus ar réimsí le haghaidh feabhsúcháin, ag cuimsiú aiseolais ó réimse páirtithe leasmhara.

Tionóladh an chomhdháil bhliantúil taighde i mí na Samhna 2023 i bPáirc an Chrócaigh, agus d'fhreastail os cionn 110 toscaire ar an láthair agus 84 toscaire cláraithe tríd an mbeoshruth ar líne. Phléigh réimse saineolaithe náisiúnta agus idirnáisiúnta na téamaí 'CNOS agus Soláthar na Seirbhíse Oideachais Chuimsithigh in Éirinn' agus 'Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim (UDL)'. Cuireadh fáilte mhaith roimh na láithreoirreachtaí, agus áiríodh iontu rannchuidiú ó lucht acadúil na hÉireann, na Ríochta Aontaithe agus na Stát Aontaithe agus ó Phríomhfheidhmeannach CNOS John Kearney ag cur síos ar an dul chun cinn le leathnú an CNOS agus ár bhfís do chóras oideachais ionchuimsitheach den chéad scoth d'Éirinn.

Anuas ar thuarascáil bhliantúil a sholáthar faoin Acht EPSEN, tá dualgas freisin orm mar a leanas faoin gCód Cleachtais 2016 um Rialú Comhlachtaí Stáit:

- ▶ Ní comhlacht Stáit tráchtála í CNOS. Níl aon fhochuideachtaí, comhfhiontair ná scairshealbha againn. Ní raibh tionchar ag aon fhorbairtí atá suntasach ó thaobh na tráchtála de ar an CNOS in 2023. Ní féidir linn a bheith ag súil le haon fhorbairtí den sórt sin.
- ▶ Tá staid airgeadais an CNOS mar a nochtadh inár gcuntais bhliantúla 2023 a ndéanann an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste iniúchadh orthu. Cuirtear na cuntais seo, nuair a dhéantar iniúchadh orthu, faoi bhráid tú ar leithligh faoi Alt 29 den Acht EPSEN agus áirítear iontu, de réir mar is gá, mo dheimhniú chugat maidir le Córas Rialaithe Inmheánach an CNOS agus an ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltai an bhoird a theastaíonn.
- ▶ Cloíonn an CNOS le Ciorclán 25/2016 maidir le caighdeáin agus le amlíne agus fiosrúcháin bhaill an Oireachtais á bhfreagairt. In 2024, foilseoidh an CNOS freagraí ar cheisteanna ó bhaill an Oireachtais nach mbaineann le daltaí aonair nó a bhfuil faisnéis phearsanta iontu.
- ▶ Tá beartas agus nósanna imeachta comhaontaithe ag an CNOS chun déileáil le nochtadh cosanta de réir an Achta um Nochtadh Cosanta (2014), leis an mbeartaa atá le leasú go luath in 2024 i leith an Achta Leasaithe 2022. Níor ardaíodh aon cheist faoin gcleachtas úd i 2023.
- ▶ Chuir Comhairle CNOS meastóireacht ar fheidhmíocht an CNOS i gcrích trí thagairt a dhéanamh don phlean bliantúil agus don bhuiséad bliantúil i mí na Nollag 2023.
- ▶ Ghlac an CNOS le Cód Cleachtais 2016 um Rialachas Comhlachtaí Stáit agus leanann sé de bheith ag cloí go hiomlán le gach gné de tar éis athbhreithniú inmheánach ar ár gcomhlíonadh leis an gCód in 2023. Sa chomhthéacs sin, dearbhaím an méid seo i leanas:
 - Gur cloíodh leis na cleachtais chúil um thuairisciú airgeadais, iniúchadh inmheánach, taisteal agus diúscairt sócmhainní.
 - Tá an CNOS ag cloí le beartas an Rialtais maidir le soláthar poiblí agus cur i bhfeidhm ár bPlean Soláthair Chorpáraidigh reatha, agus tá sé i gceist aici é seo a athbhreithniú in 2024. D'aithníomar neamhchomhlíonadh treoirlínite le 3 soláthróir in 2023 agus nochtamar na sonraí sin inár Ráiteas um Rialú Inmheánach inár gcuntais bhliantúla.

- Cloíonn CNOS leis na gnéithe agus cleachtais chuí atá sa chód caiteachais phoiblí.
- Rinne an CNOS measúnú oiriúnach ar phríomhrioscaí, san áireamh bhí cuntas orthusan agus, nuair ba chuí, bearta agus straitéisí maolaithe gaolmhara.
- Cloíonn comhaltaí Chomhairle CNOS le Cód Iompair Gnó CNOS do Chomhaltaí Boird Stáit.
- Cloíonn fostaithe CNOS leis an gCód Iompair do Státseirbhísigh.
- Cloíonn tuarastail an phríomhfheidhmeannaigh agus fostaithe do pholasaí an Rialtais.
- Ní íoctar táillí stiúirthóra le baill Chomhairle CNOS. Mínítear costais na mBall éagsúla Comhairle sa tuairisc rialaithe a fhoilsítear ar leith ón dtuarascáil seo.
- Comhlíonann an CNOS na treoracha um mholtaí caiteachais caipitiúil a mheas agus a bhainistiú.
- Comhlíonann CNOS riachtanais Rialtais um pholasaí taistil.
- Níl CNOS ag súil le haon imeachtaí suntasacha i ndiaidh dháta an chláir chomhordaithe.
- Amhail an 31 Nollaig 2023, tá 6 (46%) bean agus 7 (54%) fear ag an gComhairle. Tá cothromaíocht inscne na Comhairle i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach in Acht EPSEN agus comhlíonann sí sprioc an Rialtais ionadaíocht 40% ar a laghad a dhéanamh ar gach inscne i mballraíocht na mBord Stáit.
- Tá an CNOS tiomanta d'éagsúlacht agus cuimsiú a chur chun cinn ar fud na heagraíochta.

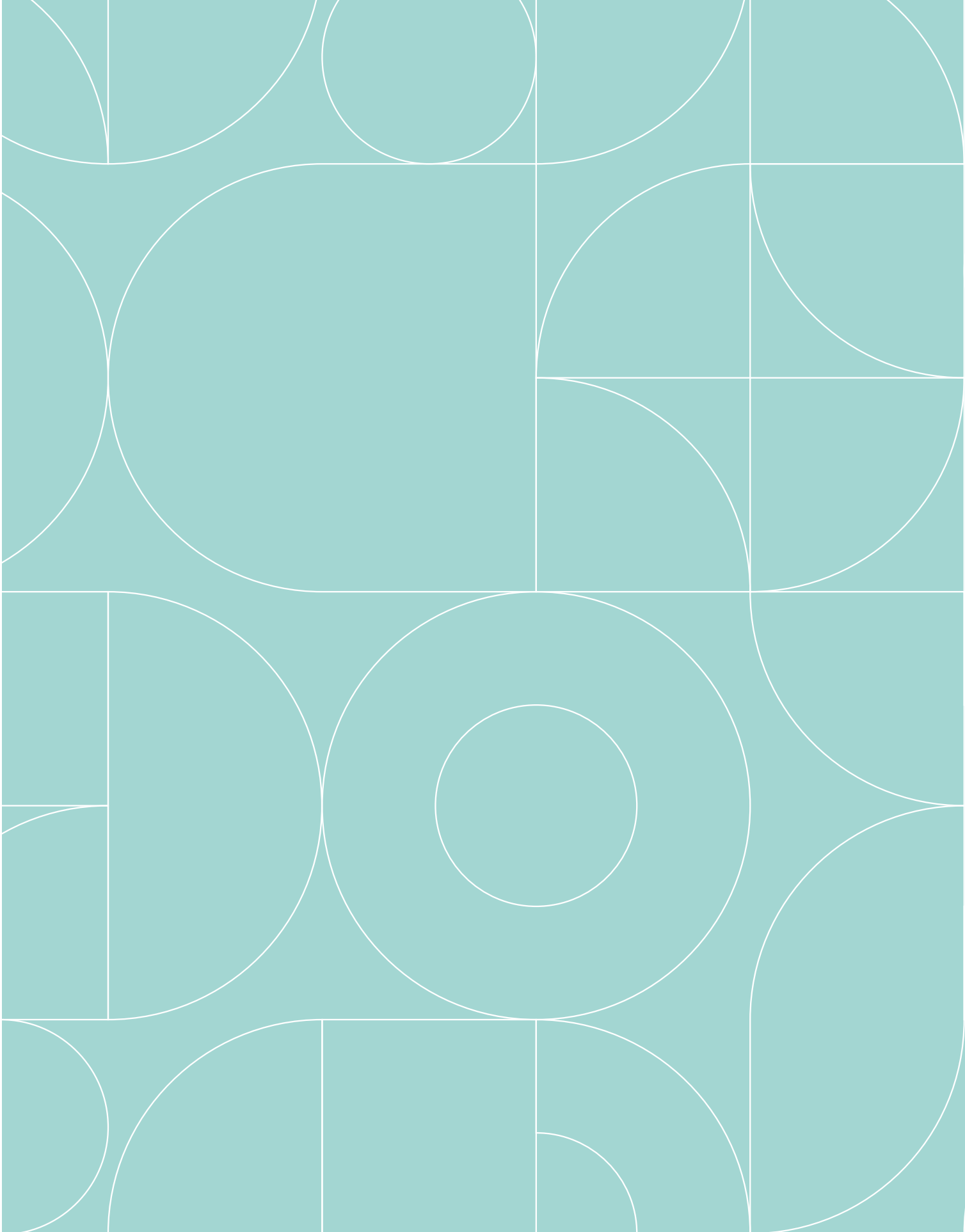
Tá tuilleadh deimhnithe go bhfuil ceanglais an Chóid á gcomhlíonadh leagtha amach in Aguisín.

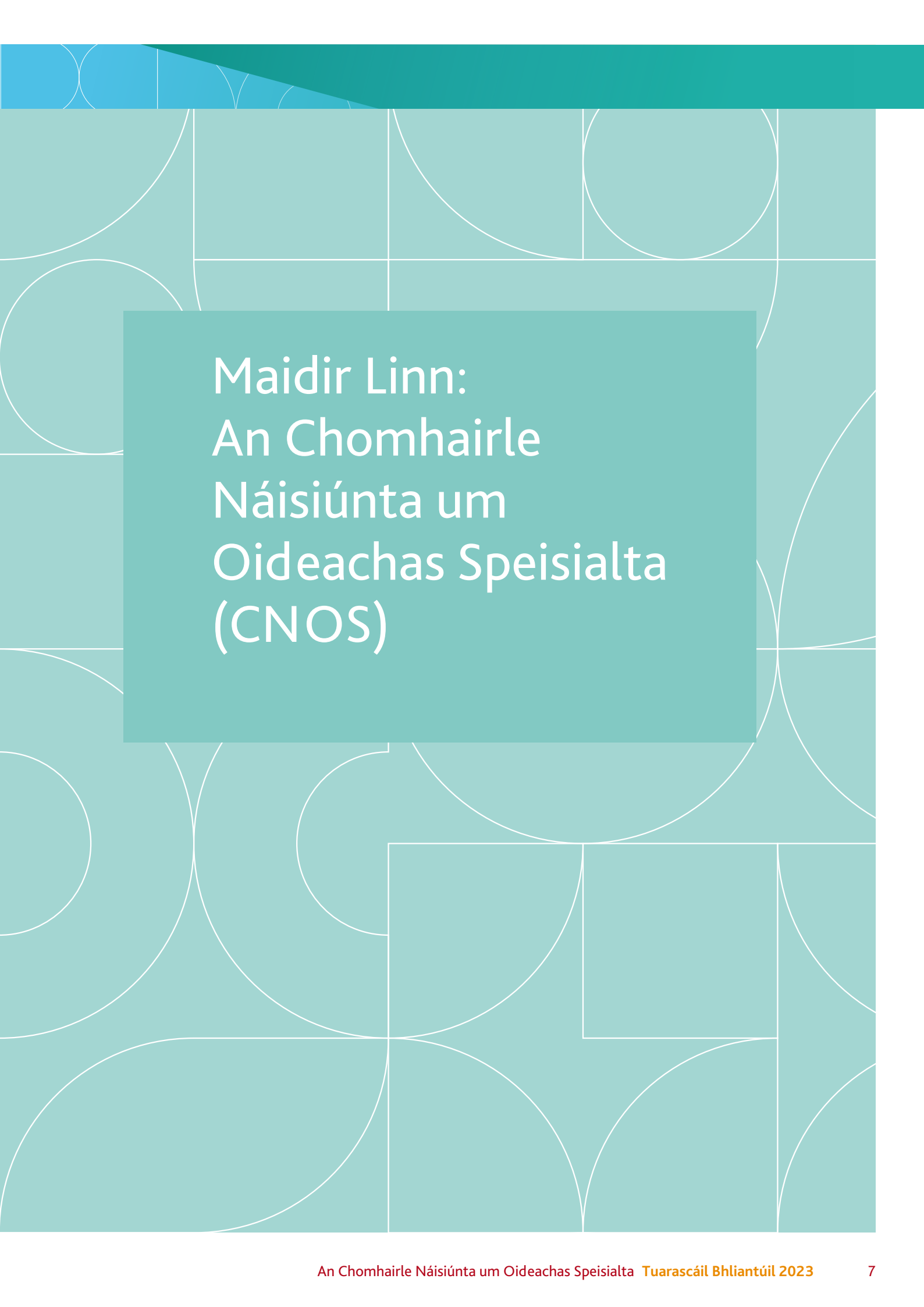
Sainaithnítear inár dtuarascáil bhliantúil na príomhéachtaí do 2023 agus na gníomhaíochtaí a rinneadh chun ár dtrí sprioc straitéiseacha don bhliain a bhaint amach. Is féidir leis an CNOS, más gá, aon eolas nó soiléiriú breise a sholáthar duit féin nó do d'oifigigh.

Is mise, le meas,

An Dr Fergal Lynch
Cathaoirleach,

An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta

Maidir Linn: An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta (CNOS)

Maidir linn: An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta (CNOS)

Ár bhfís

Is í fíís an CNOS córas oideachais uilechuimsithigh den chéad scoth d'Éirinn, áit a dtacaítear le leanaí agus le daoine fásta a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu chun torthaí níos fearr a bhaint amach ina gcuid oideachais chun cur ar a gcumas a n-acmhainneacht a bhaint amach.

Ár misean

Spreagfaimid réadú oideachais uilechuimsithigh le taighde, beartas agus cleachtas comhtháite. Oibreoidh ár bhfoireann oilte agus tiomanta le daltaí, scoileanna agus pobail chun rochtain a sholáthar ar fhoghlaim agus ar dheiseanna ardchaighdeáin.

Ár luachanna

1. Duinebhunaithe: Tá leanaí agus daoine fásta a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus a dteaghlaigh i gcroílár a ndéanaimid.
2. Dírithe ar chuimsiú: Treoraíonn cuimsiú ár gcreideamh agus ár ngníomhartha.
3. Dírithe ar chothromas agus ar chomhionannas: Déanaimid acmhainní reatha agus breise a leithdháileadh go cothrom agus go cothrom ar scoileanna de réir riachtanais scoláirí agus laistigh de bheartas na Roinne Oideachais.
4. Fianaise-bhunaithe: Bunaímid comhairle beartais ar fhianaise taighde, ar dhea-chleachtas náisiúnta agus idirnáisiúnta, ar chomhairliúchán lenár bpáirtithe leasmhara agus ar ionchur saineolaithe.
5. Stiúthe ag Saineolaithe: Is sainfhoinsé muid d'fhaisnéis, de threoir agus de thacaíocht luachmhar do thuismitheoirí agus do scoileanna chomh maith le tacú le forbairt ghairmiúil leanúnach do chleachtóirí oideachais.
6. Dírithe ar chomhairliúchán: Bímid i mbun comhairliúcháin rialta agus fhiúntach lenár bpáirtithe leasmhara.

Ár bhfeidhm

Agus sinn ag iarraidh an fhís a chur i gcrích, tá roinnt gníomhaíochtaí againn a d'eascair ónár bhfeidhmeanna mar a mhínítear in Alt 20 den Acht (EPSEN), 2004. Go sonrach, áirítear orthu sin:

- ▶ Soláthar tacaíochtaí oideachais do leanaí ag a mbíonn riachtanais oideachais speisialta a phleanáil agus a chomhordú.
- ▶ Taighde a dhéanamh agus a choimisiúnú.
- ▶ Comhairle a chur ar an Aire Oideachais maidir le polasaí oideachais speisialta.
- ▶ Eolas, an deachleachtas san áireamh, maidir le hoideachas speisialta a scaipeadh ar thuismitheoirí, scoileanna agus daoine eile leasmhara.
- ▶ Dul i gcomhairle le comhlachtaí deonacha lena chinntiú go gcuirtear a gcuid eolais agus saintaithí san áireamh nuair a fhorbraítear polasaí CNOS.
- ▶ Athbhreithniú agus comhairle maidir le soláthar oideachais do dhaoine fásta faoi mhíchumas.

D'fhaomh an tAire Oideachais, Norma Foley, Ráiteas Straitéise CNOS 2022-2024 i mí na Nollag 2022. Threoraigh trí sprioc straitéiseacha ár gcuid oibre in 2023 agus tá siad leagtha amach i dTábla 1.

Tábla 1: Ráiteas Straitéise CNOS 2022-24¹, Spriocanna Straitéiseacha

- ▶ **Sprioc 1:** Tacú le daltaí, tuismitheoirí agus scoileanna feabhas a chur ar rannpháirtíocht oideachais, ar thaithí foghlama daltaí ag a bhfuil Riachtanais Oideachais Speisialta agus ar thorthaí na ndaltaí sin.
- ▶ **Sprioc 2:** Comhairle bheartais neamhspleách, shaineolach agus fhianaisebhunaithe a chur ar fáil don Aire Oideachais a bhfuil clár cuimsitheach taighde mar bhonn aici.
- ▶ **Sprioc 3:** Cultúr éifeachtach eagraíochtúil a fhorbairt agus a chothabháil a chomhlíonann gach riachtanas rialachais chorparáidigh agus rialála agus a thacaíonn le seachadadh seirbhísí.

Tá struchtúr na Tuarascála Bliantúla seo á threorú ag an Ráiteas Straitéise, agus cuirtear na gníomhartha gaolmhara faoi gach sprioc i láthair sa tuarascáil seo.

¹ D'fhaomh an Chomhairle Ráiteas Straitéise CNOS (2022-24) in 2022. Le fógra an Rialtais maidir le maoiniú breise chun tacú le leathnú seirbhísí CNOS i mí na Samhna 2022, d'ullmhaigh an CNOS Ráiteas Straitéise nua agus d'fhaomh an tAire é i mí an Mhárta 2024.

Príomhghnóthachálacha in 2023

Seo thíos tá achoimre ar chuid dár gnóthachálacha suntasacha le linn 2023:

- ▶ D'ullmhaigh an CNOS páipéar comhairle beartais nuashonraithe maidir le scoileanna speisialta agus ranganna speisialta go luath in 2024 (lár mhí Eanáir 2024). Áiríodh air sin dhá dhoiciméad tacaíochta breise, athbhreithniú litríochta agus athbhreithniú riaracháin.
- ▶ Cuireadh tús le mórchlár athbhreithnithe agus claochlaithe eagraíochtúil in 2023, inar cuireadh tús le leathnú suntasach agus athruithe criticiúla ar struchtúir oibriúcháin an CNOS. Leis na hathruithe seo tugadh isteach athrú ó bhonn 5 réigiún go struchtúr bhonn 2 réigiún náisiúnta, le taca ó 20 limistéar Bainisteoir Foirne, méadú 10 limistéar ar an struchtúr eagraíochtúil roimhe seo.
- ▶ Ag deireadh na scoilbhliana 2022/23, bhí 2,549 rang speisialta san iomlán i scoileanna príomhshrutha agus bhí áiteanna ar fáil do 15,844 dalta.
- ▶ Bhí os cionn 8,400 scoláire cláraithe i scoileanna speisialta le tacaíocht ón gComhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta ag deireadh na scoilbhliana 2022/23, le tacaíocht ó níos mó ná 1,300 múinteoir agus os cionn 2,900 CRS.
- ▶ Bhí os cionn 20,700 post CRS ag tacú le riachtanais chúraim daltaí suas ó bheagán os cionn 19,000 post ag deireadh mhí na Nollag 2023.
- ▶ Ag deireadh na scoilbhliana 2022/23, próiseáladh os cionn 13,000 iarratas ar thacaíochtaí breise do dhaltá a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu faoi dhá scéim leithdháilte:
 - Beagnach 6,000 iarratas nua ar iompar scoile
 - Os cionn 7,200 iarratas nua ar theicneolaíocht chúnta/trealamh speisialta.
- ▶ Faoi bpróiseas athbhreithnithe eisceachtúil CRS, rinne os cionn 600 scoil iarratas ar athbhreithniú ar an leithdháileadh faoi dheireadh mhí na Bealtaine 2023, agus fuair beagnach 400 scoil leithdháileadh méadaithe, arb ionann é agus beagnach 300 post CRS.
- ▶ Chuir an CNOS clár cuimsitheach de sheimineáir TPL (meascán de sheimineáir ar líne agus de sheimineáir phearsanta) ar fáil ó Mheán Fómhair 2022 go Meitheamh 2023. Reáchtáladh breis is 200 seimineár agus d'fhreastail breis is 4,200 ball foirne scoile ó gach cearn den tír orthu.
- ▶ Lean an CNOS ar aghaidh ag cur clár oiliúna náisiúnta CRS ar fáil i gcomhar le COBÁC. Bhain an tríú cohórt de 961 mac léinn céim amach in 2023, agus chuir cohórt 903 mac léinn tús lena gcuid staidéir i mí Mheán Fómhair 2023. In 2023, creidiúnaíodh an cúrsa mar dhioplóma Leibhéal 6 i dTacaíocht Chuimsitheach Scoile, agus bhain mic léinn dámhachtain Leibhéal 6 amach ar an NFQ.
- ▶ Seoladh Clár Náisiúnta Altranais Píolótach, agus fuarthas 24 iarratas agus faoi dheireadh 2023, ceadaíodh 9 n-iarratas ar thacaíocht.
- ▶ Reáchtáil an Tionscadal Teiripe In-Scoile (ISTP) réimse imeachtaí ag obair le scoileanna píolótacha SIM. In 2023, reáchtáladh imeachtaí ISTP TPL ag tacú le 46 scoil aonair agus 996 múinteoir, agus d'fhostaigh idirghabhálacha ISTP (múinteoirí agus teiripeoirí atá ag obair i gcomhpháirtíocht) 34 scoil agus 378 múinteoir thar 70 idirghabháil.

- ▶ In 2023, chuir an tSeirbhís Múinteoirí Cuairte tacaíocht ar fáil do bhreis is 1,300 leanbh dall/lagamhairc (14 mhúinteoir WTE) agus os cionn 5,300 leanbh bodhar/lagéisteachta (29 mhúinteoir WTE).
- ▶ Cuireadh tús leis an scéim píolótach Aistrithe faoin Straitéis Chuimsitheach Fostaíochta i mí Eanáir 2023, agus lean sé ar aghaidh le daltaí ina séú bliain ag ullmhú chun an scoil a fhágáil in dhá shuíomh phiólótacha i mBaile Átha Cliath agus i nGaillimh. Choimisiúnaigh an CNOS an mheastóireacht go seachtach in earrach 2023 agus tá sé ar siúl go maith sa dá shuíomh, ag ullmhú don chéim iarscoile den scéim phiólótach in 2024.
- ▶ Tionóladh comhdháil bhliantúil taighde CNOS i bPáirc an Chrócaigh i mí na Samhna 2023 agus dhá théama á mbreithniú: an CNOS agus Soláthar na Seirbhíse um Oideachas Ionchuimsitheach in Éirinn' agus 'Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim (UDL).
- ▶ Foilsiú Cairt Chustaiméirí nua agus Plean Gníomhaíochta CNOS, 2023-2025.
- ▶ Tús le tionscadal chun straitéis nua sonraí a fhorbairt don CNOS.

Clár claochlaithe CNOS

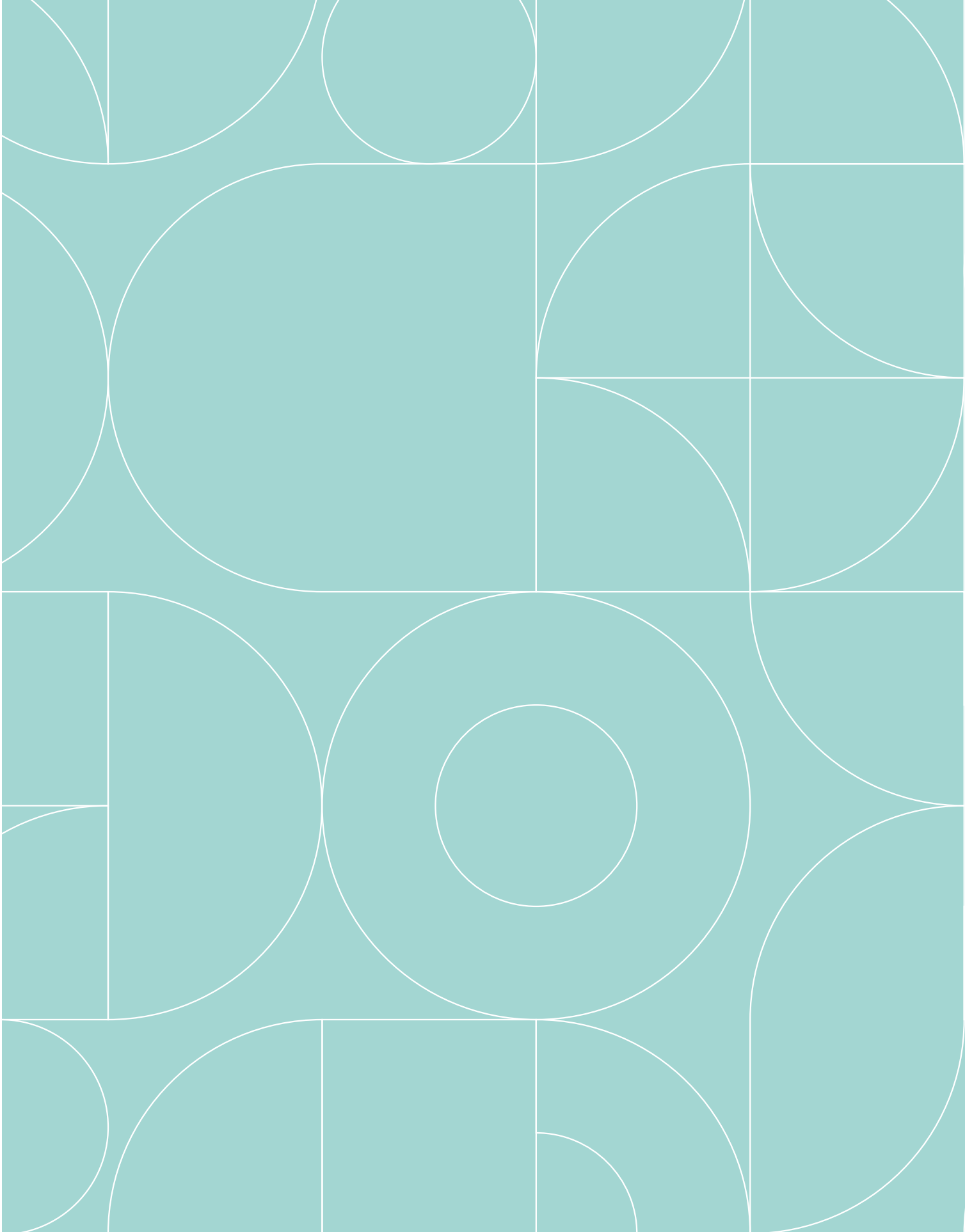
Chomh maith leis na príomhéachtaí a leagtar amach do 2023, tá roinnt forbairtí tábhachtacha déanta ag Foireann Ceannaireachta Sinsearaí CNOS a bhaineann le clár claochlaithe dar teideal 'Fís 26'. Tabharfaidh 'Fís 26' éifeacht d'eagraíocht athbhreithnithe agus leathnaithe le tacaíocht ón leithdháileadh maoinithe breise de €13 milliún i mBuiséad 2023.

Tá Plean Straitéiseach Fórsa Saothair don CNOS críochnaithe, agus tá dearadh eagraíochtúil mionsonraithe nua i bhfeidhm a d'athraigh struchtúr na heagraíochta go suntasach, ag méadú ó 4 rannán go 5 cholún (féach Cuid 3.2). Chuimsigh an próiseas seo rannpháirtíocht agus ionchur ón bhfoireann ar fud na heagraíochta agus ailíniú príomhfheidhmeanna le gníomhaíochtaí bunscoile agus meánscoile/tacaíochta.

Le linn 2023, bhog feachtais earcaíochta ar aon dul leis an dearadh eagraíochtúil nua ar luas, lena n-áirítear beirt Phríomhoifigeach nua a cheapadh i mí Lúnasa 2023. Leanfaidh sé seo ar aghaidh go 2024.

In 2023, cuireadh pleanáil agus ullmhúcháin i bhfeidhm le haghaidh leathnú agus athchumrú sna foirne túslíne, le líon méadaithe ball foirne i bhfoirne áitiúla túslíne, faoi stiúir beirt Chomhordaitheoirí Náisiúnta nua arna gceapadh in 2024. Cuireadh tús le feachtais earcaíochta leathnaithe chun cur le líon na mBainisteoirí Foirne agus na nEagraithe Riachtanas Speisialta Oideachais (SENO) a oibríonn go dlúth le scoileanna ag leibhéal áitiúil.

Earcaíodh foireann bhreise ag gach leibhéal ar fud na heagraíochta lena chinntiú go bhfuil na hacmhainní atá ar fáil ag foirne riaracháin agus túslíne ceannoifige chun freastal ar an riachtanas méadaithe inár gcóras oideachais agus chun réimse seirbhísí níos freagrúla, níos comhordaithe agus níos comhtháite a chur ar fáil do scoileanna, do thuismitheoirí agus do dhaltáí.

Sprioc Straitéiseach 1:

Tacú le daltaí, le tuismitheoirí agus le scoileanna feabhas a chur ar an rannpháirtíocht oideachasúil, ar an taithí foghlama agus ar na torthaí do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu

Sprioc Straitéiseach 1

Tacú le daltaí, le tuismitheoirí agus le scoileanna feabhas a chur ar an rannpháirtíocht oideachasúil, ar an taithí foghlama agus ar na torthaí do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.

Leag an CNOS amach naoi bpríomhghníomhaíocht a bhaineann le sprioc straitéiseach 1 i Ráiteas Straitéise 2022-2024 an CNOS.

Gníomhaíochtaí

1. Tacaíochtaí a athbhreithniú agus a leithdháileadh ar scoileanna faoi scéimeanna DE.
2. Eolas, comhairle agus tacaíocht a chur ar fáil do scoileanna agus do pháirtithe leasmhara oideachais maidir le daltaí a bhfuil RSO acu a chur san áireamh.
3. Forbairt ghairmiúil a chur ar fáil bunaithe ar mhúnlaí dea-chleachtas chun oideachas agus cuimsiú daltaí ag a bhfuil SEN a fheabhsú.
4. Comhairle, eolas agus tacaíocht a chur ar fáil do thuismitheoirí agus do dhaltaí maidir le cúrsaí oideachais lena n-áirítear acmhainní agus tacaíochtaí, pleanáil aistrithe agus conairí.
5. Seirbhís tacaíochta fillte a chur ar fáil i scoileanna lena n-áirítear teiripeoirí saothair, teiripeoirí urlabhra agus teanga agus cleachtóirí iompraíochta mar chuid den tSamhail um Chuimsiú Scoile.
6. An gá atá le bunú ranganna speisialta agus scoileanna speisialta a aithint agus a phleanáil.
7. Athbhreithniú a dhéanamh ar thionchar na dtacaíochtaí, na comhairle agus na forbartha gairmiúla a chuirtear ar fáil do scoileanna agus do thuismitheoirí.
8. Sonraí a choinneáil maidir le soláthar acmhainní SEN, anailís a dhéanamh ar shonraí agus ar threochtaí chun bonn eolais a chur faoi phleanáil agus athbhreithniú.
9. Oibriú le FSS chun cloí le hoibleagáidí reachtúla faoin Acht um Míchumas.

1.1 Réamhrá

Déanann CNOS pleanáil, comhordú agus athbhreithniú ar sholáthar breis tacaíochtaí oideachais sna scoileanna a chláraíonn daltaí le riachtanais speisialta oideachais, de réir pholasaí na Roinne Oideachais.

Gach bliain is féidir le níos mó ná 4,000 scoil iarratas a dhéanamh ar eagraí riachtanas speisialta oideachais CNOS atá lonnaithe go háitiúil (SENO) le haghaidh acmhainní éagsúla ag brath ar riachtanais na scoile. Áirítear ar na hacmhainní sin an méid seo a leanas:

- ▶ Tacaíocht CRS (cúntóir riachtanas speisialta) trí phróiseas Athbhreithniú Eisceachtúil CRS (SER)
- ▶ Teicneolaíocht chúntach/trealamh speisialtachta, agus/nó
- ▶ Socruithe iompair scoile do dhaltaí a bhfuil riachtanais bhreise acu.

Faoi láthair bíonn an chuid is mó de dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu istigh i ranganna lárshrutha. Mar sin féin, tá soláthar idir rollú lánaimseartha sa dara ceann agus rollú lánaimseartha i scoileanna speisialta ar fáil do dhaltaí. Áirítear an méid seo a leanas ar raon na roghanna socrúcháin:

- ▶ **Rang príomhshrutha** na bhféadfadh an dalta a bhfuil riachtanais oideachais speisialta aige/aici tacaíocht bhreise a fháil ón múinteoir ranga trí dhifreáil a dhéanamh ar an gcuraclam, trí Dhearadh Uilíoch a chur i bhfeidhm le haghaidh oiriúnaithe foghlama agus/nó trí thacaíocht bhreise teagasc a chuireann múinteoir oideachais speisialta ar fáil.
- ▶ **Rang speisialta i scoil phríomhshrutha** ina bhfuil idir 6 agus 11 dalta i ngach rang speisialta, ag brath ar an riachtanas speisialta oideachais.
- ▶ **Scoil speisialta** do dhaltaí a bhfuil riachtanais oideachais speisialta chasta acu le ranganna idir 6 agus 11 dalta, ag brath ar riachtanais speisialta oideachais na mac léinn atá cláraithe a ainmniú.

Ina theannta sin, cuireann an tSeirbhís Múinteoirí Cuairte comhairle agus tacaíocht ar fáil chun a chinntiú go bhfreastalaítear ar riachtanais oideachais leanaí agus daoine óga atá bodhar/lag éisteachta nó dall/lagú amhairc. Tá an tseirbhís seo ar fáil ó bhreith go leibhéal réamhscoile, bunscoile agus iar-bhunscoile.

Cuireann clár cuimsitheach de sheimineáir Foghlama Gairmiúla Múinteoirí deiseanna foghlama gairmiúla ar fáil do mhúinteoirí chun tacú le teagasc leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu. Clúdaíonn an clár seo raon réimsí topaicí lena n-áirítear uathachas, iompar, ullmhú measúnaithe, imscaradh Cúntóirí Riachtanas Speisialta, ceannaireacht, idirghabhálacha céadfacha agus teiripe chun freagracht do riachtanais oideachais éagsúla daltaí i dtimpeallachtaí foghlama cuimsitheacha.

Cuireann an CNOS tacaíocht inscoile ar fáil don fhoireann iomlán, do ghrúpaí agus do thacaíochtaí do mhúinteoirí aonair. D'fhéadfadh tacaíochtaí a bheith i bhfoirm tacaíochta teileafóin, tacaíochta ríomhphoist, físchomhdhálacha, cuairt scoile nó seimineár scoile uile. Is féidir iarratais a dhéanamh trí Thairseach Tacaíochta Scoile an CNOS, agus is féidir iad a iarraidh i rith na bliana.

Is í an fhoireann um Measúnú ar Riachtanais (AoN), a bunaíodh i mí Mheán Fómhair 2022, a chomhordaíonn an próiseas chun measúnú ar riachtanais oideachais an linbh nó an duine óig a eagrú mar chuid de phróiseas AoN Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS). Faoi Acht um Míchumas (2005), tá an CNOS freagrach as duine cuí a ainmniú chun measúnú a dhéanamh ar riachtanais oideachais, nuair a iarrann FSS é.

Tugann an chuid seo breac-chuntas ar an méid seo a leanas:

- ▶ Acmhainní a chur ar fáil do scoileanna sna scoilbhlianta 2022/23 agus 2023/24,
- ▶ Imeachtaí maidir le Foghlaim Ghairmiúil Múinteoirí (TPL) tacaíocht/comhairle in-scoile a sholáthar,
- ▶ Próiseas Measúnaithe Riachtanais,
- ▶ Cur i bhfeidhm an tSamhail phiólótach um Chuimsiú Scoile,

- ▶ Forbairtí ar an treoirthionscadal um Staidéar Idirthréimhseach faoin Straitéis Chuimsitheach Fostaíochta (CES) agus
- ▶ Nuashonruithe ar réimhse gníomhaíochtaí agus acmhainní a chuireann an CNOS ar fáil.

1.2 Tacaíochtaí a leithdháileadh ar scoileanna

Gníomh 1.1 Tacaíochtaí a athbhreithniú agus a leithdháileadh ar scoileanna faoi scéimeanna DE.

1.2.1 Acmhainní a chur ar fáil do scoileanna sna scoilbhlianta 2022/23 agus 2023/24²

Tugann an chuid seo breac-chuntas ar acmhainní scoileanna in 2023, le heolas ar raon tacaíochtaí agus acmhainní a bhaineann leis na scoilbhlianta 2022/23 agus 2023/24.

Ranganna Speisialta

15,844 áit ar fáil i 2,549 rang speisialta i scoileanna príomhshrutha ag deireadh na scoilbhlianta 2022/23.

Ranganna speisialta i scoileanna príomhshrutha – cheadaigh SENOanna CNOS 397 rang speisialta breise a bhunú sa scoilbhliain 2022-23.

Faoi dheireadh na scoilbhlianta bhí 2,549 rang speisialta i scoileanna príomhshrutha agus 15,844 áit ar fáil. Is glanmhéadú 2,380 áit é seo ar an scoilbhliain roimhe sin.

Scoileanna Speisialta

Sa scoilbhliain 2022/23, cláraíodh 8,424 dalta i scoileanna speisialta le tacaíocht ón gComhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta. Leithdháil an CNOS 1,340 múinteoir agus 2,971 CRS ar scoileanna speisialta in 2022/23. B'ionann na figiúirí comhfhreagracha sa scoilbhliain roimhe seo 2021/22 agus 1,282 múinteoir agus 2,775 CRS faoi seach.

Samhail Leithdháilte an Mhúinteora Oideachais Speisialta (SET)

Athphróifíliodh Leithdháiltí Múinteoirí Oideachais Speisialta (SET) do scoileanna le linn 2022 agus tháinig siad i bhfeidhm i Meán Fómhair 2022 ar feadh dhá bhliain. Athphróifíligh an Roinn Oideachais leithdháiltí SET scoileanna do Mheán Fómhair 2022/23 agus cuireadh leithdháiltí breise ar fáil do scoileanna i mbéal forbartha.

² Ba ó Mheán Fómhair 2022 go Meitheamh 2023 a bhí an scoilbhliain 2022-23. Mairfidh an scoilbhliain 2023-24 ó Mheán Fómhair 2023 go Meitheamh 2024.

Lean an CNOS uirthi ag tacú le cur i bhfeidhm na samhla in 2023 trína foireann áitiúil atá ag plé le scoileanna. Tá tuilleadh eolais faoin bpróiseas athbhreithnithe SET leagtha amach in Imlitreacha 0013/2017, 0014/2017, 007/2019, agus 008/2019, 0020/2022 na Roinne Oideachais.

Leagtar amach i dTreoirínte CNOS 03/2022 an nós imeachta eisceachtúil maidir le hiarratais ar athbhreithniú.

Leithdháileadh 14,551 múinteoir oideachais speisialta ar scoileanna faoi dheireadh 2023.

Bhí rochtain i gcónaí ag scoileanna ar athbhreithniú ar a leithdháileadh SET i bhfianaise imthosca eisceachtúla. In 2023, rinne 153 scoil iarratas ar athbhreithniú ar leithdháileadh imthosca eisceachtúla le linn na bliana féilire.

Astu sin, leithdháileadh méadú ar uaireanta SET do 61 scoil (féach Tábla 1).

Ag deireadh mhí na Nollag 2023, ba é líon iomlán na múinteoirí oideachais speisialta i scoileanna príomhshrutha ná 14,551, agus bhí 3,358 múinteoir oideachais speisialta i ranganna speisialta agus 1,384 i scoileanna speisialta a fhaigheann tacaíocht ón CNOS.

Tábla 1: Achoimre ar na hiarratais ar Phróiseas Athbhreithnithe Eisceachtúil SET, 2023

Torthaí	Líon
Scoileanna atá ag fanacht le toradh ag deireadh 2023	50
Scoileanna a ndearna Comhairleoirí athbhreithniú orthu agus an moladh nár chóir go mbeadh aon mhéadú ar a Leithdháileadh SET	12
Scoileanna atá ag fanacht le toradh athbhreithnithe ó DE faoi láthair	3
Scoileanna a fuair méadú ar a leithdháileadh SET	61
Scoileanna a rinne iarratas ar athbhreithniú ach nach ndeachaigh chun cinn (lena n-áirítear iarratais neamhiomlána/iarratas ar acmhainn dhifriúla)	27
Iomlán	153

Tacaíocht SNA

Coinníodh leithdháiltí CRS ar fhoirmhór na ranganna príomhshrutha bunscoile agus iarbhunscoile ag a leibhéal reatha don scoilbhliain 2023/24 ó dháta Chiorclán 0018/2023 na Roinne Oideachais.

Mar sin féin, is féidir le scoileanna iarratas a dhéanamh ar athbhreithniú ar a leithdháileadh CRS príomhshrutha i gcás imthosca eisceachtúla, sa chás go gcreideann scoil nach bhfuil tascanna cúraim phríomhúil á gcomhlíonadh ag an leithdháileadh CRS atá ann cheana. Soláthraíonn an Roinn Oideachais é seo tríd an CNOS, iarratas ar phoist bhreise CRS tríd an bpróiseas athbhreithnithe eisceachtúil.

Is ionann imthoisc eisceachtúil agus teagmhas gan choinne, neamhghnách nó tobann, nach raibh smacht ag an scoil air, a raibh tionchar suntasach aige ar na riachtanais chúraim phríomhúil sa scoil, agus mar thoradh air sin níl cúraimí cúraim phríomhúil á gcomhlíonadh ag an leithdháileadh CRS atá ann cheana. Go háirithe, tugtar tús áite d'iarratais ó scoileanna nach bhfuil CRSanna ar bith acu agus ó scoileanna atá i mbéal forbartha faoin bpróiseas seo.

Faoin bpróiseas Athbhreithnithe Eisceachtúil CRS a bunaíodh don scoilbhliain 2022/23, rinne 619 scoil iarratas ar an CNOS chun athbhreithniú a dhéanamh ar a leithdháileadh CRS príomhshrutha 2021-22 faoin 31 Bealtaine 2023 (féach Tábla 2). Fuair 394 scoil leithdháileadh méadaithe. B'ionann sin agus 290.3 post breise CRS a leithdháileadh ar na scoileanna sin le linn na scoilbhliana 2022/23.

Tábla 2: Toradh an phróisis um Athbhreithniú Eisceachtúil CRS, do 2022/23

Toradh	Líon na nIarratas
Iomlán na nIarratas a Rinneadh	619
Leithdháileadh méadaithe	394
Líon na bpost breise CRS	290.3

Tá líon na CRSanna a leithdháiltear ar scoileanna ag deireadh na scoilbhliana 2022/23 agus ag deireadh mhí na Nollag 2023, leagtha amach i dTábla 3 thíos.

Tábla 3: Líon na bPost CRS

	Deireadh na Scoilbhliana 2022-23	Deireadh mhí na Nollag 2023
Poist CRS	19,480.72	20,787.76

Achomhairc maidir le hAthbhreithniú Eisceachtúil CRS

D'fhéadfadh scoileanna ar mian leo toradh a nAthbhreithnithe Eisceachtúil CRS a achomharc é sin a dhéanamh trí iarratas ar achomharc a chur isteach. Faoi dheireadh 2023, bhí achomharc curtha isteach ag 17 scoil, agus tugadh 14 acu sin chun críche faoin dáta sin. I dTábla 4 tugtar forbhreathnú ar na torthaí ar na hiarratais achomhairc sin.

Tábla 4: Toradh na nAchomharc Athbhreithnithe Eisceachtúil CRS arna bpróiseáil ag CNOS amhail an 31 Nollaig 2023

Toradh	Líon na nAchomharc
Nár seasadh leo	12
Le linn próisis	3
Seasadh leo	2
Iomlán	17

Iarratais ar Thacaíochtaí Breise

Sa scoilbhliain 2022-23, phróiseáil SENOanna breis agus 13,000 iarratas ar thacaíochtaí breise do dhaltáí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu faoi dhá scéim leithdháilte – iompar scoile agus teicneolaíocht chúnta/trealamh speisialtóra. Tugtar cuntas i dTábla 5 thíos ar líon na n-iarratas a phróiseáiltear faoi gach scéim.

Tábla 5: Achoimre ar Iarratais arna bpróiseáil ag CNOS do Scoilbhliain 2022-23

Scéim	Líon na nIarratas
Iompar Scoile	5,991
Teicneolaíocht chúnta/trealamh speisialtóra	7,241
Iomlán	13,232

Tacaíochtaí do leanaí na hÚcráine a bhfuil SEN acu

I gcomhar leis an Roinn Oideachais, lean an CNOS de bheith ag plé le scoileanna de réir mar ba ghá ar an CRS athbhreithnithe agus leithdháiltí SET ar scoileanna chun tacú le teacht dhaltáí na hÚcráine inár scoileanna. Tá na leithdháiltí seo dírithe go sonrach ar thacaíocht a thabhairt do dhaltáí na hÚcráine a bhfuil riachtanais speisialta acu in 2023/24.

Ag aithint go mbeidh tacaíocht oideachais speisialta ag teastáil ó chion de leanaí na hÚcráine, leanann an CNOS ag soláthar seirbhísí aistriúcháin scríofa Úcráinise/Rúisis do scoileanna agus do theaghlaigh leanaí a bhfuil SEN de réir mar is gá.

Ag deireadh mhí na Nollag 2023, bhí 18,003 dalta ón Úcráin cláraithe i scoileanna ar fud na hÉireann. As an bhfigiúr sin, bhí cóiríocht tugtha do 11,165 de na daltaí sin i mbunscoileanna agus bhí 6,838 dalta cláraithe in iar-bhunscoileanna.

1.3 Aithint agus pleanáil le haghaidh ranganna agus scoileanna speisialta a bhunú

Gníomh 1.6 An gá atá le bunú ranganna speisialta agus scoileanna speisialta a aithint agus a phleanáil.

Gníomh 1.8 Sonraí a choinneáil maidir le soláthar acmhainní SEN, anailís a dhéanamh ar shonraí agus ar threochtaí chun bonn eolais a chur faoi phleanáil agus athbhreithniú.

Lean an CNOS ar aghaidh ag pleanáil chun rang speisialta agus pleanáil scoile a bhunú i gcomhar leis an Roinn Oideachais i rith 2023.

Scoileanna speisialta

Leanann an Roinn agus CNOS ar aghaidh le comhobair ar éileamh scoileanna speisialta don scoilbhliain 2024/25 agus ar phleanáil chun cinn don scoilbhliain 2025/26. Táthar ag féachaint ar scoileanna speisialta nua a chruthú agus ar leathnú ar réimse scoileanna speisialta atá ann cheana féin.

Tá dhá scoil speisialta nua a d'fhógair na hAirí Foley agus Madigan i mBaile Átha Cliath 7 agus in oirthear Chorcaí le tosú in 2024.

I mí na Nollag 2023, d'fhógair na hAirí Foley agus Madigan ceithre scoil speisialta nua i gcontaetha Chill Dara, Luimnigh, na Mí agus Loch Garman, lena mbunú sa scoilbhliain 2024/25. Meastar go gcláróidh na scoileanna seo thart ar 120 scoláire san iomlán i dtús báire i Meán Fómhair 2024 agus go méadóidh siad líon na ndaltaí de réir a chéile sna blianta amach romhainn.

Tá rannpháirtíocht straitéiseach ag díriú i gcónaí ar a chinntiú go gcuirtear limistéir ardbhrú bunaithe ar threochtaí aitheanta, éileamh áitiúil, cóiríocht oiriúnach reatha agus ionaid uirbeacha san áireamh i láithreacha scoile dóchúla.

Ranganna speisialta

Lean comhoibriú CNOS agus DE ar aghaidh i rith 2023 maidir le socrúcháin ranga speisialta a sholáthar sa scoilbhliain reatha agus maidir le réamhphleanáil don scoilbhliain 2024/25 agus 2025/26.

Foilsíodh liosta tosaigh na Ranganna Speisialta nua don scoilbhliain 2023/24 le 329 Rang Speisialta nua breise. D'oibrigh SENOnna CNOS le scoileanna chun an liosta iomlán do Ranganna Speisialta breise a thabhairt chun críche; shroich líon na ranganna breise 370 roimh an scoilbhliain nua.

Tá rannpháirtíocht straitéiseach leanúnach ag an CNOS chun a chinntiú go bhfreastalaítear ar an éileamh le soláthar agus go n-aithnítear sainathint na mbrúphointí ag leibhéal áitiúil agus réigiúnach chomh luath agus is féidir. Tá bogearraí geo-mhapála i bhfeidhm chun tacú le héileamh ar scoileanna agus ranganna speisialta a shainathint, agus rochtain ag gach SENO ar an gcóras seo. Tá teagmháil leanúnach ann le láithreacha tosaíochta chun ranganna speisialta a oscailt don scoilbhliain amach romhainn. Ag féachaint chun cinn, leanann an CNOS de bheith ag plé leis an Roinn Oideachais, le páirtithe leasmhara agus le tuismitheoirí maidir le hanailís dhian agus leanúnach ar éileamh.

Bhí comhoibriú leis an Roinn Oideachais maidir leis an réamhphleanáil i leith scoileanna agus ranganna speisialta ar siúl i rith 2023, chun tacú le pleanáil fhadtéarmach do dhaltáí a dteastaíonn áiteanna speisialtóra uathu.

An CNOS ag oscailt Réamhrá 4-Lá ar Uathachas do mhúinteoirí i scoileanna a gcéad rang speisialta don uathachas i mí Mheán Fómhair 2023 i nGaillimh agus i mBaile Átha Cliath.

1.4 Faisnéis agus tacaíocht a chur ar fáil do dhaltai agus do thuismitheoirí

Gníomh 1.4 Comhairle, eolas agus tacaíocht a chur ar fáil do thuismitheoirí agus do dhaltai maidir le cúrsaí oideachais lena n-áirítear acmhainní agus tacaíochtaí, planáil aistrithe agus conairí.

1.4.1 Eolas agus Tacaíocht do Dhaltai

Clár Samhraidh 2023

In 2022, lean an Chomhairle um Oideachas Speisialta de thacaíocht a chur ar fáil do scoileanna agus do theagascóirí trí chur chuige solúbtha, leanbhárnach a fhorbairt maidir le clár an tsamhraidh a phleanáil agus a chur i bhfeidhm, inar tugadh tús áite do phríomhriachtanais foghlama, d'fholláine fhísiúil agus mhothúcháinach, agus d'fhorbairt na hathléimneachta agus na muiníne i measc daltaí.

I gcomhar leis an DE agus NEPS, d'éascaigh an CNOS seimineár gréasáin oiliúna faisnéise ar líne ar an gClár Samhraidh do bhunscoileanna agus do scoileanna speisialta. D'fhreastail 1,000 múinteoir agus ceannairí scoile ar an seimineár gréasáin ar líne. D'éascaigh an CNOS seimineár breise duine le duine do 25 múinteoir scoile speisialta agus ceannairí scoile chun raon acmhainní a fhiosrú chun tacú le Clár Samhraidh 2023.

Fíor 1: Seimineár Náisiúnta Oiliúna Clár Samhraidh do Scoileanna Speisialta

Summer Programme Training for Primary & Special Schools 2023
'Building Confidence and Connections'

Promoting Resilience and Recovery

- Calm: Feeling calm
- Connectedness: Feeling I belong
- Self and Community Efficacy: Feeling I can manage
- Hope: Feeling hopeful
- Safety: Feeling safe

The training event will highlight practical resources and strategies that will support school staff in planning for a playful, engaging and successful experience for children and young people participating in the Summer Programme.

The training event will be facilitated by a NEPS Psychologist and two NCSE Advisors. Attendees will have access to a NCSE Padlet with accompanying resources and links to support the delivery of the Summer Programme.

Tuesday 23rd May 2023 **7 pm - 8.30 pm**

Ina theannta sin, chruthaigh an CNOS padlet Clár Samhraidh do bhunscoileanna agus do scoileanna speisialta ina raibh sraith chuimsitheach d'acmhainní ar líne do mhúinteoirí agus do theagascóirí. Cruthaíodh acmhainní de réir théama Chlár Samhraidh 2023, *Muinín agus Naisc a Chothú*, agus eagraíodh iad faoi chúig phrionsabal threoracha:

- ▶ Mothú Sábháilteachta
- ▶ Mothú suaimhnis
- ▶ Mothú Nascachta
- ▶ Mothú Féinéifeachtúlachta agus Éifeachtúlachta Pobail
- ▶ Mothú Dóchais.

Cuireadh acmhainní baile ar fáil do dhaltá a bhfuil riachtanais chasta acu nach raibh in ann páirt a ghlacadh sa chlár scoilbhunaithe. Chun tacú leis an bpróiseas, chuir an CNOS doiciméad forléargais ar fáil do scoileanna, d'fhoirmeacha iarratais agus do liostú do thuismitheoirí chun teagascóirí atá ar fáil a aimsiú.

Fíor 2: Rogha acmhainní curtha ar fáil ar Phadlet an CNOS chun tacú leis an tSamhraidh Clár

Cruthú an tSamhraidh

D'hill comórtas ealaíne ar líne an CNOS, *Cruthú Samhraidh*, don dara bliain in 2023. Tá an comórtas oscailte do gach dalta a ghlacann páirt sa chlár soláthair samhraidh sa bhaile agus sa scoil. 'Naisc' a bhí mar théama i mbliana agus tugadh cuireadh do rannpháirtithe saothair ealaíne a chruthú a dhéanann ceiliúradh ar na daoine is mó a spreagann iad. Lena chinntiú go raibh feacht ann ar an ócáid, cruthaíodh bileog ina sonraítear an comórtas agus dáileadh í ar Ionaid Oideachais.

Spreagadh na rannpháirtithe chun iad féin a chur in iúl tríd an meán ealaíne is fearr leo, agus mar thoradh air sin taispeánadh raon iontrálacha laistigh dár ngailearaí ar líne. Ba mhaith leis an CNOS a bhuíochas a ghabháil lenár mbreitheamh seachtrach, Richie Healy, as a shaineolas a thabhairt ar iasacht maidir leis na hiontrálacha is eiseamláireacha a roghnú.

In 2023, bhí buaiteoirí againn in dhá chatagóir, agus fuair gach rannpháirtí teastas le híomhá dá n-iontráil.

Ba é Jake buaiteoir ár gcatagóir iontrála aonair, dalta i Scoil Náisiúnta Naomh Bríd, Cluain na nGall, Co. Cheatharlach. Bronnadh pacáiste soláthairtí ealaíne ar Jake chun aitheantas a thabhairt don éacht a rinne sé. Ba é buaiteoir ár gcatagóir ghrúpa beag, Grúpa na Naíonáin Shóisearacha ó Scoil Náisiúnta Naomh Ita, Baile Locha Riach, Co. na Gaillimhe agus fuair siad pacáiste soláthairtí ealaíne chomh maith.

Go raibh maith agat do na daltaí ar fad a ghlac páirt i gCruthú an tSamhraidh. Tá súil againn go leanfaidh an comórtas le daltaí a spreagadh chun iad féin a chur in iúl go cruthaitheach.

Fíor 3: Ag bácáil spraoi le Nanny le Jake, Scoil Náisiúnta Naomh Bríd, Cluain Gall, Co. Cheatharlach

Fíor 4: Píosaí ó Ghrúpa na Naíonáin Shóisearacha ó Scoil Náisiúnta Naomh Ita, Baile Locha Riach, Co. na Gaillimhe

Science Blast

Ghlac an CNOS páirt i ESB Science Blast – clár oideachais saor in aisce, neamhiomaíoch do bhunscoileanna (Rang 3 go Rang 6). Is éard atá i gceist le Science Blast ná an rang ar fad ag fiosrú na heolaíochta taobh thiar de cheist shimplí. Tá sé mar aidhm aige tacú le croiscileanna eolaíochta agus matamaitice a fhorbairt i bpáistí bunscoile mar atá leagtha amach i gcuraclam na bunscoile. Bhí baint ag an CNOS le Breithiúnas Science Blast óna insealbhú in 2018.

Rinne painéal moltóireacht ar chur i láthair na ndaltaí lena n-áirítear gairmithe STEM, a phléigh an t-imscrúdú leis na daltaí agus a thug aiseolas ar a dtionscadal. Bronntar trófaí scoile ar gach scoil rannpháirteach chun aitheantas a thabhairt don obair atá déanta ina n-imscrúdú.

In 2023, bhí baint ag CNOS le breithiúnas a thabhairt ar dhá thionscadal:

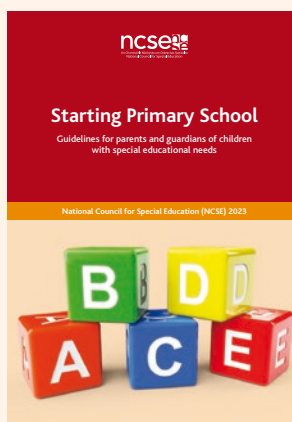
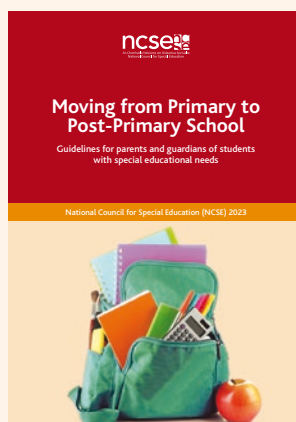
1. 'An bhfuil sé níos tapúla cló nó braille a léamh?' ag daltaí ó St Joseph's For Blind NS, Droim Conrach, Baile Átha Cliath 9.
2. 'High Five for Science' le daltaí ó NS Naomh Pádraig, Droim Conrach, Baile Átha Cliath 9.

1.4.2 Eolas agus Tacaíocht do Thuismitheoirí

Ceann de na príomhróil atá againn ná eolas a chur ar fáil do thuismitheoirí, do scoileanna agus dár bpáirtithe leasmhara uile maidir le cúrsaí oideachais speisialta. Cuireann ár SENOanna clár faisnéise do thuismitheoirí an CNOS ar fáil gach bliain a bhfuil sé mar aidhm aige tuismitheoirí agus caomhnóirí na leanaí atá ag tosú ar scoil a chur ar an eolas faoi na seirbhísí agus na tacaíochtaí oideachais atá ar fáil ina gceantair.

Chun tacú le tuismitheoirí trí na céimeanna idirthréimhseacha d'oideachas a linbh, rinneadh athbhreithniú ar leabhráin aistrithe 2016 in 2023. Nuashonraíodh na hacmhainní seo, dar teideal Ag Tosú ar an mBunscoil agus Ag Bogadh ón mBunscoil go dtí an Iarbhunscoil chun tacaíocht chuimsitheach agus treoir phraiticiúil a chur ar fáil do thuismitheoirí agus d'oideachasóirí. Leagann siad béim ar ullmhú luath, ar rannpháirtíocht ghníomhach na ndaltaí i gcinnteoireacht, agus ar a thábhachtaí atá sé cumarsáid a dhéanamh agus eolas ábhartha a roinnt chun aistriú réidh a chinntiú do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.

Bronnadh mharc gnáth-Bhéarla na hÁisíneachta Náisiúnta Litearthachta d'Aosaigh (NALA) ar an dá fhoilseachán, agus aistríodh go Liotuáinis, Polainnis, Portaingéilis, Rómáinis, Rúisis, agus Úcráinis iad, rud a chinntíonn inrochtaineacht do lucht féachana leathan.

1.5 Faisnéis agus comhairle a chur ar fáil do scoileanna agus do pháirtithe leasmhara, agus forbairt ghairmiúil múinteoirí

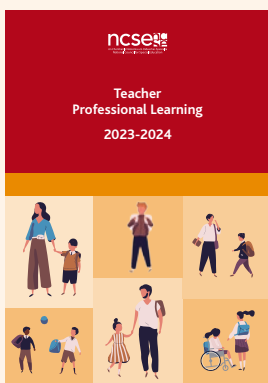
Gníomh 1.2 Eolas, comhairle agus tacaíocht a chur ar fáil do scoileanna agus do pháirtithe leasmhara oideachais maidir le daltaí a bhfuil SEN acu a chur san áireamh.

Gníomh 1.3 Forbairt ghairmiúil a chur ar fáil bunaithe ar mhúnlaí dea-chleachtas chun oideachas agus cuimsiú daltaí ag a bhfuil SEN a fheabhsú.

Gníomh 1.7 Athbhreithniú a dhéanamh ar thionchar na dtacaíochtaí, na comhairle agus na forbartha gairmiúla a chuirtear ar fáil do scoileanna agus do thuismitheoirí.

1.5.1 Foghlaim Ghairmiúil Múinteoirí CNOS (TPL)

Cuireann an CNOS clár cuimsitheach ar fáil de sheimineáir TPL a chuireann deiseanna foghlama gairmiúla ar fáil do mhúinteoirí chun tacú le teagasc leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu. Ó Mheán Fómhair 2022 go Meitheamh 2023, reáchtáil CNOS 213 seimineár, lena n-áirítear 80 seimineár ar líne. D'fhreastail 4,230 múinteoir agus príomhoide oideachais ar sheimineáir CNOS, lena n-áirítear 2,699 rannpháirtí inár seimineár ar líne.

Course Title	Professional Dates	Format	Number of Places	Number of Participants
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100

Course Title	Professional Dates	Format	Number of Places	Number of Participants
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100
Introduction to Special Educational Needs (SEN) and Inclusion	14 October 2022	Face to Face	100	100

Chun feasacht ar chlár Foghlama Gairmiúla Múinteoirí CNOS a mhéadú, chuir an CNOS leabhrán agus póstaer le chéile chun scaipeadh níos fearr a dhéanamh ar raon feidhme leathan na ndeiseanna foghlama do phobail scolaíochta. Bhí sceideal gonta ach mionsonraithe de sheimineáir agus de sheimineáir ghréasáin araon sa leabhrán don scoilbhliain atá le teacht. Dáileadh an leabhrán TPL agus an póstaer a ghabhann leis gach scoil ar fud na tíre ag tús na bliana acadúla.

I mí Dheireadh Fómhair 2023, líon an CNOS ról nua mar Threoraithe Speisialtóra Oideachais agus Curaclaim, i réimsí na gcomhthéacsanna bunscoile, iarbhunscoile agus scoile speisialta. Neartóidh na ról nua seo ról CNOS maidir le cumas múinteoirí a fhorbairt i réimsí an churaclaim agus na hoideolaíochta atá rithábachtach maidir le daltaí a bhfuil riachtanais speisialta acu a chur san áireamh ina seomraí ranga. Bunaíodh comhoibriú láidir idir an CNOS agus an OIDE nuabhunaithe. Is í seirbhís tacaíochta OIDE an comhlacht náisiúnta, ag obair thar ceann na Roinne Oideachais a thacaíonn le foghlaim ghairmiúil cheannairí scoile agus mhúinteoirí.

Tá baint ag CNOS anois le dhá táirgí insoláthartha don Straitéis Dhigiteach:

1. Chuaigh OIDE i dteagmháil le CNOS chun a chinntiú gur féidir le gach dalta a bhfuil riachtanais bhreise acu leas a bhaint as teicneolaíochtaí digiteacha chun tacú le córas oideachais uilechuimsitheach
2. Thacaigh OIDE leis an CNOS d'fhonn tacaíochtaí agus treoir ábhartha a sholáthar maidir le húsáid teicneolaíochta chun tacú le cleachtas cuimsitheach

Tá tuilleadh rannpháirtíochta agus comhoibrithe le Teicneolaíocht san Oideachas OIDE beartaithe do 2024.

1.5.2 Tacaíocht Inskoile

Cuireann an CNOS tacaíocht inscoile ar fáil don fhoireann iomlán, do ghrúpaí agus do thacaíochtaí do mhúinteoirí aonair. D'fhéadfadh tacaíochtaí a bheith i bhfoirm tacaíochta teileafóin, tacaíochta ríomhphoist, físchomhdhálacha, cuairt scoile nó seimineár scoile uile.

In 2023, fuarthas 3,118 iarratas ó 1,577 scoileanna ar thacaíocht inscoile trí Thairseach Tacaíochta Scoile an CNOS. Bhain na tacaíochtaí in – scoile is minice a iarradh le hiompar (1,247 iarratas) agus le huathachas (1,173 iarratas). Cuireadh tacaíocht ar fáil do mhúinteoirí aonair, do ghrúpaí beaga múinteoirí agus d'fhoireann uile na scoile.

I measc na réimsí tacaíochta a iarradh go coitianta bhí:

- ▶ Oiliúint agus tacaíocht don fhoireann chun iompraíochtaí ar údar imní iad a aithint agus a bhainistiú.
- ▶ Tacaíocht maidir le hiompar sóisialta, iompar mothúchánach, meabhairshláinte agus teanga tar éis do scoileanna fillleadh ar an scoil iar-Covid.
- ▶ Deacrachtaí le hidirghníomhaíochtaí sóisialta le piaraí.
- ▶ Leanaí nua-dhiagnóisithe agus/nó leanaí nua-chláráithe.
- ▶ Ranganna speisialta nuabhunaithe/oiliúint foirne don uathachas
- ▶ Cuairteanna tacaíochta do dhaltaí PGSEN
- ▶ Tacaíocht don oideachas uileghabhálach ar scoil.

1.5.3 Seirbhís Múinteoirí Cuairte

Le linn 2023, thacaigh múinteoirí cuairte CNOS (VTanna) le leanaí atá bodhar/lagáisteachta agus atá dall/lagamhairc agus a dteaghláigh. Cuireadh an tacaíocht seo ar fáil sa bhaile agus i scoileanna araon. Is múinteoirí cáilithe iad na VTanna a bhfuil scileanna agus eolas ar leith acu ar fhorbairt agus ar oideachas leanaí a bhfuil leibhéil éagsúla cailteanais éisteachta agus/nó lagamhairc acu. Cuireann siad tacaíocht fhadaimeartha ar fáil do leanaí, dá dteaghláigh agus do scoileanna ó am an tarchuir go dtí deireadh an iar-bhunoideachais. Tacaíonn múinteoirí ar cuairt le leanaí/daoine óga, tuismitheoirí, caomhnóirí, múinteoirí agus gairmithe eile a bhfuil baint acu leis an leanbh. Cuirtear san

áireamh i minicíocht agus i nádúr na tacaíochta raon tosca bunaithe ar riachtanais an dalta aonair. Is éard atá i gceist le hobair na seirbhíse ná idirchaidreamh a dhéanamh le gairmithe agus gníomhaireachtaí eile ar nós eolaithe éisteachta, seirbhísí oftailmeolaíochta, teiripeoirí urlabhra agus teanga, speisialtóirí lagamhairc, síceolaithe, foirne luath-idirghabhála, foirne scoile, agus le tuismitheoirí.

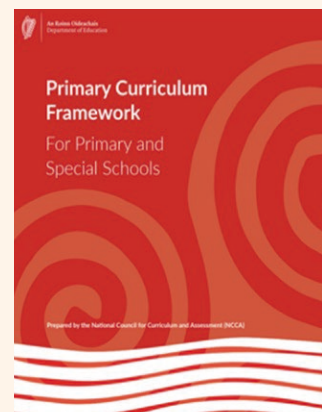
In 2023, thug 14 Mhúinteoir Cuirte do dhaoine dalla/lagamhairc tacaíocht do bheagnach 1,400 leanbh, agus chuir 29 (coibhéis lánaimseartha) múinteoir cuirte do dhaoine bodhra/lagéisteachta tacaíocht ar fáil do níos mó ná 5000 leanbh (féach Tábla 6).

Tábla 6: Líon na Leanáí a dTacaíonn Múinteoirí Cuirte leo de réir Suímh

Suíomh	Leanáí Dalla/ Lagamhairc	Leanáí Bodhra/ Lagéisteachta
Naíonáin/réamhscoil/eile	85	635
Bunscoil	623	2,405
Iar-bhunscoil	434	1,721
Scoil speisialta	241	547
Iomlán na leanáí	1,383	5,308

1.5.4 Creat Curaclaim Bunscoile (PCF)

Soláthraíonn an Creat Curaclaim Bunscoile a foilsíodh in 2023 an bunús d'fhoghlaim, do theagasc agus do mheasúnú ardchaighdeáin do gach leanbh a fhreastalaíonn ar bhunscoileanna agus ar scoileanna speisialta. Tá an Creat mar bhonn agus thaca ag obair fhoireann Churaclam Bunscoile CNOS maidir le comhairle agus tacaíocht churaclaim a chur ar fáil do mhúinteoirí bunscoile agus do mhúinteoirí scoile speisialta agus do cheannairí scoile.

Fíor 5: Foireann Curaclaim Bunscoile CNOS ag freastal ar sheoladh oifigiúil ag Caisleán Bhaile Átha Cliath, Márta 2023

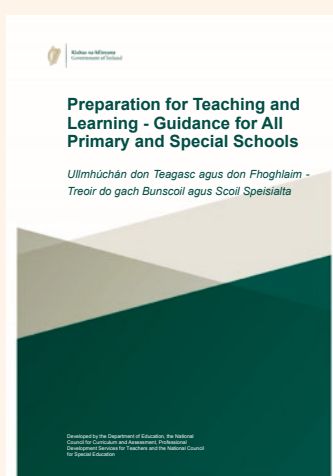
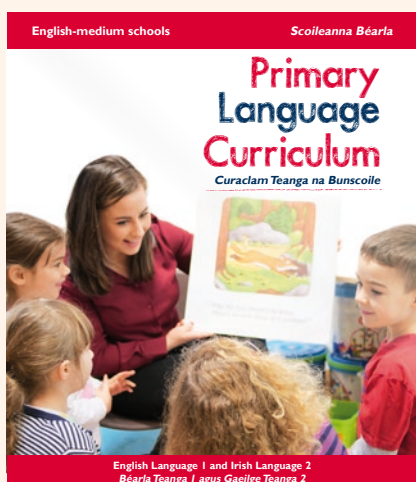

1.5.5 Curaclam Teanga na Bunscoile (PLC)

Tacaíocht Chotháite i gCuraclam Teanga na Bunscoile do Scoileanna Speisialta 2023

Is curaclam cuimsitheach teanga é an Curaclam Teanga Bunscoile a foilsíodh in 2019 do gach leanbh bunscoile a fhreastalaíonn ar bhunscoileanna agus ar scoileanna speisialta. In 2023, thug foireann de chúigear Comhairleoirí Curaclaim Bunscoile CNOS tacaíocht leanúnach do mhúinteoirí agus do cheannairí scoile i 50 scoil speisialta leis an gCuraclam Teanga Bunscoile a chur i bhfeidhm, chomh maith leis an Treoir um Ullmhúchán don Teagasc agus don Fhoghlaim do gach Bunscoil agus Scoil Speisialta.

Fíor 6: Curaclam Teanga na Bunscoile (2019). Treoir um Ullmhúchán don Teagasc agus don Fhoghlaim (2021)

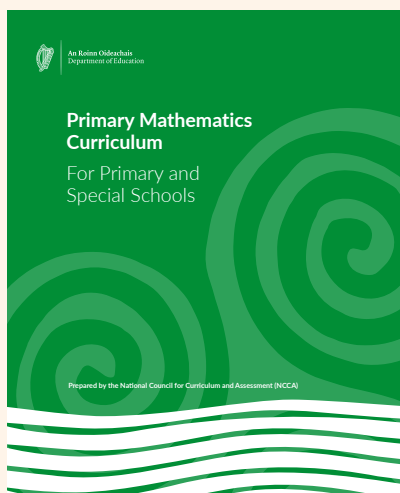
Seimineáir agus Tacaíocht Scoile do Churaclam Teanga na Bunscoile (PLC) TPL 2023

In 2023, cuireadh trí sheimineáir oíche um Fhoghlaim Ghairmiúil Múinteoirí ar fáil ar líne do mhúinteoirí agus do cheannairí scoile i mbunscoileanna agus i scoileanna speisialta chun tacú le cur i bhfeidhm Churaclam Teanga na Bunscoile (2019). D'fhreagair Comhairleoirí Curaclaim Bunscoile CNOS iarratais ar thacaíocht in-scoile PLC a chuir múinteoirí bunscoile agus múinteoirí scoile speisialta isteach freisin. Cuireadh dhá sheimineáir ar fáil do mhúinteoirí atá ag tabhairt faoin Diplóma Iarchéime i bhForbairt Ghairmiúil Leanúnach do Mhúinteoirí Oideachais Speisialta, mar thoradh ar iarratais ón Scoil Oideachais, an Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath agus Scoil an Oideachais Speisialta agus Chuimsithigh, Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath.

1.5.6 Curaclam Matamaitice na Bunscoile (PMC)

Is curaclam matamaitice uilechuimsitheach é Curaclam Matamaitice na Bunscoile (Rialtas na hÉireann, 2023) do gach leanbh bunleibhéil atá ag freastal ar bhunscoileanna agus ar scoileanna speisialta. In 2023, d'éascaigh an CNOS seachadadh CPD náisiúnta chun tacú le tabhairt isteach an Churaclaim Matamaitice Bunscoile (2023) i scoileanna speisialta. D'éascaigh foireann de chúigear Comhairleoirí Curaclaim Bunscoile CNOS 12 sheimineáir foghlama gairmiúla do 206 ceannairí scoile agus curaclaim i 112 scoil speisialta.

Fíor 7: Curaclam Matamaitice na Bunscoile (2023)

1.5.8 Tacaíonn CNOS le Scoileanna le Ranganna Speisialta do Dhaltaí Uathacha

D'fhorbair Comhairleoirí Uathachais CNOS bileog acmhainní dar teideal "CNOS Supports Schools with Special Classes for Autistic Students". Tugann an bhileog, in éineacht le póstaer faisnéiseach, léargas ar an Treoir maidir le Dea-Chleachtas Uathachais do Scoileanna, iarracht chomhoibríoch idir an CNOS agus an Roinn Oideachais. Sonraítear ann freisin na tacaíochtaí agus na hacmhainní atá ar fáil do scoileanna a chuireann an CNOS ar fáil.

Seoladh cóip den bhileog agus den phóstaer chuig gach scoil i mí Mheán Fómhair 2023, ag tús na scoilbhliana nua.

Fíor 8: Tacaíochtaí eolais do scoileanna – ranganna speisialta do dhaltaí uathacha

Fíor 9: CNOS Padlet do scoileanna le ranganna speisialta do dhaltaí uathacha

1.5.9 Every Moment Counts

Ar an 26 Deireadh Fómhair 2023, d'óstáil an CNOS seimineár dar teideal Every Moment Counts in Óstán Lyrath i gCo. Chill Chainnigh. D'óstáil an Dr. Susan Bazyk, ollamh in Ollscoil Cleveland an seimineár a raibh sé mar aidhm aige straitéisí praiticiúla a thabhairt d'oideoirí chun meabhairshláinte dhearfach a chur chun cinn i suíomhanna oideachais.

D'fhreastail 80 príomhoide agus múinteoir ar an seimineár, a phléigh conas athléimneacht mhothúchánach, folláine fheidhmiúil, agus meicníochtaí éifeachtacha chun déileáil a chur chun cinn i measc daltaí. Ag díriú ar chuir chuige phraiticiúla thug an seimineár cumhacht dá lucht éisteachta timpeallacht thacúil chuimsitheach scoile a mhúnlú.

An Dr Brian Fitzgerald, CNOS, an Dr Susan Bazyk, Carol Conway, Príomhfheidhmeannach CNOS John Kearney.

1.6 Measúnú ar Riachtanas

Gníomh 1.9 Oibriú le FSS chun cloí le hoibleagáidí reachtúla faoin Acht um Míchumas.

De réir Alt 8.3 den Acht um Míchumas, (2005), tá teagmháil fairsing ar siúl le páirtithe leasmhara oideachais, scoileanna, an Roinn Oideachais agus FSS le linn fheidmiú fhreagairt an CNOS ar phróiseas Measúnaithe Riachtanais (AON) FSS. Nuair a iarrann FSS é, tá an CNOS freagrach as cabhrú le measúnú ar riachtanais oideachais linbh nó duine óig mar chuid de phróiseas AON FSS, trí dhuine cuí a ainmniú chun tuairisc ar riachtanais oideachais a chomhlánú. Tá sé seo bunaithe ar pholasaí oideachais reatha agus ar dhea-chleachtas. Ag obair chun an próiseas a chomhordú, leathnaíodh Foireann AON tiomnaithe CNOS le linn 2023, mar fhreagairt ar líon méadaitheach na n-atreoruithe FSS AON a fuarthas. Faoi Dheireadh Fómhair 2023 rinneadh próiseas AON den chineál céanna agus na hacmhainní gaolmhara is infheidhme maidir le hatreoruithe a bhaineann le leanáí réamhscoile a thriail, tar éis teagmháil a dhéanamh leis an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige. Tá na próisis scoile agus réamhscoile araon faoi réir athbhreithnithe leanúnaigh.

Ag deireadh mhí na Nollag 2023, fuair an CNOS 6,266 atreorú ó FSS, agus réitíodh 1,714 díobh seo thar raon suíomhanna scoile (féach Tábla 7).

Tábla 7: Taifead ar atreoruithe AoN a thaifead CNOS ón 1 Eanáir go dtí an 31 Nollaig 2023

Suíomh	Atreoruithe faighte ó FSS	Tuarascáil seolta chuig FSS AO	Atreorú réitithe
Bunscoil	3919	1170	1275
Iar-bhunscoil:	609	223	245
Scoil speisialta	52	15	16
Cúram Leanaí Luathfhoghlama	1285	121	135
Eile	401	19	43
IOMLÁN	6,266	1,548	1,714

Rinneadh roinnt agóidí dlíthiúla i gcoinne an phróisis AoN, ar cuireadh an CNOS leis mar fhreagróir. Bhí dhá chás tástála faoi réir imeachtaí na hArd-Chúirte i lár mhí Iúil 2023. Riar an DE cosaint na gcásanna tástála tríd an CSSO agus Oifig an Ard-Aighne. Lean an CNOS ar aghaidh ag fanacht le toradh dhá chás tástála AON (a rabhtas ag súil leo ar dtús i mí Dheireadh Fómhair 2023). Aithníodh gur dócha go mbeadh impleachtaí breise ag toradh ar fhreagrachtaí agus ar phróisis AoN an CNOS. Idir an dá linn, lean an CNOS ar aghaidh ag obair le FSS agus leis an DE chun athbhreithniú agus forbairt a dhéanamh ar na próisis éagsúla a theastaíonn chun aghaidh a thabhairt ar oibleagáidí a bhaineann leis na próisis AoN.

Scaoileadh na breithiúnais ar na cásanna ar an 12 Eanáir 2024. Ag leanúint ó na breithiúnais, d'eisigh an DE ciorclán chuig scoileanna (Ciorclán 0025/2024 - Tuarascáil ar Riachtanas Oideachais chun críche an Achta um Measúnú ar Riachtanas, 2005, a foilsíodh ar an 15 Aibreán 2024). Léirigh sé seo na comhairle dlí a chuir CSSO agus Oifig an Ard-Aighne ar fáil.

Leanfaidh an CNOS le monatóireacht a dhéanamh ar an gcaoi a bhfuil ár ról sa phróiseas measúnaithe ar riachtanais oideachais ag obair, lena n-áirítear athbhreithnithe ar phróisis, acmhainní agus cumarsáid maidir le gach suíomh do AoN, scoileanna san áireamh, d'fhonn cloí le breithiúnas iomlán na cúirte.

1.7 Cur i bhfeidhm na Samhla Píolótaí um Chuimsiú Scoile

Gníomh 1.5 Seirbhís tacaíochta fillte a chur ar fáil i scoileanna lena n-áirítear teiripeoirí saothair, teiripeoirí urlabhra agus teanga agus cleachtóirí iompraíochta mar chuid den tSamhail um Chuimsiú Scoile.

Tar éis don CNOS an tAthbhreithniú Cuimsitheach ar an Scéim Cúntóirí Riachtanas Speisialta a fhoilsiú³ in 2019 bhunaigh an Roinn Oideachais samhail nua um Chuimsiú Scoile (SIM) do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais agus cúraim bhreise acu.

Tá roinnt tacaíochtaí do scoileanna i gceist leis an tionscadal SIM chun cabhrú le gach scoláire, go háirithe iad siúd a bhfuil riachtanais speisialta oideachais agus cúraim bhreise acu, eispéreas scoile níos fearr a bheith acu. Tá ról lárnach le himirt ag cur le cumas múinteoirí maidir leis an tsamhail seo a chur i bhfeidhm. Tacaíonn an tsamhail le comhoibriú éifeachtach idir gairmithe atá ag obair le chéile trí shraith scoileanna na foirne go léir a fhorbairt chun tacú le daltaí a bhfuil riachtanais bhreise acu.

Bhí cúig shnáithe tionscadail gníomhacha ann go SIM in 2023⁴ – féach Fíor 10. Tá ceithre cinn díobh seo faoi chúram an CNOS: an Tionscadal Teiripe In-scoile; Tacaíochtaí Foirne Réigiúnacha; an Clár Náisiúnta Oiliúna CRS; agus an Clár Píolótach Náisiúnta Altranais.

Tá dhá cheann de na snáitheanna seo – an Tionscadal Teiripe In-scoile agus Tacaíocht Foirne Réigiúnach – lonnaithe i mBaile Átha Cliath Theas, Cill Dara, Cill Mhantáin agus codanna de Loch Garman. Is éard atá i gceist le dhá shnáithe eile – an Clár Náisiúnta Oiliúna sna agus an Clár Náisiúnta Píolótach Altranais – ná cláir a sheachadadh ar fud na tíre. Tugtar breac-chuntas breise thíos ar fhorbairtí sna ceithre shnáithe seo.

Tá an cúigiú snáithe suite faoin tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (NEPS), a leathnaíodh a cuid acmhainní, faoi SIM, i roinnt scoileanna píolótacha. Ó 2022 i leith, tugadh cuireadh do shíceolaithe NEPS a bheith ina gceannairí scoile agus ag teiripeoirí CNOS ag cruinnithe na Foirne Cuimsithe, d'fhonn cleachtas comhoibríoch a phleanáil i scoileanna.

Fíor 10: Cúig Shnáithe na Samhla Píolótaí um Chuimsiú Scoile

3 <https://ncse.ie/wp-content/uploads/2018/05/NCSE-PAP6-Comprehensive-Review-SNA-Scheme.pdf>

4 Níl an séú snáithe SIM chun tús-ualú leithdháilte CRS a phiolótú gníomhach a thuilleadh toisc go bhfuil an tsamhail seo ag feidhmiú ar fud na tíre anois.

Sprioc thábhachtach cleachtas de chuid teiripeoirí SIM agus cleachtóirí iompair is ea comhoibriú le comhghleacaithe ó dhisciplíní agus eagraíochtaí eile chun eolas, scileanna agus muinín a chothú chun tacú le daltaí agus timpeallachtaí scoile cuimsitheacha a thógáil. Mar shampla, cuireann teiripeoirí agus cleachtóirí iompraíochta seimineáir ar fáil le comhairleoirí CNOS (atá ar iasacht, múinteoirí láncháilithe) chun a chinntiú gur cuid lárnach den oiliúint é dearcadh an mhúinteora.

Tionscadal Teiripe In-Scoile (ISTP)

In 2023, lean an Tionscadal Teiripe In-scoile ag tacú le 75 scoil phíolótach SIM i gceantair Bhaile Átha Cliath Theas, Chill Dara agus Chill Mhantáin Thiar. Faoi shamhail ISTP, oibríonn teiripeoirí saothair CNOS agus teiripeoirí urlabhra agus teanga i gcomhpháirtíocht le múinteoirí, in éineacht le daltaí agus le tacaíocht ó thuismitheoirí/chaomhnóirí, chun cumas na scoile agus a foirne a fhorbairt chun cláir nó straitéisí struchtúrtha atá ábhartha ó thaobh oideachais de a phleanáil, a chur i bhfeidhm agus a mheas chun tacú le gach dalta, lena n-áirítear iad siúd a bhfuil riachtanais bhreise acu, chun páirt a ghlacadh i saol na scoile.

Forbraíonn teiripeoirí CNOS cumas múinteoirí go príomha ar thrí bhealach: Imeachtaí Foghlama Gairmiúla Múinteoirí, idirghabhálacha ISTP agus cuairteanna ar scoileanna.

Is éard atá in imeachtaí Foghlama Gairmiúla Múinteoirí ná imeachtaí oiliúna agus tacaíochta do mhúinteoirí ar féidir clinici buail isteach a bheith i gceist leo agus iad a leathnú chuig imeachtaí lena n-áirítear cóitseáil, cleachtas agus cur i bhfeidhm. Is féidir imeachtaí den chineál seo a réachtáil le scoileanna aonair nó le grúpaí scoileanna. In 2023, réachtáladh imeachtaí ISTP TPL thar raon comhthéacsanna bunscóile, iar-bhunscóile agus scoile speisialta, ag tacú le 46 scoil aonair agus 996 múinteoir (féach Tábla 8). Tacaíodh le líon breise scoileanna in imeachtaí ilscoile.

Tábla 8: Imeachtaí ISTP TPL, 2023

	Líon imeachtaí ISTP TPL a tionóladh	Líon na scoileanna píolótacha SIM atá rannpháirteach in imeachtaí TPL	Líon na múinteoirí ar tacaíodh leo
Iomlán	113	46	996

Fíor 11: Imeacht ISTP – Showcasing Practice, An Nás, Co. Chill Dara, Feabhra 2023

Tá Idirghabhálacha ISTP dírithe ar mhúinteoirí agus ar theiripeoirí atá ag obair i gcomhpháirtíocht chun straitéisí a phleanáil, a chur i bhfeidhm agus a mheas chun tionchar a imirt ar an eispéireas cuimsitheach oideachais do dhaltáí ina dtimpeallacht foghlama. Is féidir idirghabhálacha a cheapadh chun tionchar a imirt ar an scoil ar fad, ar an rang iomlán, nó ar ghrúpaí aitheanta daltaí ar mhéid níos mó nó níos lú. Déantar idirghabháil a chur chun feidhme thar thréimhse fhada de ghnáth, agus is minic a bhíonn meascán de mhodheolaíochtaí nó cineálacha cur chuige éagsúla i gceist leis, mar shampla, píosa sonrach oiliúna a leanann cóitseáil ranga, samhaltú agus comhairliúchán daltaí. Tugtar sonraí sa tábla thíos faoi idirghabhálacha ISTP in 2023, agus ghlac 34 scoil páirt i 70 idirghabháil le 378 múinteoir rannpháirteach san iomlán.

Tábla 9: Idirghabhálacha Teiripe Inskoile, 2023

	Líon na nIdirghabhálacha	Líon na múinteoirí	Líon na ndaltaí ag fhaigheann tacaíocht
Curtha i gcrích in 2023	54	296	2,308
Leanúint ar aghaidh ag deireadh 2023	16	82	158
Iomlán	70	378	2,466

Mar chuid den tsamhail ISTP, tugann teiripeoirí atá ag obair sa phiólóta SIM cuairt go rialta ar na scoileanna atá sannta dóibh. Le linn na gcuartheanna seo, d'fhéadfadh teiripeoirí comhairle, cóitseáil agus uirlisí a chur ar fáil do mhúinteoirí maidir le straitéisí foghlama uilíocha a chur i bhfeidhm chun tacú le cuimsiú sa seomra ranga agus i dtimpeallacht na scoile ina hiomláine. In 2023, tugadh 562 chuairt scoile ina raibh teagmháil le múinteoirí agus/nó ceannaireacht scoile.

Ag deireadh 2023, tháinig deireadh le tacaíochtaí Tionscadail Teiripe In-Scoile do scoileanna píolótacha SIM, chun ligean do theiripeoirí soláthar tacaíochta in-scoile a aistriú chuig grúpa nua scoileanna. Tacaítear leis na scoileanna píolótacha anois trí thacaíochtaí foirne réigiúnacha CNOS, agus beidh deis acu a gcleachtas a chomhdhlúthú tuilleadh trí fhreastal ar sheimineáir faoi threoir teiripe agus trí thacaíocht cur i bhfeidhm leantach.

Tacaíochtaí trí Fhoirne Réigiúnacha Feabhsaithe

Oibríonn foireann cleachtóirí iompair, teiripeoirí saothair agus teiripeoirí urlabhra agus teanga laistigh de dhá réigiún CNOS mar chuid den scéim phiólótach SIM. Oibríonn na foirne seo chun scileanna agus cumas múinteoirí a fhorbairt i scoileanna trí raon seimineár, ceardlanna iar-seimineár, acmhainní múinteoirí agus tacaíocht inscoile.

In 2023, chuir Foirne Réigiúnacha Feabhsaithe 29 seimineár ar fáil do 511 mhúinteoir.

Tá na himeachtaí TPL seo sa bhreis ar an iliomad imeachtaí oiliúna agus tacaíochtaí a chuireann comhairleoirí CNOS ar fáil i rith na bliana. Cuireann cleachtóirí iompair agus teiripeoirí na himeachtaí TPL ar fáil.

Le linn 2023, chuir an fhoireann 29 seimineár agus ceardlann ar fáil do 511 múinteoir sa dá réigiún phíolótacha SIM⁵ (féach Tábla 10). Bhí sé mar aidhm ag na cúrsaí cumas múinteoirí a fhorbairt chun tacú lena gcuid mac léinn i réimsí amhail riachtanais urlabhra, teanga agus chumarsáide; riachtanais céadfacha; scileanna eagrúcháin agus iompar dearfach a chur chun cinn. Nuair is cuí, tugadh cuairteanna tacaíochta leantacha do scoileanna agus do mhúinteoirí chun tuilleadh forbartha a dhéanamh ar a gcumas chun an fhoghlaim ó na seimineáir agus ó na ceardlanna sa seomra ranga a leabú.

Tábla 10: Imeachtaí TPL na bhFoirne Réigiúnacha Feabhsaithe (ERT), 2023

	Líon na nImeachtaí TPL a tionóladh	Líon na múinteoirí a fuair tacaíocht
Iomlán	29	511

Clár Náisiúnta Oiliúna CRS – Diplóma Leibhéal 6 i dTacaíocht Chuimsitheach Scoile

Leanadh ar aghaidh le seachadadh an chláir oiliúna CRS náisiúnta, ar cuireadh tús leis in 2021. Soláthraíonn Scoil Oideachais UCD an cúrsa i gcomhar le Scoil Altranais, Cnámhseachais agus Córas Sláinte UCD.

Tá cúig mhodúl sa chlár ar líne a sheachadtar thar thréimhse deich mí a chlúdaíonn cuimsiú, cumarsáid agus teanga, agus raon riachtanas speisialta agus eolas faoi chúram a thabhairt do dhaltaí a bhfuil riachtanais chúraim bhreise acu. Leagann an oiliúint béim ar an ngá atá ann go bhforbróidh mic léinn neamhspleáchas agus teacht aniar. Tugann aiseolas a bailíodh ó dhaltáí le fios go raibh leibhéal an-ard rannpháirtíochta agus sástachta leis an gcúrsa.

Idir 2021 agus 2024 éascóidh an clár suas le 3,500 CRS atá fostaithe i ngach scoil aitheanta (bunscoileanna, iar-bhunscoileanna agus scoileanna speisialta) chun leas a bhaint as oiliúint, le costais clúdaithe ina n-iomláine ag an Roinn Oideachais.

In 2023, tar éis próiseas creidiúnaithe, ceadaíodh teideal cúrsa nua, 'Diplóma Leibhéal 6 i dTacaíocht Chuimsitheach Scoile'. Bronnfar Dámhachtain Sainchuspóra Leibhéal 6 ar an gCreat Náisiúnta Cáilíochtaí (NFQ) ar Mhic Léinn a bhainfidh céim amach sa chlár.

Chríochnaigh an tríú cohórt de 961 mac léinn CRS an clár oiliúna in 2023, agus thosaigh an ceathrú cohórt de 903 mac léinn i mí Mheán Fómhair 2023.

5 Scoileanna i mBaile Átha Cliath Theas, Cill Dara, Cill Mhantáin agus codanna de Loch Garman.

Clár Píolótach Náisiúnta Altranais

Seoladh scéim píolótach náisiúnta altranais chun tacú le leanaí a bhfuil riachtanais chasta cúraim sláinte acu⁶ an 21 Deireadh Fómhair 2022, bunaithe ar mholtaí grúpa pleanála trasghníomhaireachta. Is é cuspóir an píolóta tacaíochtaí altranais a chur ar fáil chun ligean do leanaí a bhfuil riachtanais chasta cúram sláinte acu freastal ar scoil. Comhlánóidh sé an soláthar reatha a chuirtear ar fáil trí sheirbhísí pobalbhunaithe.

Feidhmíonn an scéim mar chomhpháirtíocht idir CNOS agus Cúram Príomhúil FSS, le CNOS ag bainistiú an phróisis iarratais, agus FSS freagrach as cúrsaí cliniúla. Cuireann an Roinn Oideachais maoiniú ar fáil. Seachadtar an tacaíocht altranais do dhaltai i dtimpeallacht na scoile trí chonarthaí tacaíochta pédiatraiceacha réamhbhunaithe do na leanaí, le maoirseacht chliniciúil ó Chúram Príomhúil FSS.

Tá altraí ar an láthair ag go leor scoileanna, go háirithe scoileanna speisialta, faoi láthair trí shocrúithe éagsúla. Ní easáitíonn an tseirbhís píolótach seirbhísí ná tacaíochtaí altranais atá ann cheana i scoileanna.

Idir deireadh 2022 agus le linn 2023, bhí 24 iarratas ar an scéim. Ceadaíodh naoi gcinn acu sin le haghaidh tacaíochta; níor chomhlíon seachtar acu na critéir incháilitheachta. Bhí ocht n-iarratas eile fós ar bun ag deireadh na bliana. Tá próiseas achomhairc ar fáil do chásanna nach nglactar leo.

Táthar le measúnú a dhéanamh ar an scéim píolótach chun bonn eolais a chur faoi sholáthar tacaíochta altranais do dhaltai a bhfuil riachtanais chasta cúram sláinte acu amach anseo.

Pleanáil Múinteoirí Cuartaíochta i Luimneach, Meitheamh 2023

6 [gov.ie](http://www.gov.ie) – Scéim Píolótach Náisiúnta Altranais do Leanaí a bhfuil Riachtanais Choimpléascacha Cúraim Sláinte acu (www.gov.ie)

1.8 Staidéar Píolótach ar Straitéis Chuimsitheach Fostaíochta (CES) – Staidéar Píolótach Aistrithe

Gníomh 1.10 Tacú le rochtain ar chlár aistrithe d'osaigh óga a dteastaíonn saintacaíochtaí uathu i láithreáin píolótacha mar chuid den Straitéis Chuimsitheach Fostaíochta.

I mí Dheireadh Fómhair 2015, d'fhoilsigh an Rialtas straitéis deich mbliana, An Straitéis Chuimsitheach Fostaíochta do Dhaoine faoi Mhíchumas 2015-2024. Is tionscnamh tras-Rialtais é seo ina leagtar amach cur chuige comhordaithe chun tacú le daoine faoi mhíchumas dul ar aghaidh chuig fostaíocht. D'aithin an Straitéis roinnt gníomhaíochtaí a bhí le cur i bhfeidhm chun a cuspóirí a bhaint amach.

D'fhógair an tAire Foley agus an tAire Madigan tionscadal a d'eascair as ceann de ghníomhaíochtaí na Straitéise an 10 Samhain 2022, clár píolótach chun tacú leis an aistriú do dhaoine óga faoi míchumas chun rochtain ar roghanna iarscoile agus deiseanna dóibh a fheabhsú. Cuideoidh an tionscadal seo le daoine óga faoi mhíchumas pleanáil a dhéanamh dá roghanna amach anseo agus iad ag fágáil na scoile.

Tá iarracht chomhordaithe chun aghaidh a thabhairt ar na constaicí agus na deacrachtaí a théann i bhfeidhm ar fhostaíocht daoine faoi mhíchumas á déanamh ag Ranna agus gníomhaireachtaí Stáit éagsúla, an CNOS san áireamh, faoi scáth an Oideachais Aosaigh agus na Straitéise Cuimsithe Fostaíochta (CES). Foilsithe in 2015, tugadh breac-chuntas sa straitéis deich mbliana ar roinnt céimeanna ba ghá a ghlacadh chun a spriocanna a bhaint amach.

Ag Comhdháil Bhliantúil Taighde CNOS an 10 Samhain 2022, d'fhógair na hAirí Foley agus Madigan tionscadal Píolótach CES.

Tá sé mar aidhm ag an scéim píolótach príomhréimsí aistrithe a aithint agus conas is féidir tacú le daltaí trína n-aistrithe oideachais. Déanfaidh na scoileanna pleanáil do na haistrithe seo ar bhonn grúpa agus ar bhonn aonair, ag cinntiú go bhfuil sé bunaithe ar láidreachtaí agus ag treorú na ndaltaí. Cuirtear roghanna iarscoile a fhreastalaíonn ar spéiseanna agus ar inspreagadh an duine aonair chun cinn le dícheall cuí tugtha d'ualaí airgeadais nó do shuíomhanna na gcúrsaí seo.

Is é is aidhm don scéim píolótach bearnaí scileanna agus tacaíochtaí atá ag teastáil ó dhaltaí le haghaidh aistriú dearfach tar éis na scoile a shainaithint chun cur ar chumas scoileanna idirdhealú a dhéanamh idir plean aistrithe a bheidh dírithe ar na príomhscileanna sonracha a theastaíonn. Tá na hacmhainní a shanntar le húsáid chun iad siúd a bhfuil an leibhéal is mó riachtanas acu a shainaithint agus chun tacú leo go háirithe chun feabhas a chur ar na deiseanna aistrithe isteach i saol na harscoile. D'fhéadfadh sé go n-áireofaí ar roghanna iarscoile an duine óig cinntí maidir le rochtain a fháil ar sheirbhísí lae, glacadh le socrúchán printíseachtaí, leanúint lena gcuid oideachais níos faide ná an ardscoil, obair a aimsiú, agus cinntí eile a dhéanamh faoina saol pearsanta eile ar mhaith leo pleanáil a dhéanamh dóibh. Tá an obair seo dírithe ar riachtanais na ndaoine óga sna scoileanna roghnaithe agus tagann sí faoi dhá phríomhthéama: Cinntí feasacha a Dhéanamh agus Scileanna don Saol in dhiaidh na Scoile.

Cuireadh tús leis an réamhphleanáil in Eanáir 2023 agus roghnaíodh 20 scoil go geografach (féach Táblaí 11 agus 12). Tá 10 scoil i dTuaisceart Chontae Bhaile Átha Cliath agus i gContae na Gaillimhe. Tá scoileanna éagsúla i gceist, Scoileanna Speisialta, Scoileanna DEIS, Scoileanna aonghnéis, Scoileanna tuaithe srl. chun an raon feidhme is leithne sonraí is féidir a fhoghlaim chun bonn eolais a chur faoi chleachtas amach anseo.

Tábla 11: Scoileanna a ghlacann páirt sa Staidéir Píolótach Aistrithe, Baile Átha Cliath Thuaidh

Baile Átha Cliath	18763F	SMH Baile Munna	Scoil Speisialta
Baile Átha Cliath	19373U	SMH Ráth Eanaigh	Scoil Speisialta
Baile Átha Cliath	19757P	SMH Sceirí (aistarraingthe)	Scoil Speisialta
Baile Átha Cliath	60291D	Ardscoil La Salle	Iar-Bhunscoil
Baile Átha Cliath	60511O	Coláiste Bhinn Aoibhinn	Iar-Bhunscoil
Baile Átha Cliath	60741I	Meánscoil Naomh Mícheál Scoil/ Creideamh Naofa	Iar-Bhunscoil
Baile Átha Cliath	60871V	Coláiste na Trócaire An Chúlóg	Iar-Bhunscoil
Baile Átha Cliath	70120F	Coláiste Pobail Naomh Finian, Sord	Iar-Bhunscoil
Baile Átha Cliath	76098W	Coláiste Pobail Setanta	Iar-Bhunscoil
Baile Átha Cliath	91318U	Pobalscoil Thobar an Domhnaigh	Iar-Bhunscoil

Tábla 12: Scoileanna a ghlacann páirt sa Staidéir Píolótach Aistrithe, Contae na Gaillimhe

Gaillimh	19201O	Scoil Radharc an Locha	Scoil Speisialta
Gaillimh	20329B	Tigh Nan Dooley	Scoil Speisialta
Gaillimh	20371A	Scoil Speisialta Abalta	Scoil Speisialta
Gaillimh	62870G	Presentation College Athenry	Iar-Bhunscoil
Gaillimh	63090I	Holy Rosary College	Iar-Bhunscoil
Gaillimh	71390Q	Gairmscoil Thuama/Arch Bishop	Iar-Bhunscoil
Gaillimh	76096S	Coláiste Mhuirlinne	Iar-Bhunscoil
Gaillimh	81012N	Scoil Chuimsitheach Chiaráin	Iar-Bhunscoil
Gaillimh	91414Q	Pobalscoil Dhún Mhór	Iar-Bhunscoil
Gaillimh	91498C	Pobalscoil an Ghoirt	Iar-Bhunscoil

Tá 92 dalta ag glacadh páirte sa scéim phíolótach, le riachtanais éagsúla ó mhíchumais intleachtúla an-chasta go mhíchumais intleachtúla éadroma/mheasartha. Tá sé de chumas ag gach scoil 12 uair in aghaidh na seachtaine a tharraingt anuas le húsáid leis na daltaí. Stiúraigh ceannaire speisialaithe an CNOS an scéim phíolótach ó mhí na Bealtaine 2023.

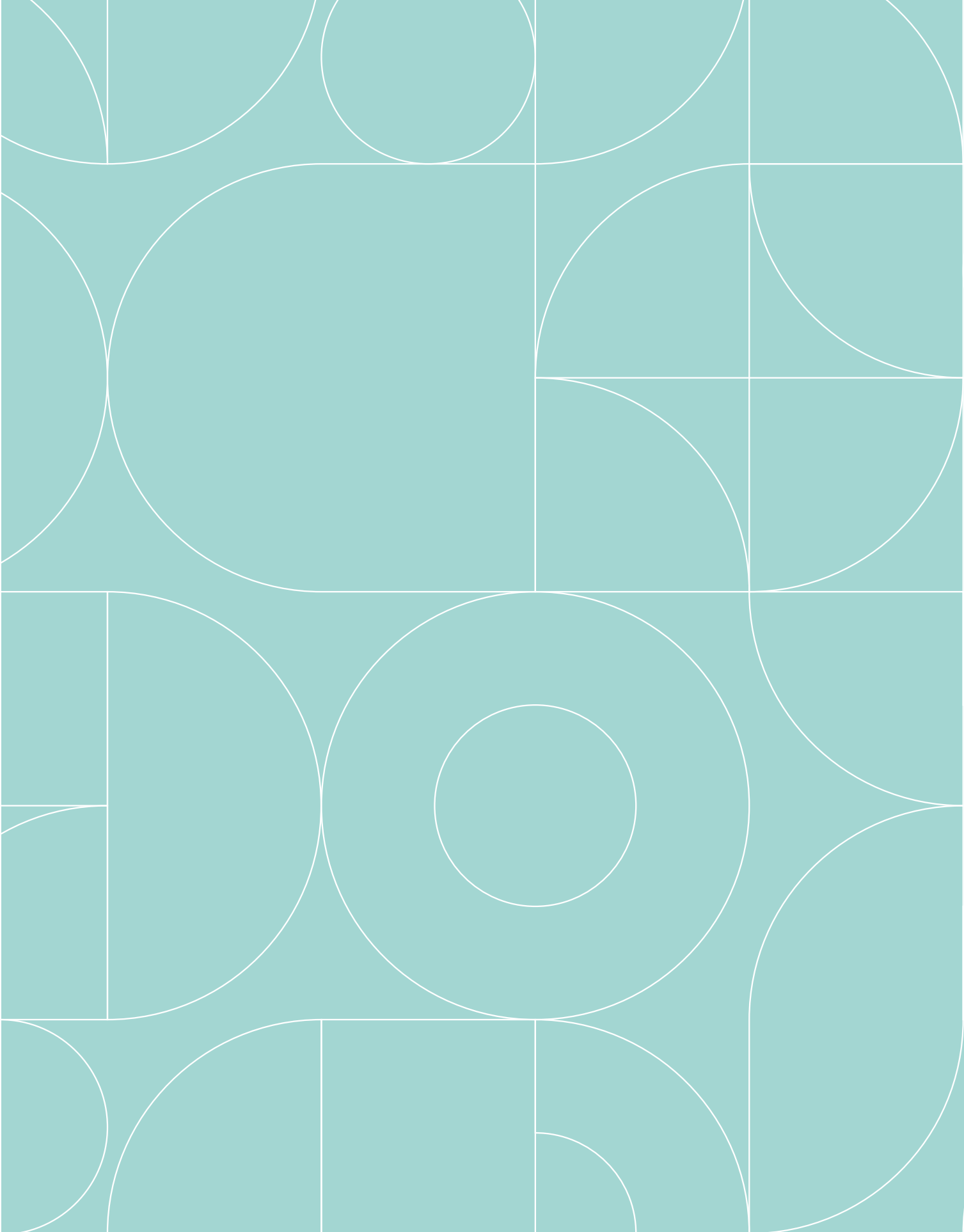
I measc na bpríomhréimsí fócais a sainaitníodh laistigh de shainchúram an píolóta agus a chur chun feidhme bhí:

- ▶ Pleanáil Aistrithe
- ▶ Na huairteanna leithdháilte a úsáid le haghaidh am teagmhála díri leis na daltaí
- ▶ Caidrimh a chothú leis na daltaí, leis na tuismitheoirí agus le daoine eile
- ▶ Teagasc, foghlaim agus measúnú mar chroíghnó na scoileanna; uaireanta aistrithe a úsáidtear chun eispéiris an fhoghlaimeora a fheabhsú
- ▶ Pleanáil aistrithe rathúil d'imeachtaí móra saoil á tógáil ar shraith aistrithe níos lú laistigh de shaol an dalta.

Cuireadh tús le meastóireacht a coimisiúnaíodh go seachtrach ar an scéim phíolótach san fhómhar agus tugtar breac-chuntas breise uirthi i rannán 2.5.1. Leanfaidh an chéim mheastóireachta ar aghaidh go dtí tús 2025 ag rianú na ndaltaí i ndiaidh scoile chun tionchar na scéime píolótaí a mheas.

Reáchtáilann an CNOS an chéad oiliúint TEACCH Rannán 5 lá go pearsanta ó COVID-19 i mí an Mhárta 2023.

Sprioc Straitéiseach 2:

Comhairle bheartais neamhspleách, shaineolach agus fhianaisebhunaithe a chur ar fáil don Aire Oideachais a bhfuil clár cuimsitheach taighde mar bhonn aici

Spríoc Straitéiseach 2

Comhairle bheartais neamhspleách, shaineolach agus fhianaisebhunaithe a chur ar fáil don Aire Oideachais a bhfuil clár cuimsitheach taighde mar bhonn aici

Leag an CNOS amach sé phríomhghníomhaíocht a bhaineann le spríoc straitéiseach 1 i Ráiteas Straitéise 2022-2024 an CNOS.

Gníomhaíochtaí

1. Clár bliantúil taighde coimisiúnaithe agus intí a tháirgeadh.
2. Scóip agus athbhreithniú a dhéanamh ar an soláthar reatha agus ar an bhfianaise taighde náisiúnta agus idirnáisiúnta is déanaí agus ár gcuid oibre a chothabháil leis an nGníomhaireacht Eorpach.
3. Torthaí taighde a scaipeadh trí chomhdháil taighde bhliantúil agus trí thuarascálacha a fhoilsiú.
4. Dul i mbun comhairliúcháin fhairsing lenár bpáirtithe leasmhara oideachais, lena n-áirítear ár bhFóram Comhairliúcháin, tuismitheoirí, daltaí agus grúpaí abhcóideachta agus leas a bhaint as saineolas agus comhairle.
5. An DE a aithint agus comhairle a chur air maidir le príomhréimsí le haghaidh athbhreithniú beartais agus comhairle.
6. Comhairle neamhspleách beartais a fhorbairt de réir mar a iarrann an tAire Oideachais agus tacú le comhairle a chur i bhfeidhm de réir mar is gá.

2.1 Dul chun cinn ar Chomhairle Polasaí ar Scoileanna Speisialta agus ar Ranganna Speisialta

Gníomh 2.5 An DE a aithint agus comhairle a chur air maidir le príomhréimsí le haghaidh athbhreithniú beartais agus comhairle.

Gníomh 2.6 Comhairle neamhspleách beartais a fhorbairt de réir mar a iarrann an tAire Oideachais agus tacú le comhairle a chur i bhfeidhm de réir mar is gá.

D'fhoilsigh an CNOS a pháipéar comhairle polasaí ceannródaíoch, *An Inclusive Education for an Inclusive Society* i mí Eanáir 2024. Ba é aidhm na comhairle polasaí seo scrúdú a dhéanamh ar staid reatha an tsoláthair oideachais speisialta agus bealach a chairtíú i dtreo córas oideachais níos cuimsithí.

Tá taighde agus comhairliúchán fairsing mar bhonn eolais ag an gcomhairle polasaí, a rinneadh a dhoiciméadú san Athbhreithniú Litríochta agus san Athbhreithniú Riaracháin Idirnáisiúnta a foilsíodh ar leithligh.

Bhí na nithe seo a leanas mar bhonn eolais ag an gcomhairle beartais:

- ▶ 40 seisiún comhairliúcháin le páirtithe leasmhara
- ▶ Comhairle dlí choimisiúnaithe maidir leis na himpleachtaí a bhaineann le daingniú na hÉireann ar an UNCRPD
- ▶ 13 cuairt scoile, seacht gcinn díobh ina scoileanna speisialta
- ▶ Trí chuairt idirnáisiúnta ar New Brunswick, Ceanada, an Phortaingéil, agus Sasana.

Fuarthas amach sa chomhairle beartais go bhfuil tacaíochtaí oideachais speisialta do dhaltáí in Éirinn leathnaithe go mór le deich mbliana anuas. In 2023, b'ionann an infheistíocht bhliantúil agus €2.6 billiún, tuairim is an ceathrú cuid de bhuiséad na Roinne Oideachais.

Chun réadú incriminteach ar chóras Oideachais Chuimsithigh a bhaint amach, leag an chomhairle shuntasach bheartais CNOS seo amach príomhbhreithniú suntasach atá rithábhachtach dá rath.

I measc na bpríomh-mholtaí beartais tá:

- ▶ An córas oideachais uilechuimsitheach d'Éirinn a bhaint amach de réir a chéile
- ▶ Tacaíochtaí síceolaíochta, teiripeacha agus iompraíochta a sholáthar do dhaltáí agus do phobail scolaíochta
- ▶ Breithniú ar chláir Foghlama Gairmiúla do mhúinteoirí agus ar na caighdeáin a theastaíonn ó mhúinteoirí chun oideachas a chur ar gach foghlaimeoir.
- ▶ Creat struchtúrtha chun tacú le próiseas cinnteoireachta comhroinnte maidir le socrúchán, soláthar agus athbhreithniú daltaí
- ▶ Treoir agus Comhairle do Scoileanna agus do cheannairí scoile
- ▶ Rannpháirtíocht chuimsitheach ag na páirtithe leasmhara ábhartha go léir ar chreataí cuimsitheacha Curaclaim agus Measúnachta
- ▶ Clár Athchóirithe Oideachais Chuimsithigh a Chur i bhFeidhm.

2.2 Comhairliúchán agus Rannpháirtíocht le páirtithe leasmhara

Gníomh 2.4 Dul i mbun comhairliúcháin fhairsing lenár bpáirtithe leasmhara oideachais, lena n-áirítear ár bhFóram Comhairliúcháin, tuismitheoirí, daltaí agus grúpaí abhcóideachta agus leas a bhaint as saineolas agus comhairle.

Téann an CNOS i dteagmháil le raon leathan comhlachtaí, gníomhaireachtaí, eagraíochtaí agus grúpaí agus téann sí i gcomhairle leo mar chuid de sholáthar seirbhísí agus acmhainní do mhic léinn a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.

2.2.1 Fóram Comhchomhairleach CNOS

Bíonn an CNOS i dteagmháil leis an bhFóram Comhchomhairleach, arna cheapadh faoin Acht EPSEN, maidir le cúrsaí oideachais speisialta. Ceapann an Chomhairle suas le 17 gcomhalta tar éis próiseas comhairliúcháin forordaithe. Ina theannta san ceapann an tAire triúr comhaltaí.

Tháinig deireadh le téarma an Fhóraithe Comhchomhairligh dheireanaigh an 31 Nollaig 2022. Tugadh faoi phróiseas ceapacháin in earrach 2023 ar feadh téarma oifige go dtí Nollaig 2026. Tugtar breac-chuntas i dTábla 13 thíos ar na comhaltaí a ceapadh chuig an bhFóram Comhchomhairleach i mí na Bealtaine 2023. Feidhmíonn leaschathaoirleach na Comhairle, Pat Goff, mar Chathaoirleach ar an bhFóram Comhchomhairleach.

Tháinig an fóram le chéile faoi dhó in 2023 – an 19 Meán Fómhair agus an 28 Samhain (tá an tinreamh leagtha amach i dTábla 13). Ag cruinniú mhí Mheán Fómhair, ionduchtaiodh comhaltaí an Fhóraithe ina ról agus cuireadh forbhreathnú ar fáil ar an bhFóram Comhchomhairleach, oibríochtaí an CNOS. Breithníodh líon leathan agus éagsúil ábhar ar fud na gcruinnithe: athbhreithniú ar shocrúcháin ranga speisialta; an clár píolótach nua taighde bunaithe ar chleachtas; creat iompair CNOS; athfhorbairt láithreán gréasáin agus straitéis sonraí CNOS; agus dréachtchaidéin cháilíochta d'obair na Seirbhíse Múinteoirí Cuairte.

Tábla 13: Ballraíocht agus freastal ar chruinnithe 2023 den Fhóram Comhchomhairleach

Fóram Comhchomhairleach CNOS		
Ceaptha ag an gComhairle		Tinreamh
An Dr James Casey	Gluaiseacht um Maireachtáil Neamhspeách in Éirinn	1
An Dr Miriam Colum	Léachtóir le Riachtanais Speisialta Oideachais, Institiúid Oideachais Marino	1
Marina Cusack	Comhordaitheoir Riachtanais Speisialta Oideachais in Iar-bhunscoil	2
Paddy Greally	Bainisteoir seirbhísí do leanaí ar scor, Bráithre na Carthanachta	2
Miriam Jennings	Scoileanna agus Ranganna Riachtanas Speisialta	2

Fóram Comhchomhairleach CNOS		
Ceaptha ag an gComhairle		Tinreamh
Patricia McCarthy	An Fhoireann Taighde um Chuimsiú san Oideachas agus sa tSochaí, Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath	1
Catherine Moynihan	Oifigeach Taighde agus Forbartha, Comhchomhlacht Bainistíochta (JMB)	2
An Dr Finn Ó Murchú	Ceann Scoil an Oideachais (Iar-bhunscoil), Coláiste Mhuire gan Smál (MIC) Durlas	2
Brian O'Doherty	Uachtarán, Líonra Príomhoidí Bunscoile na hÉireann (IPPN)	1
Sheila Murphy	Rúnaí Ginearálta Cúnta Gníomhach, Cumann Múinteoirí Náisiúnta na hÉireann (INTO)	2
Derval McDonagh	Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, Cuimsiú Éireann	1
Gerry Maley	Speisialtóir Náisiúnta Míchumais, FFS	2
Matt Melvin	Stiúrthóir, Cumann Bainistíochta na mBunscoileanna Caitliceacha, CPSMA	2
Darren Murphy	An tSeirbhís um Fhorbairt Ghairmiúil do Mhúinteoirí (PDST)	2
Anna Ní Chartúir	Comhordaitheoir Riachtanas Speisialta Oideachais, Bunscoil Ghaeltachta	1
Maureen Smith	Ionadaí Foirne CNOS – Bainisteoir Foirne	2
An Dr Joe Travers	Ollamh Comhlach i Scoil an Oideachais Chuimsithigh agus Speisialta Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath	2
Comhaltaí arna gceapadh ag an Aire Oideachais		Tinreamh
Pauline Kerins	Síceolaí Sinsearach, An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (NEPS)	2
Lisa White	Cigire Sinsearach, Cigireacht, An Roinn Oideachais	2
Andrina Donovan	Príomhoifigeach Cúnta, An Rannóg Oideachais Speisialta, An Roinn Oideachais	2

2.3 An Gníomhaireacht Eorpach (EASNIE)

Gníomh 2.2 Scóip agus athbhreithniú a dhéanamh ar an soláthar reatha agus ar an bhfianaise taighde náisiúnta agus idirnáisiúnta is déanaí agus ár gcuid oibre a chothabháil leis an nGníomhaireacht Eorpach.

2.3.1 An Gníomhaireacht Eorpach um Riachtanais Speisialta agus um Oideachas Cuimsitheach

Lean an CNOS de thacaíocht a thabhairt d'obair na Gníomhaireachta Eorpaí um Riachtanais Speisialta agus Oideachas Cuimsitheach (EASNIE). Tacaíonn an eagraíocht neamhspleách seo, a éascaíonn comhoibriú do ranna oideachais sna Ballstáit, le dul chun cinn na gcóras oideachais níos cuimsithí. Éascaítear é sin trí phríomhréimsí beartais, cleachtais agus taighde – lena gcuirtear bonn fianaise ar fáil maidir le cur chun feidhme an oideachais ionchuimsithigh.

Le linn 2023, bhain an CNOS tairbhe as obair EASNIE agus rannchuidigh siad leis an obair sin tríd an méid seo a leanas a dhéanamh:

- ▶ Leanúint de bheith i dteagmháil le comhaltaí ionadaíocha an bhoird agus le comhordaitheoirí náisiúnta maidir le hobair thaighde chun tacú le forbairt ár gcomhairle pholasaí ar scoileanna agus ranganna speisialta;
- ▶ Eolas a chur ar fáil do EASNIE agus do bhallstáit aonair maidir le hoideachas speisialta ionchuimsitheach in Éirinn.
- ▶ Príomhshonraí cuimsithe a fhoilsiú le Staitisticí na Gníomhaireachta Eorpaí maidir le hOideachas Cuimsitheach;
- ▶ Ionstraim Tacaíochta Teicniúla ilnáisiúnta a cheadú idir an Fhionlainn agus Éire, ag tacú le cur i bhfeidhm na Comhairle Beartais maidir le Scoileanna agus Ranganna Speisialta.

Cruinniú débhlantúil EASNIE i mBéalgrád i mBealtaine 2023 agus ceardlann ar leithligh ar 'Guthanna go Gníomh' áit a raibh Gerard Hogan (CNOS) thacaigh sé le foghlaimoir óg cur i láthair a thabhairt.

2.4 Forbairt ar Chreat Iompraíochta NCSE

Gníomh 2.5 An DE a aithint agus comhairle a chur air maidir le príomhréimsí le haghaidh athbhreithniú beartais agus comhairle.

Rinneadh dul chun cinn ar Chreat Iompraíochta CNOS i rith 2023. Áiríodh leis seo beachtú an chreata agus forbairt na n-uirlisí agus na n-acmhainní gaolmhara. Cuireadh iad seo faoi bhráid Fhóram Comhchomhairleach CNOS i mí na Samhna 2023 tar éis sraith rannpháirtíochtaí páirtithe leasmhara a réachtáil le múinteoirí, príomhoidí agus grúpaí abhcóideachta.

Tá breis agus 100 scoil ag déanamh meastóireachta ar uirlisí agus acmhainní an Chreata faoi láthair, agus tá treoirhionscadal ar chur i bhfeidhm iomlán ar bun i scoil deis Bhandá 1 i Luimneach. Cuirtear cuimsiú guth na ndaltaí sa scéim phíolótach ar an eolas trí úsáid a bhaint as 'Talking Mats', uirlis chumarsáide teiripeach atá bunaithe ar fhianaise. Samhlaítear go bhfoilseofar Creat Iompraíochta an CNOS lena chur i bhfeidhm go luath in 2024.

Tá treoirlínte na Roinne Oideachais maidir le 'Tuiscint ar Iompraíochtaí Imní agus Freagairt ar Dhálaí Géarchéime' le foilsiú freisin go luath in 2024. I gcomhar le foilsiú na dtreoirlínte seo, iarradh ar an gComhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta oiliúint a fháil chun tacú le scoileanna a bhfuil tús áite á thabhairt dóibh sa chéad chéim. Seoladh tairiscint go déanach in 2023 agus tá sé beartaithe go mbeidh sé seo i bhfeidhm i lár 2024.

2.5 Clár Taighde

Gníomh 2.1 Clár bliantúil taighde coimisiúnaithe agus inti a tháirgeadh.

Tá taighde ar oideachas speisialta ar cheann de phríomhfheidhmeanna reachtúla an CNOS. Leathnaíonn ár gclár taighde ár n-eolas agus ár dtuiscint ar an gcleachtas is fearr agus cuireann sé go gníomhach le plean oibre an CNOS. Tugann taighde léargas dúinn ar phróisis chasta, baineann sé le páirtithe leasmhara ábhartha ó gach cearn den chóras oideachais agus is féidir aird a tharraingt ar an méid is fearr a oibríonn i ndlínsí eile. Trí eolas a fháil ón taighde, cuirtear bonn láidir fianaise ar fáil dúinn chun ár gcomhairle polasaí a threorú don Aire Oideachais agus leanaimid orainn ag scaipeadh ár gcuid oibre trínár suíomh gréasáin, ár bhfoilseacháin agus ár gcomhdháil taighde.

In 2023, choimisiúnaíomar staidéar nua ina ndearnadh meastóireacht ar Chlár Píolótach Staidéir um Aistriú na Straitéise Cuimsithí Fostaíochta an CNOS.

In 2023, choimisiúnaíomar staidéar nua ina ndearnadh meastóireacht ar Chlár Píolótach Staidéir um Aistriú na Straitéise Cuimsithí Fostaíochta an CNOS. Tugann an rannán seo forbheathnú ar ár gcuid oibre leanúnaí chomh maith le béim a chur ar thaighde nua-choimisiúnaithe.

2.5.1 Taighde Nua

Measúnú ar Chlár Píolótach Staidéir um Aistriú na Straitéise Cuimsithí Fostaíochta (CES)

Coimisiúnaíodh staidéar taighde nua chun meastóireacht sheachtrach a dhéanamh ar Chlár Píolótach Staidéir um Aistriú CES, tionscadal a d'eascair as ceann de ghníomhartha na straitéise a d'fhógair an tAire Foley agus an tAire Madigan an 10 Samhain 2022. Cuidíonn an tionscadal seo, a reáchtáiltear in dhá cheantar píolótacha i nGaillimh agus i mBaile Átha Cliath, le daoine óga faoi mhíchumas pleanáil a dhéanamh dá roghanna amach anseo agus iad ag fágáil na scoile – tá tuilleadh eolais faoin gclár píolótach leagtha amach i gCuid 1.8 den Tuarascáil Bhliantúil seo.

Chuir foireann an staidéir tús leis an meastóireacht i mí Mheán Fómhair 2023, tar éis céim thionscnaimh tionscadail. Maireann an tréimhse mheastóireachta ó 2023 go dtí tús 2025 do chohórt scoláirí iar-bhunscoile i fiche scoil. Tá dhá chéim ann – céim inscoile a chlúdaíonn daltaí ina séú bliain, agus céim iarscoile nuair a aistríonn daltaí chuig a roghanna iarscoile.

Bhailigh an fhoireann meastóireachta sonraí ó dhaltaí rannpháirteacha trí shuirbhé ag baint úsáide as bogearraí Sensemaker i mí na Nollag 2023, agus thug foireann an tionscadail cuairt ar gach scoil i rith mhí na Nollag 2023 - Eanáir 2024. Cuimsíonn an creat meastóireachta d'agallaimh le foireann na scoile agus le páirtithe leasmhara eile, an dara suirbhé dataí agus suirbhé tuismitheoirí go luath in 2024. Tá pleanáil don chéim iarscoile ar siúl agus comhghleacaithe de chuid NSCE agus na Roinne Oideachais ag comhordú chur i bhfeidhm na scéime píolótaí.

2.5.2 Taighde Leanúnach in 2023

Meastóireacht ar Sheirbhísí Túslíne an CNOS

Coimisiúnaíodh an mheastóireacht ar Sheirbhísí Túslíne an CNOS in 2022 chun meastóireacht sheachtrach a dhéanamh ar an gcaoi a soláthraíonn an CNOS a chuid seirbhísí túslíne chun an tionchar atá aige i seomraí ranga ar fhoireann na scoile, ar dhaltaí agus ar thuismitheoirí a chinneadh. Is é aidhm na meastóireachta seo tuiscint a fháil ar na buntáistí agus an tionchar atá ag ár seirbhísí agus aird a tharraingt ar réimsí le haghaidh feabhsúcháin.

D'úsáid an mheastóireacht cur chuige modhanna measctha agus faoi dheireadh 2023, bhí an bailiú sonraí agus an rannpháirtíocht le raon páirtithe leasmhara críochnaithe. Áiríodh leis seo suirbhéanna ar thuismitheoirí/chúramóirí agus ar fhoireann na scoile, agallaimh dhomhain le páirtithe leasmhara (tuismitheoirí/cúramóirí, foireann na scoile, soláthraithe seirbhíse CNOS), agus cás-staidéir dhomhain ar 9 scoil agus 9 ndaltaí le riachtanais speisialta oideachais a d'fhreastail ar na scoileanna.

Tá an dréacht-tuarascáil le cur isteach go luath in 2024 agus meastar go dtreoróidh an mheastóireacht an CNOS chun creat a fhorbairt don todhchaí agus tomhas agus meastóireacht leanúnach ar thionchar na seirbhísí a chuirimid ar fáil. Chuir an fhoireann taighde torthaí tosaigh i láthair ag comhdháil taighde bhliantúil an CNOS i mí na Samhna 2023.

Daltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu a Mhapáil agus a Rianú tar éis dóibh an Scoil a fhágáil

Coimisiúnaíodh an tionscadal taighde seo in 2020 chun scrúdú a dhéanamh ar thaithí agus ar cheann scríbe daoine óga a bhfuil riachtanais speisialta oideachais agus foghlama acu ag fágáil chóras na scoile. Is é an cuspóir atá ann feabhas a chur ar ár dtuiscint ar eispéiris agus ar chinn scríbe daoine óga atá ag fágáil na scoile d'fhonn tacú le ról an CNOS maidir le seirbhísí oideachais do dhaoine fásta faoi mhíchumas a phleanáil agus a chomhordú.

Rinne an taighde foinsí sonraí ábhartha a mhapáil ar dtús chun bearnaí a aithint san eolas atá ann faoi láthair maidir leis an áit a dtéann daltaí. Chuir COVID-19 moill ar thús an dara céim den staidéar chun rianú a dhéanamh ar an raon conairí a tógadh do dhaoine óga a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu tar éis dóibh an scoil a fhágáil, chun na cúiseanna lena gcinn scríbe iarscoile agus lena n-eispéiris a shainaithint agus a scrúdú. Cuireadh tús leis an obair sin in earrach na bliana 2022, ag an am céanna leis an gcinnteoireacht maidir le haistrithe ón scolaíocht. Ullmhaíodh tuarascáil eatramhach ar an dá chéim go déanach in 2023 agus foilseofar í in 2024.

Taighde a Bhaineann leis an gComhairle Polasaí ar Scoileanna Speisialta agus Ranganna Speisialta

Críochnaíodh an obair ar athbhreithniú litríochta dara céim in 2022 chun nuashonrú a dhéanamh ar an bhfianaise taighde a bhaineann le comhairle pholasaí ar scoileanna speisialta agus ar ranganna speisialta a críochnaíodh ar dtús in 2020. Foilseofar an t-athbhreithniú litríochta in éineacht leis an gComhairle Polasaí ar Scoileanna Speisialta agus Ranganna Speisialta in 2024.

Chlúdaigh an t-athbhreithniú litríochta gnéithe éagsúla den soláthar oideachais i suíomhanna speisialta agus cuimsitheacha chun fianaise ar thorthaí agus eispéiris a aithint do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus nach bhfuil.

Tionchar COVID-19 ar Dhaltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu

Rinneadh dul chun cinn le linn 2023 ar an staidéar a coimisiúnaíodh chun imscrúdú a dhéanamh ar thionchar COVID-19 ar oideachas a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu. Déantar iniúchadh sa taighde seo ar an tionchar ar thorthaí acadúla, sóisialta, mothúchánacha agus iompraíochta na ndaltaí sa ghearrthéarma agus san fhadtéarma. Tá dhá ghné i gceist – conas is fearr is féidir aghaidh a thabhairt ar riachtanais na ndaltaí tar éis na paindéime agus conas córas oideachais níos athléimní a dhearadh agus a ullmhú amach anseo.

Tá trí chroíghné i gceist leis an staidéar: athbhreithniú ar litríocht idirnáisiúnta maidir leis an tionchar a bhíonn ag dúnadh scoileanna ar leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu; comhpháirt chainníochtúil ina ndéantar anailís ar shonraí ó bhunscoileanna agus ó iarbhunscoileanna agus ó scoileanna speisialta; agus comhpháirt cháilíochtúil, lena mbaineann cás-staidéir ó bhunscoileanna, meánscoileanna agus scoileanna speisialta. Tarraingíonn an staidéar ar fhoinsí sonraí bunscoile agus meánscoile araon, suirbhéanna

bunscoile ar phríomhoidí i ngach comhthéacs scoile agus agallaimh iarbhunscoile. Bailíodh sonraí meánscoile a ndearnadh anailís orthu don staidéar seo ar dtús mar chuid den staidéar Saol Scoile Leanai (CSL) a choimisiúnaigh an Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (NCCA) a raibh bunscoileanna agus scoileanna speisialta páirteach ann.

Leathnaíodh an staidéar in 2023 chun an dara céim de bhailiú sonraí a chur san áireamh, rud a fhágann gur féidir iniúchadh breise a dhéanamh ar thionchar na paidéime ar an gcohort daltaí seo agus ar fhreagairt an chórais do dhalaí reatha agus i dtéarmaí pleanála amach anseo.

Críochnaíodh an próiseas athbhreithnithe don chéad tuarascáil in 2023 agus foilseofar é go luath in 2024. Ullmhaíodh an dara tuarascáil agus cuireadh isteach í lena hathbhreithniú go déanach in 2023.

Stair an Oideachais Speisialta in Éirinn thar 100 Bliain a Dhoiciméadú

Choimisiúnaigh an CNOS leabhar faisnéise ar chéad bliain d'oideachas speisialta in Éirinn, 1922-2022. D'fhaomh an Chomhairle an leabhar in 2023 agus tá dul chun cinn déanta aige go dtí an dearadh deiridh agus tá sé le seoladh go foirmiúil in earrach na bliana 2024.

Bhí athbhreithniú córasach ar fhoinsí sonraí i gceist leis an tionscadal agus tá agallaimh ann le réimse príomhpháirtithe leasmhara. Tabharfaidh an leabhar forbhreathnú tarraingteach ar an tírdhreach speisialta oideachais le 100 bliain anuas go dtí an lá reatha, lena n-áirítear dátaí tábhachtacha, staitisticí, creataí reachtacha agus garspriocanna. Díríonn an leabhar ar leibhéil bhunscoile agus iar-bhunscoile, le béim ar sholáthar le blianta beaga anuas agus áirítear leis machnamh ar an gcomhthéacs reatha.

2.5.3 Tionscnamh taighde nua bunaithe ar chleachtas

Le linn 2023, chuir an CNOS tús le clár taighde nua bunaithe ar chleachtas (PBR) ar bhonn píolótach a thacóidh le cleachtóirí laistigh de scoileanna dul i mbun taighde ar ábhair a bhaineann le cuimsiú agus oideachas speisialta. Tá roinnt aidhmeanna ag an gclár a dhéanfaidh an méid seo a leanas:

- ▶ cumas taighde agus scileanna na n-oideachasóirí atá ag cleachtadh a thógáil
- ▶ eispéiris teagaisc agus foghlama oideachais chuimsitheacha agus speisialta a fheabhsú do mhúinteoirí agus d'fhoghlaimoírí trí thaighde/fhianaise taighde a iniúchadh, a athbhreithniú, a stiúradh nó a chur i bhfeidhm
- ▶ caidrimh a chothú agus a fheabhsú idir Institiúidí Ardoideachais (Institiúidí Ardoideachais) agus scoileanna
- ▶ stór fianaise taighde bunaithe ar chleachtas a fhorbairt agus foghlaim agus eispéiris a roinnt

Chuaigh an CNOS i dteagmháil le ceithre Institiúid Ardoideachais (HEI) mar chuid den scéim píolótach chun oiliúint a chur ar fáil do chleachtóirí chun tacú leo taighde a dhéanamh nó a úsáid laistigh dá scoil. Cuirfidh na hInstitiúidí Ardoideachais seisiúin oiliúna ar fáil agus clúdóidh siad cuid de na gnéithe seo a leanas – eitic, modhanna taighde, uirlisí taighde, anailísí sonraí agus léirmhíniú a fhorbairt agus a riaradh.

Faoi dheireadh 2023, réachtáil an CNOS agus na hInstitiúidí Ardoideachais roinnt seisiún eolais le scoileanna a d'fhéadfadh a bheith rannpháirteach, agus chláraigh go leor scoileanna roimh dheireadh na bliana. Táthar ag súil go mbeidh idir 12-20 scoil sa scéim phíolótach agus, tar éis meastóireacht a dhéanamh ar an gclár in 2024 agus 2025, go dtabharfar cuireadh d'Institiúidí Ardoideachais agus scoileanna eile páirt a ghlacadh i leathnú an chláir.

2.6 Taighde a scaipeadh

Gníomh 2.3 Torthaí taighde a scaipeadh trí chomhdháil taighde bhliantúil agus trí thuarascálacha a fhoilsiú.

2.6.1 Comhdháil Taighde 2023

Príomhoifigeach Feidhmiúcháin CNOS John Kearney; Ceann Taighde CNOS Jennifer Doran; an tAire Oideachais Speisialta agus Cuimsithe Josepha Madigan; Cathaoirleach CNOS Fergal Lynch ag Comhdháil Taighde CNOS 2023.

Reáchtáladh Comhdháil Taighde CNOS 2023 an 9 Samhain ag Ionad Comhdhála Pháirc an Chrócaigh, Baile Átha Cliath. Imeacht i bpearsa a bhí san imeacht den chuid is mó, le beoshruith ar líne ar fáil do thoscáirí chun freastal go fíorúil. D'fhéach an chomhdháil ar dhá théama: 'An CNOS agus Soláthar na Seirbhíse Oideachais Chuimsithigh in Éirinn' agus 'Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim (UDL)'.

Roinn Cathaoirleach CNOS Fergal Lynch réamhrá comhdhála agus fáilte agus thug an tAire Oideachais Speisialta agus Cuimsithe Josepha Madigan aitheasc fáilte roimh an gcomhdháil.

Tugann cathaoirleach Chomhairle CNOS Fergal Lynch agus an tAire Oideachais Speisialta agus Cuimsithe Josepha Madigan aitheasc do Chomhdháil Taighde CNOS 2023.

Chuimsigh Seisiún 1 ar an CNOS agus ar Sholáthar Seirbhíse Oideachais Chuimsithigh in Éirinn cur i láthair ó thriúr cainteoirí. Rinne an tOllamh Emer Ring ó Choláiste Mhuire gan Smál, Luimneach, machnamh ar an fiche bliain deireadh agus ar chláir oibre mór athchóirithe don chóras oideachais speisialta in Éirinn. Chuir an tOllamh Deborah Robinson, Ollscoil Derby agus an Dr Lisha O'Sullivan, Coláiste Mhuire gan Smál na torthaí tosaigh i láthair a bhí dírithe ar thuairimí páirtithe leasmhara ar an CNOS, ó mheastóireacht neamhspleách ar sheirbhísí túslíne an CNOS. Labhair Príomhfheidhmeannach CNOS, John Kearney, leis na toscairí ar chóras oideachais cuimsitheach den chéad scoth d'Éirinn, ag cur síos ar an dul chun cinn le leathnú an CNOS agus ár bhfís do 2026.

Ó thaobh na láimhe deise: Príomhfheidhmeannach CNOS John Kearney, an tOllamh Deborah Robinson agus an Dr Lisha O'Sullivan, agus an tOllamh Emer Ring ag cur i láthair ag Comhdháil Taighde CNOS 2023. Bhí an seisiún faoi chathaoirleacht an Dr Peter Archer, ball den Chomhairle CNOS agus Cathaoirleach an Choiste Taighde.

I seisiún an tráthnóna ar Dhearadh Uilíoch don Fhoghlaim bhí réimse cur i láthair ar UDL ó pheirspectíochtaí éagsúla. Roinn Lindsay Jones, POF CAST léargais ar conas is féidir UDL a úsáid chun cabhrú linn córais níos tarraingtí, níos éifeachtaí agus níos cothroime a dhearadh. Roinn Billy Redmond, Príomhoide agus Fiona Keilthy, Leas-Phríomhoide ar Mheánscoil Ag Foghlaim le Chéile Chill Mhantáin Thuaidh taitní a scoile ar UDL a thabhairt isteach agus a neadú i suíomh iar-bhunscoile.

Lindsay Jones, POF CAST agus Cathaoirleach Chomhairle CNOS Fergal Lynch, agus Fiona Keilthy, Leas-Phríomhoide agus Billy Redmond, Príomhoide Mheánscoil Ag Foghlaim le Chéile Chill Mhantáin Thuaidh.

Cuireadh clabhsúr leis an gcomhdháil le plé painéil ar UDL, le hionchuir ó Fiona Byrnes, Príomhoide Scoil Speisialta Naomh Antaine, Caisleán an Bharraigh, ar iasacht le hOide, Marion Wilkinson, Beartas Sinsearach agus Gnóthaí Poiblí, an tÚdarás Náisiúnta Míchumais, Cathy Goss, Ceannaire Speisialtóra Gníomhach – UDL, CNOS Sharon Healy, Ceannaire Speisialtóra – Iompar, CNOS agus Iar-Leas-phríomhoide Bunscoile.

Fiona Byrnes ó Scoil Speisialta Naomh Antaine, Caisleán an Bharraigh, Sharon Healy, CNOS, Cathaoirleach Sheisiún 2 agus Comhalta den Choiste Taighde Catherine Cross, Cathy Goss, CNOS, agus Marion Wilkinson, an tÚdarás Náisiúnta Míchumais ag Comhdháil Taighde CNOS 2023.

Chláraigh os cionn 150 duine chun freastal ar an ócáid agus bhí breis is 110 i láthair ar an lá. Tugadh tinreamh maith ar aird ar líne freisin, le 84 clárúchán toscairí ar líne agus 351 sruth gníomhach ar líne san iomlán i rith an lae. Bhí a bhformhór in Éirinn, tháinig an chuid eile ón Ríocht Aontaithe, ó Aontas na nÉimíreachtaí Arabacha, agus ó na Stáit Aontaithe. I measc na dtoscairí comhdhála bhí príomhoidí agus múinteoirí, taighdeoirí, tuismitheoirí, síceolaithe oideachais, grúpaí abhcóideachta, oifigigh rannacha, oifigigh rochtana, ionadaithe ceardchumainn múinteoirí agus teiripeoirí.

Sprioc Straitéiseach 3:

Cultúr éifeachtach eagraíochtúil
a fhorbairt agus a chothabháil
a chomhlíonann gach ceanglas
rialachais chorparáidigh agus
rialála agus a thacaíonn le
seachadadh seirbhísí

Spríoc Straitéiseach 3

Cultúr éifeachtach eagraíochtúil a fhorbairt agus a chothabháil a chomhlíonann gach ceanglas rialachais chorparáidigh agus rialála agus a thacaíonn le seachadadh seirbhísí

Leag an CNOS amach sé phríomhghníomhaíocht a bhaineann le spríoc straitéiseach 3 i Ráiteas Straitéise 2022-2024 an CNOS.

Gníomhaíochtaí

1. Struchtúir eagraíochtúla chuí a chur i bhfeidhm chun tacú le seachadadh seirbhísí laistigh de na hacmhainní atá ar fáil.
2. Rannpháirtíocht foirne agus forbairt ghairmiúil a fheabhsú don fhoireann chun tacú le seachadadh éifeachtach ár seirbhísí.
3. Tacú le nuachóirí leanúnach ar ár seachadadh seirbhíse trí chlár digitithe agus feabhsú próisis.
4. Próisis rialachais agus rialaithe a choinneáil ar aon dul le rialacháin reachtúla agus leis an gCód Cleachtais, oiliúint a chur ar fáil ar chúrsaí de réir mar is cuí agus tabhairt faoi chlár athchóirithe na hearnála poiblí.
5. Tuairisciú bliantúil ar chomhlíonadh gach riachtanas gnó, corparáideach agus buiséid de réir an Chomhaontaithe um Sheachadadh Feidhmíochta.
6. Eolas poiblí ar shaincheisteanna oideachais speisialta a scaipeadh trínár suíomh gréasáin agus teagmháil a dhéanamh leis na meáin.

3.1 Réamhrá

Le linn 2023, lean an CNOS ag forbairt ár n-eagraíochta lena chinntiú go raibh muid ag feidhmiú go héifeachtach agus i gcomhréir lenár gceanglais reachtúla, rialála agus rialachais go léir. Tugtar breac-chuntas sa rannán seo ar ár gníomhaíochtaí sna réimsí seo i gcaitheamh na bliana.

3.2 Athbhreithniú agus Leathnú Eagraíochtúil CNOS

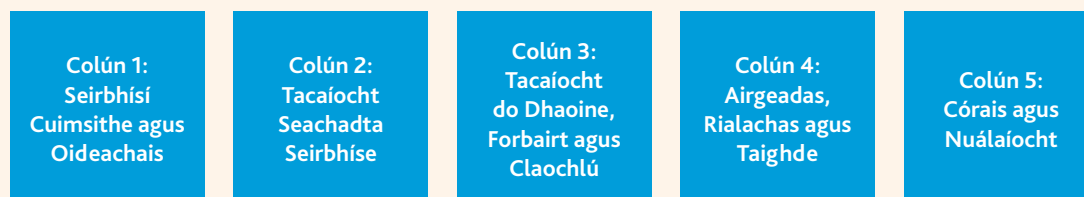
Gníomh 3.1 Struchtúir eagraíochtúla chuí a chur i bhfeidhm chun tacú le seachadadh seirbhísí laistigh de na hacmhainní atá ar fáil.

De bhun infheistíocht bhreise de bhreis ar €12 mhiliún a fógraíodh i mBuiséad 2023, lena n-áirítear soláthar do 161 ball foirne breise, chuir an CNOS tús le Clár Oibre um Fhorleathnú Eagraíochtúil. Thug sé seo deis uathúil don CNOS a struchtúr, a shamhail oibriúcháin agus a riachtanais acmhainní araon a mheas d'fhonn dearadh eagraíochtúil a shainaithint a sholáthróidh a chuspóirí straitéiseacha agus atá freagrúil do riachtanais agus éilimh na ndaltaí, na dtuismitheoirí agus na scoileanna.

3.2.1 Struchtúr eagraíochtúil nua

Tá athrú suntasach déanta ag dearadh eagraíochtúil mionsonraithe nua ar struchtúr na heagraíochta a mhéadaigh struchtúr na roinne ó 4 rannán go 5 rannán, chomh maith le príomhfheidhmeanna a ailíniú le gníomhaíochtaí príomhúla agus tánaisteacha/tacaíochta. Tá achoimre ar na colúin nua leagtha amach i bhFíor 12.

Fíor 12: Struchtúr oibriúcháin nua an CNOS

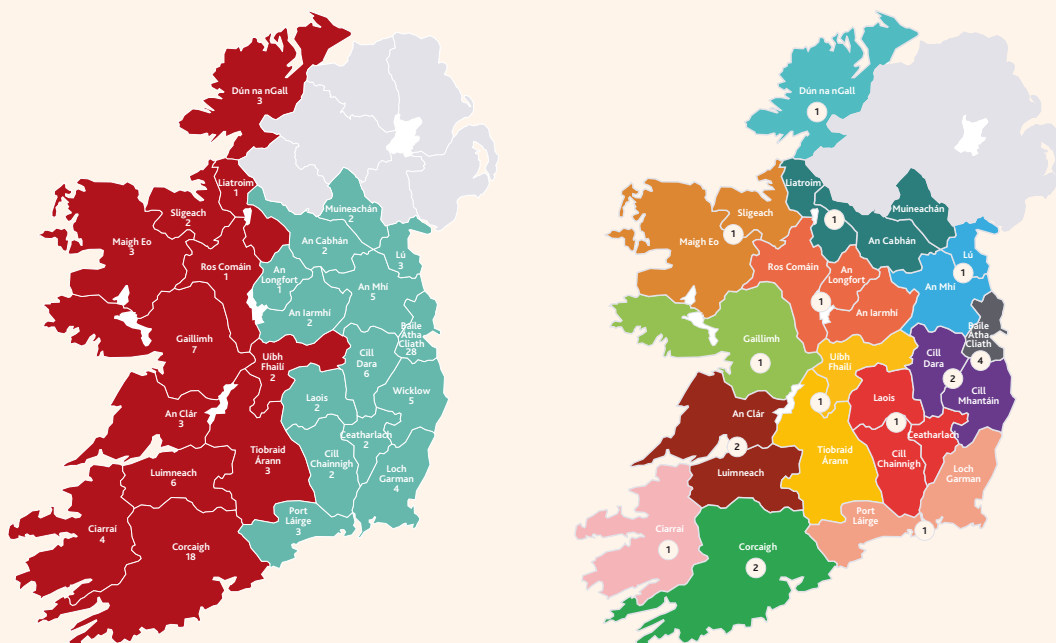
- 1. Seirbhísí Cuimsithe agus Oideachais:** Cinnteoidh an rannán seo go seachadfar seirbhís ghairmiúil agus chomhordaithe atá ailínithe le daltaí, le pobail scoile agus le tuismitheoirí. Cuirfidh an rannán comhairle fhianaise-bhunaithe ar fáil don fhoireann agus don eagraíocht níos leithne a bhaineann le soláthar seirbhíse oideachais speisialta, agus cinnteoidh sé go léireoidh aon chlár a sheachadtar riachtanais na ndaltaí agus na scoile araon agus go n-éascóidh sé tacaíocht leanúnach na ndaltaí, na bpobal scoile agus na dtuismitheoirí le linn a dturas oideachais.
- 2. Tacaíocht Seachadta Seirbhíse (SDS):** Tacóidh an rannán seo le cur i bhfeidhm Seirbhísí Tacaíochta Cuimsitheachta agus Oideachais (IESS) agus ar an gcaoi sin ligfidh sé don Rannán thuas iarrachtaí a dhíriú ar sheachadadh seirbhíse túslíne. Chun é seo a bhaint amach, bainistoidh SDS tacaíocht riaracháin do IESS agus déanfaidh sé bainistíocht agus maoirseacht freisin ar an bpróiseas AON agus ar aon dlíthíocht a bhféadfadh CNOS a bheith páirteach ann.
- 3. Tacaíocht do Dhaoine, Forbairt agus Claochlú:** Roimhe seo an Rannóg Seirbhísí Tacaíochta Gnó, tá an fheidhm seo athruithe chun díriú ar ghníomhaíochtaí daoine na heagraíochta amháin. Is é an cuspóir atá leis ná a chinntiú go gcuirtear seirbhísí tacaíochta gairmiúla ar fáil d'fhoireann CNOS chun 'eispéireas dearfach daoine' a sholáthar. Coinneoidh sé rannpháirtíocht chomhsheasmhach agus chomhleanúnach ag leibhéal straitéiseacha chuí agus cinnteoidh sé go mbeidh na scileanna agus na hacmhainní riachtanacha ag an bhfórsa saothair chun an straitéis ghnó a sheachadadh amach anseo.
- 4. Airgeadas, Rialachas agus Taighde:** Is é cuspóir leanúnach na rannóige seo a chinntiú go ndéantar cinntí airgeadais agus riachtanais bhuiséadaithe a bhainistiú go héifeachtach do ghnóthaí inmheánacha agus seachtracha an CNOS araon. Leanfaidh an Rannán ar aghaidh ag bainistiú an chreata rialachais chorparáidigh don CNOS agus comhlíonadh ar fud na heagraíochta. Bainistíonn an rannán seo freisin an clár coimisiúnaithe agus intí taighde agus meastóireachta agus beidh sé freagrach as clár nua taighde atá bunaithe ar chleachtas a fhorbairt do mhúinteoirí.

5. Córais agus Nuálaíocht: Is Rannán nua é seo a bunaíodh mar fhreagairt ar easnaimh a sainathnódh i réimsí amhail bainistíocht sonraí agus anailísíocht. Is é cuspóir na rannóige seo a chinntiú go bhfuil an cumas ag an CNOS gníomhaíocht sonraí eagraíochtúla a bhainistiú i gceart. Déanfaidh an rannán sonraí a bhainistiú agus déanfaidh sé maoirseacht ar bhainistiú taifead, déanfaidh sé anailísíocht sonraí a bhainistiú chomh maith le réamhaisnéis, pleanáil agus nuálaíocht d'fhonn freastal ar riachtanais na heagraíochta amach anseo agus ar éilimh na hearnála amach anseo.

Colún 1 Cuimsiú agus Seirbhísí Tacaíochta Oideachais – Struchtúr nua seirbhísí Túsline

Tá ceann de na príomh-athruithe ar struchtúr oibríocháin an CNOS laistigh de Cholún 1, Seirbhísí Tacaíochta um Chuimsiú agus Oideachas agus struchtúr na seirbhísí túsline. Tá imeacht ó bhonn 5 réigiún go dtí bonnstruchtúr 2 réigiún náisiúnta, lena mbaineann sannadh 2 Chomhordaitheoir Náisiúnta a dhéanfaidh maoirseacht ar oibríochtaí náisiúnta. Beidh 20 réimse Bainisteoir Foirne mar bhonn agus mar thaca ag na Comhordaitheoirí Náisiúnta, méadú 10 gceantar bainisteora Foirne ar an struchtúr eagraíochtúil a bhí ann roimhe seo. Éascóidh sé seo cur chuige níos contae – bhunaithe, chun tacaíochtaí níos dlúithe agus níos dírithe a thairiscint i ngach ceantar geografach/contae. Bhí an obair ar siúl in 2023 agus go dtí 2024 chun baill foirne a earcú agus oiliúint a chur orthu de réir na struchtúr nua a bheidh le cur i bhfeidhm go céimneach i Meán Fómhair 2024.

Fíor 13: Léarscáil na bhfoirne Réigiúnacha agus sannadh SENOanna

Seoladh an clár claochlaithe CNOS “Fís 26”, a thabharfaidh éifeacht d’eagraíocht athbhreithnithe agus leathnaithe le tacaíocht ón leithdháileadh maoinithe breise i mBuiséad 2023, an 19 Deireadh Fómhair 2023.

3.2.2 Pleanáil fórsa saothair

Maidir le táirgí insoláthartha, tá Plean Straitéiseach Fórsa Saothair (SWP) agus dearadh mionsonraithe eagraíochtúil curtha i gcrích ag an gComhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta. Is é cuspóir bunúsach an SWP a áirithiú go gcuirfear acmhainní ar fáil don struchtúr eagraíochtúil nua ar an mbealach is fearr is féidir. Baineadh é seo amach trí mheasúnú láidir a dhéanamh ar an éileamh ar sheirbhísí CNOS faoin SWP. Tugann an measúnú láidir seo ar éileamh breac-chuntas ar leibhéal na n-acmhainní a theastaíonn i limistéar geografach agus ar bhonn contae agus rud atá tábhachtach, cinnteoidh sé go sannfar ualaí cásanna contae atá inaitheanta go soiléir do ghráid SENO.

Cinnteoidh an méid thuas freisin go ndéanfar acmhainní a mheaitseáil ar bhealach níos oiriúnaí le héilimh an lae reatha a chinnteoidh dáileadh cothrom na n-ualach cásanna thar gach grád SENO agus a ligfidh don bhainistíocht pleanáil a dhéanamh do mhéaduithe réamh-mheasta ar éileamh amach anseo chun a chinntiú go sannfar acmhainní ar bhealach tráthúil chun aghaidh a thabhairt ar an éileamh a thiocfaidh chun cinn a chabhróidh lena chinntiú go ndéanfar aon mhoill ama idir méaduithe ar éileamh agus an méadú ar líon na foirne a íoslaghódh.

3.3 Rannpháirtíocht foirne agus forbairt ghairmiúil

Gníomh 3.2 Rannpháirtíocht foirne agus forbairt ghairmiúil a fheabhsú don fhoireann chun tacú le seachadadh éifeachtach ár seirbhísí.

Plean Daoine

Bunphrionsabal lárnach de chlár claochlaithe Fís 26 na Comhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta is ea tacaíocht agus forbairt na foirne, tríd an athstruchtúrú eagraíochtúil agus i leith na foirne atá i mbun a ndualgas ar bhonn leanúnach. Le linn 2023, thug bainistíocht CNOS faoi phróiseas suntasach rannpháirtíochta foirne chun na baill foirne tacaíochta riachtanacha a theastaíonn a bhunú. De bhun na rannpháirtíochta seo, tá an CNOS ag forbairt "Plean Daoine" dár n-eagraíocht d'fhonn a fhís a chomhlíonadh agus leanúint ar aghaidh ag fás a sheolfar i Ráithe 2 2024.

Tá baint bhunúsach ag spriocanna an "Phlean Daoine" lenár straitéis fhoriomlán. Leagtar béim inár "bPlean Daoine" do 2023-2026 ar cheithre réimse tosaíochta atá nasctha lenár gcuspóirí straitéiseacha foriomlána:

- ▶ Conas a thacóimid le ceannaireacht agus conas a shainmhíneoidh ár gcultúr
- ▶ Feabhas a chur ar eispéireas ár ndaoine
- ▶ Conas a thacóimid lenár ndaoine agus conas a fhorbróimid iad
- ▶ Conas a dhéanfaimid ár ndícheall timpeallacht oibre atá éagsúil, cuimsitheach agus tacúil a bheith againn laistigh den CNOS

Déantar cur síos ar na ceithre réimse tosaíochta san achoimre thíos:

Ceannaireacht agus Cultúr

Laistigh den CNOS, táimid ag cur fócas méadaithe ar ár gceannairí a fhorbairt, agus béim ar leith á cur ar cheannairí a fhorbairt a thugann tús áite do chuimsitheacht agus d'éagsúlacht, a chothaíonn cultúr oscailteachta, comhoibrithe agus measa. Cinnteoidh ár gceannairí go n-éistear le gach guth agus go bhfuil meas orthu agus cruthóidh siad timpeallacht ina ndéantar difríochtaí a cheiliúradh agus a ghíaráil le haghaidh nuálaíochta agus fáis. Trí chultúr cuimsitheachta a chur chun cinn, is féidir lenár gceannairí cabhrú linn tallann éagsúil a mhealladh agus a choinneáil, ár rannpháirtíocht fostaithe a fheabhsú agus feidhmíocht eagraíochtúil a chur chun cinn.

Tacaíocht agus Forbairt

Cuirfidh na tionscnaimh tacaíochta agus forbartha le cultúr foghlama leanúnaí, inoiriúnaitheachta agus nuálaíochta. Ba mhaith linn fostaithe a spreagadh chun fanacht cothrom le dáta le forbairtí earnála, a dtacair scileanna a leathnú agus smaointe agus peirspictíochtaí úra a chur leis an CNOS. Cuideoidh sé seo linn meon fáis a chothú agus ár gcruthaitheacht a fheabhsú.

Eispéireas daoine

Breithníonn sé seo na gnéithe fisiciúla, mothúchánacha agus síceolaíoch a bhaineann le hobair agus déanann sé a dhícheall timpeallacht a chruthú ina mbraitheann fostaithe go bhfuil meas, tacaíocht agus cumhacht acu. Cruthaíonn Eispéireas Daoine dearfach mothú muintearais, cuspóra agus sásaimh, rud a fhágann leibhéal níos airde rannpháirtíochta fostaithe, táirgiúlachta agus dílseachta – a bhfuil sé mar aidhm againn go léir a bhaint amach dár gcomhghleacaithe laistigh den CNOS. Áireofar leis seo freisin deiseanna chun rochtain a fháil ar chleachtais oibre atá oiriúnach do theaghligh do gach grád san eagraíocht.

Cuimsiú agus Pobal

Tagraíonn sé seo do thimpeallacht a chruthú ina mbraitheann gach duine aonair go bhfuil meas orthu agus go bhfuil sé de chumhacht acu cur lena scileanna agus lena ndearccháí uathúla. Is éard atá i gceist leis ná glacadh le héagsúlacht ar gach bhealach, lena n-áirítear cine, inscne, aois, claonadh gnéis, míchumas, agus cúlra cultúrtha. Trí chuimsitheacht a chur chun cinn, is féidir linn leas a bhaint as cumhacht féiniúlachtaí éagsúla chun nuálaíocht, cruthaitheacht agus comhoibriú a chur chun cinn.

Seolfar an "Plean Daoine" i Ráithe 2, 2024.

Fergal Lynch, Cathaoirleach an CNOS, an tAire Madigan agus Príomhfheidhmeannach an CNOS Freastalaíonn John Kearney ar NABMSE Comhdháil i mí Dheireadh Fómhair 2023

3.4 Digitiú agus feabhsú próisis

Gníomh 3.3 Gníomh 3.3 Tacú le nuachóiriú leanúnach ar ár seachadadh seirbhíse trí chlár digitithe agus feabhsú próisis.

I bhfianaise chlár claochlaithe an CNOS faoi Fhís 26, tá an CNOS tiomanta dár seachadadh seirbhíse a nuachóiriú trí dhigitiú agus feabhsú próisis. Tá sé ríthábhachtach go n-úsáideann ár seirbhísí ar líne do scoileanna agus do thuismitheoirí ardáin TF cúí agus dea-bhainistithe.

Straitéis Sonraí nua CNOS a fhorbairt

I mí Dheireadh Fómhair 2023, cuireadh tús le tionscadal nua chun straitéis nua sonraí a fhorbairt don CNOS faoi Cholún 5, Córais agus Nuálaíocht. Tá sé mar aidhm fhoriomlán ag an tionscadal seo a chinntiú go bhfuil dea-chumas ag an gComhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta agus ag an bhfoireann chun gníomhaíocht sonraí eagraíochtúla a bhainistiú go cúí agus go héifeachtúil. Fuair an CNOS tacaíocht ó shainchomhairleoirí seachtracha agus bhunaigh sí Grúpa Stiúrtha ar a raibh foireann shinsearach thar na cúig cholún ar fad. Leanfaidh roinnt céimeanna oibre lena n-áirítear fardal sonraí agus measúnú aibíochta i R1 2024. Leanfaidh foireann Cholún 5, comhairleoirí seachtracha agus baill an ghrúpa stiúrtha ag teacht le chéile trí straitéis sonraí a fhorbairt agus trí athruithe tábhachtacha a chur i bhfeidhm ar bhainistíocht straitéiseach sonraí i rith 2024.

Athdhearadh Láithreán Gréasáin CNOS

Tá láithreán gréasáin ag an CNOS faoi láthair a chuireann méid ard eolais ar fáil do mhúinteoirí, do scoileanna agus do thuismitheoirí lena n-áirítear acmhainní agus tacaíochtaí a bhaineann leis na grúpaí éagsúla seo, eolas ar ranganna speisialta, taighde, beartas agus foilseacháin a bhaineann leis an earnáil oideachais speisialta

Cuireadh tús leis an obair ar athdhearadh láithreán gréasáin an CNOS i mí na Samhna 2023 tar éis don NDA athbhreithniú a dhéanamh ar an láithreán gréasáin. Leagadh amach roinnt moltaí lena n-áirítear gur cheart go mbeadh an láithreán gréasáin inrochtana ar gach gléas agus go gcomhlíonadh sé treoirínnte inrochtaineachta inneachar an láithreáin ghréasáin (WCAG). Is éard atá i gceist leis an tionscadal seo ná athbhreithniú ar an láithreán gréasáin reatha, mapáil an ábhair go léir agus catalógú a dhéanamh ar raon eispéreas úsáideora mar ullmhúchán do thairiscintí do láithreán gréasáin nua athdheartha, bunaithe ar dheachleachtas idirnáisiúnta.

Bainistíocht Cáilíochta Iomlán – Barr Feabhais Oibriúcháin

In 2023, d'aithin an CNOS Bainistíocht Cáilíochta Iomlán (TQM) mar fheithicil chun barr feabhais oibriúcháin a chur chun cinn, ag tacú le timthriall feabhsúcháin leanúnaigh agus seachadadh seirbhísí túslíne ardchaighdeáin. Cuireadh pleanáil agus ullmhúcháin i bhfeidhm ag deireadh na bliana chun tús a chur leis an obair sa réimse seo, rud a chomhlánaíonn obair leanúnach ar an gclaoclú eagraíochtúil faoi Fís 26.

Cuireadh tús le tionscadal go déanach in 2023 maidir le creat TQM CNOS a fhorbairt, múnla lárionad barr feabhais a chruthú chun feabhsú leanúnach a chur chun cinn san eagraíocht agus laistigh de seo, trí tionscadal phíolótacha a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm i bpríomhréimsí seachadta seirbhíse. Ba cheart go mbeadh an tionscadal agus an fhorbairt ar shamhail creata agus ionaid barr feabhais i gcrích faoi lár na bliana 2024.

3.5 Scaipeadh agus rannpháirtíocht ar shaincheisteanna oideachais speisialta

Gníomh 3.6 Eolas poiblí ar shaincheisteanna oideachais speisialta a scaipeadh trínár suíomh gréasáin agus teagmháil a dhéanamh leis na meáin.

Bíonn bainistíocht shinsearach agus baill foirne CNOS ar fud na heagraíochta ag plé le saincheisteanna oideachais speisialta le linn a gcuid oibre, ag freastal ar imeachtaí seachtracha, comhdhálacha, ag glacadh páirte i raon leathan grúpaí comhairleacha, stiúrtha agus oibre ar fud chúig cholún na heagraíochta.

Mar a luadh i roinn 3.4, cuireadh tús le próiseas athdheartha láithreán gréasáin CNOS in 2023. Coinníonn an CNOS láithreacht ar Twitter/X chun scaipeadh agus rannpháirtíocht ar phríomhcheisteanna agus foilsiú treoirilínte, acmhainní agus fógraí faoi imeachtaí atá le teacht a chinntiú.

Comhordaíonn foireann cumarsáide an CNOS i gColún 2 freagraí ar cheisteanna parlaiminteacha, REPanna agus fiosruithe ón Aire, chomh maith le fiosruithe ó na meáin, iarratais ar shaoráil faisnéise agus gearáin agus aiseolas ó chustaiméirí.

Tá ról lárnach ag comhdháil taighde bhliantúil an CNOS i scaipeadh agus rannpháirtíocht ar shaincheisteanna oideachais speisialta ar leibhéal náisiúnta agus idirnáisiúnta. Cuirtear nuashonrú ar fáil i rannán 2.6.1.

Bhain foilsiú na comhairle polasaí maidir le scoileanna agus ranganna speisialta i mí Eanáir 2024 le próiseas fairsing scaipthe agus rannpháirtíochta a leanfaidh ar aghaidh go 2024.

Foireann CNOS ag freastal ar Dhearadh Uilíoch don Fhoghlaim Siompóisiam i Maigh Nuad ar an 9 Meitheamh 2023.

POF CNOS agus baill foirne ag freastal ar an Zú Athshlánú Comhdháil um Lagú Éisteachta i Birmingham, 9ú Deireadh Fómhair 2023.

Foireann CNOS ag freastal ar Líonra Phríomhoidí Bunscoile na hÉireann (IPPN) Comhdháil i gCill Airne, Samhain 2023.

3.6 Comhairle an CNOS

Gníomh 3.4 Próisis rialachais agus rialaithe a choinneáil ar aon dul le rialacháin reachtúla agus leis an gCód Cleachtas, oiliúint a chur ar fáil ar chúrsaí de réir mar is cuí agus tabhairt faoi chlár athchóirithe na hearnála poiblí.

Gníomh 3.5 Tuairisciú bliantúil ar chomhlíonadh gach riachtanas gnó, corparáideach agus buiséid de réir an Chomhaontaithe um Sheachadadh Feidhmíochta.

Is é ár n-údarás rialachais Comhairle na Comhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta. Ceapann an tAire Oideachais agus Scileanna an Chomhairle faoi Alt 21 d'Acht EPSEN, 2004.

Tá an Chomhairle, a bhfuil a cuid feidhmeanna leagtha amach in alt 20 den Acht EPSEN, freagrach don Aire Oideachais agus freagrach as dea-rialachas a chinntiú. Tá a chuid oibre agus freagrachtaí leagtha amach in Acht EPSEN agus sa Treoir um Rialachas Corparáideach do Chomhaltaí na Comhairle, ina leagtar amach go sonrath ábhair atá curtha i leataobh don chomhlacht. Tá a ghnó agus a dhualgais leagtha amach tuilleadh i dTearmaí Tagartha agus Buan-Orduithe na Comhairle. I measc na mbuanmhíreanna a bhreithnigh an Chomhairle tá:

- ▶ dearbhú leasanna
- ▶ tuarascálacha ó choistí
- ▶ tuarascálacha airgeadais/cuntais bhainistíochta
- ▶ tuarascáil ar fheidhmíocht
- ▶ nithe forchoimeáda, agus
- ▶ athbhreithniú ar rioscaí a bhaineann le CNOS

Cuireadh tús le téarma oifige na Comhairle seo ar an 1 Eanáir, 2023, ar feadh téarma ceithre bliana go dtí 2026. Athcheapadh seachtar ball den Chomhairle ón gComhairle roimhe seo don dara téarma. Ceapadh Cathaoirleach nua na Comhairle agus na gnáthchomhaltaí eile le linn 2023.

Déanann an príomhfheidhmeannach bainistiú agus rialú go ginearálta ar fhoireann, riarachán agus gnó na Comhairle mar atá leagtha amach in alt 24 den Acht EPSEN. Is é an príomhoifigeach feidhmiúcháin agus an fhoireann ardbhainistíochta atá freagrach as bainistíocht, rialú agus treo rialta an CNOS ó lá go lá.

Tá an Chomhairle freagrach as an bplean bliantúil agus na ráitis airgeadais a ullmhú. Deimhniú go bhfuil léargas fíor agus cothrom ar fheidhmíocht airgeadais agus staid an CNOS in 2023 curtha ar fáil inár gcuntais bhliantúla iniúchta a fhoilsítear ar leithligh.

Mar a gceanglaítear faoin gCód Cleachtas do Rialú Comhlachtaí Stáit, rinne an Chomhairle athbhreithniú ar a feidhmiú agus ar fheidhmiú a coistí i rith na bliana.

Tháinig an Chomhairle le chéile seacht n-uaire le linn 2023 agus tá sonraí i dTábla 14 maidir le comhaltaí aonair agus maidir lena bhfreastal.

Tábla 14: Ballraíocht na Comhairle CNOS le linn 2023

Ainm	Sonraí	Tinreamh ⁷
An Dr Fergal Lynch, cathaoirleach	Ceannaire Sinsearach i Rannpháirtíocht an Rialtais agus an Bheartais Phoiblí, Ollscoil na Gaillimhe	2/3
Pat Goff,* leas-chathaoirleach	Leas-Phríomhfheidhmeannach Líonra Príomhoidí Bunscoile na hÉireann (IPPN)	7
An Dr Peter Archer*	Iar-phríomhoifigeach feidhmiúcháin an Ionaid Taighde Oideachais	7
Eamon Clavin*	Iarchigire Rannáin sa Roinn Oideachais (DE)	4
Catherine Cross	Bainisteoir Seirbhísí, Comhairle Náisiúnta na dTuismitheoirí	5
Eileen Daly*	Oifigeach míchumais breisoideachais agus ardoideachais agus cleachtóir gairmthreorach	7
Diarmuid Dullaghan	Cigire Rannáin, Cigireacht, An Roinn Oideachais	4
Dharragh Hunt*	Comhairleoir sinsearach beartais agus gnóthaí poiblí, An tÚdarás Náisiúnta Míchumais	7
An Dr Yvonne Kennedy	Stiúrthóir Réigiúnach, An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (NEPS)	3
An Dr Deirbhile Nic Craith	Iar-rúnaí Cúnta ginearálta agus Stiúrthóir Oideachais agus Taighde le hEagraíocht Náisiúnta Múinteoirí na hÉireann (INTO)	7
Angela O'Neill*	Bainisteoir Ginearálta Seirbhísí Meabhairshláinte, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte	6
Caroline Quinn	Príomhoide ar scor, Our Lady of Good Counsel GNS, Baile Sheáin, Cill Aighne, agus ball de Chomhairle Náisiúnta IPPN	7
An Dr Michael Redmond	Rúnaí Cúnta Ginearálta um Thaighde, Forbairt, agus Oiliúint, Comhlacht Bainistíochta (JMB)	6

Tá na baill a bhfuil réiltín * lena n-ainmneacha ag fónamh ar an gComhairle den dara téarma as a chéile.

7 Nóta Ceapadh Fergal Lynch, Cathaoirleach, sa phost i mí Lúnasa 2023, agus dá bhí sin d'fhreastail sé ar 3 chruinniú. Ceapadh baill nua na Comhairle Caroline Quinn, Catherine Cross, agus an Dr. Michael Redmond i mí Eanáir 2023 agus d'fhreastail siad ar 7 gcruinniú. Cheap an tAire triúr comhaltaí nua eile i mí Aibreáin 2023, agus d'fhreastail siad ar 4 chruinniú - an Dr Yvonne Kennedy, Eamon Clavin agus Diarmuid Dullaghan.

Baill Chomhairle an CNOS:

Líne cúil (C-D): Caroline Quinn, Eamon Clavin, Diarmuid Dullaghan, Peter Archer, Dharragh Hunt, Angela O'Neill.

Líne tosaigh (C-D): Pat Goff, Yvonne Kennedy, Fergal Lynch, Deirbhile Nic Craith, Michael Redmond, Eileen Daly.

Ionsáigh: Catherine Cross.

Coistí na Comhairle

Chruthaigh an Chomhairle cúig Choiste (Coiste Iniúcháireachta agus Riosca, Coiste Airgeadais, Príomh-Coiste Feidhmíochta Feidhmiúcháin, Coiste Taighde, Coiste Straitéise agus Beartais) faoi Alt 33 den Acht EPSEN. Déanann na Coistí sin tuarascáil i gcomhréir lena dtéarmaí tagartha agus treoirlínte rialachais arna gcinneadh ag an gComhairle. Fónann gach comhalta acu ar Choiste amháin nó níos mó. I gcás an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca, tá cathaoirleach seachtrach ceaptha ag an gComhairle a bhfuil taithí chuí aige.

Coiste Iniúcháireachta agus Riosca

Tá triúr ball den Chomhairle ar an gCoiste agus tá Cathaoirleach seachtrach ar an gCoiste. Is é an ról atá ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca ná tacú le Comhairle an CNOS maidir lena freagrachtaí as ceisteanna riosca, rialú agus rialachas trí athbhreithniú a dhéanamh ar iomláine a gcuid dearbhuithe iontaofachta i ndáil le riachtanais na Comhairle maidir le dearbhuithe iontaofachta a chomhlíonadh agus athbhreithniú a dhéanamh ar iontaofacht agus iomláine na ndearbhuithe iontaofachta seo. Coiste neamhspleách atá ann ó thaobh feidhmiú de, freagrachtaí, clár oibre a chinntiú agus monatóireacht air. Níltear faoi smacht ag treoir ná rialú ó aon pháirtí eile a d'fhéadfadh cur isteach ar an bhfeidhmiú. Bíonn ar a laghad ceithre chruinniú in aghaidh bliana ag an gCoiste. Tuairiscíonn an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca chuig an gComhairle tar éis gach cruinniú Coiste. Bunaíodh coiste nua in 2023 le Lisa Campbell (Cathaoirleach) agus Peter Archer á n-athcheapadh, agus bhí Pat Goff agus Deirbhile Nic Craith ina gceapacháin nua ar an gcoiste. Bhí sé chruinniú ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca i 2023.

Iniúchadh agus Riosca (sé chruinniú)	Tinreamh
Lisa Campbell, cathaoirleach	6
Deirbhile Nic Craith	5
Peter Archer	5
Pat Goff	5

Nóta. Ceapadh Deirbhile Nic Craith, Peter Archer agus Pat Goff ar an ARC ag cruinniú na Comhairle i mí Feabhra.

Coiste Feidhmíochta an POF

Cathaoirleach Is é ról an Choiste ná athbhreithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht an POF maidir leis an bPlean Gnó eagraíochta. Bíonn ar a laghad dhá chruinniú in aghaidh bliana. Bunaíodh coiste nua in 2023 agus athcheapadh Peter Archer, agus ba cheapacháin nua iad Fergal Lynch (Cathaoirleach) agus Pat Goff. Bhí trí chruinniú ag Coiste Feidhmíochta an POF in 2023.

Feidhmíocht an Phríomhfheidhmeannaigh (trí chruinniú)	Tinreamh
Fergal Lynch, cathaoirleach	1
Peter Archer	3
Pat Goff	3

Nóta. Ceapadh Fergal Lynch ar an gcoiste ag cruinniú na Comhairle i mí Dheireadh Fómhair.

Coiste Airgeadais

Ar an gCoiste Airgeadais tá ceithre bhall Comhairle. Is é ról an Choiste Airgeadais ná an Chomhairle a uasdátú is a chomhairliú maidir lena staid airgeadais. Ról comhairleoireachta atá ag an gCoiste, iad ag tuairisciú agus ag moladh chun tacú le cinntí airgeadais na Comhairle á ndéanamh. Bunaíodh coiste nua in 2023 le Deirbhile Nic Craith (cathaoirleach nua) agus Eileen Daly á hathcheapadh agus ba iad Caroline Quinn agus Diarmuid Dullaghan na ceapacháin nua. Bhí cúig chruinniú ag an gCoiste Airgeadais in 2023.

Airgeadas (cúig chruinniú)	Tinreamh
Deirbhile Nic Craith, cathaoirleach	5
Caroline Quinn	5
Eileen Daly	5
Diarmuid Dullaghan	4

Nóta. Ceapadh Caroline Quinn ar an gCoiste ag cruinniú na Comhairle i mí Feabhra. Ceapadh Diarmuid Dullaghan ar an gCoiste Airgeadais ag cruinniú na Comhairle i mí an Mheithimh.

Coiste Taighde

Ar an gCoiste Taighde tá ceathrar ball Comhairle. Cuireann an Coiste Taighde comhairle ar an gComhairle faoi chlár agus beartas taighde. Bíonn ionchur cuí saineolach uathu maidir beartas taighde na Comhairle agus a gclár ilbhliantúil taighde a fhorbairt go straitéiseach. Bunaíodh coiste nua in 2023 le Peter Archer (atá ag fanacht mar Chathaoirleach) agus Dharragh Hunt á n-athcheapadh agus Catherine Cross agus Yvonne Kennedy ina gceapacháin nua ar an gcoiste. Bhí ceithre chruinniú ag an gCoiste Taighde i 2023.

Taighde (ceithre chruinniú)	Tinreamh
Peter Archer, cathaoirleach	4
Dharragh Hunt	4
Catherine Cross	4
Yvonne Kennedy	0

Nóta. Ceapadh Yvonne Kennedy ar an gCoiste Taighde ag cruinniú Chomhairle an Mheithimh agus dá bhí sin ní raibh sé ceaptha do thrí cinn de na cruinnithe sin.

Coiste Straitéise agus Beartais

Ar an gCoiste Straitéise agus Beartais tá ceathrar ball Comhairle. Is é ról an Choiste ná ionchur cuí a sholáthar maidir le comhairle beartais agus gníomh leanúnach an straitéiseach an CNOS a fhorbairt. Bunaíodh coiste nua in 2023 agus athcheapadh Angela O'Neill fad is a bhí Pat Goff (cathaoirleach nua), Eamon Clavin agus Michael Redmond ina gceapacháin nua ar an gcoiste. Bhí dhá chruinniú ag an gCoiste Straitéise agus Beartais i 2023.

Straitéis agus Polasaí (dhá chruinniú)	Tinreamh
Pat Goff, cathaoirleach	2
Angela O'Neill	2
Michael Redmond	2
Eamon Clavin	0

Nóta. Ceapadh Eamon Clavin ar an gCoiste Straitéise agus Polasaí ag cruinniú Chomhairle an Mheithimh, níor tionóladh aon chruinnithe eile tar éis an dáta seo.

3.7 Rialachas agus Cód Cleachtais

Gníomh 3.4 Próisis rialachais agus rialaithe a choinneáil ar aon dul le rialacháin reachtúla agus leis an gCód Cleachtais, oiliúint a chur ar fáil ar chúrsaí de réir mar is cuí agus tabhairt faoi chlár athchóirithe na hearnála poiblí.

Gníomh 3.5 Tuairisciú bliantúil ar chomhlíonadh gach riachtanas gnó, corparáideach agus buiséid de réir an Chomhaontaithe um Sheachadadh Feidhmíochta.

3.7.1 Bainistíocht Feidhmíochta

Clúdaíonn Ráiteas Straitéise CNOS an tréimhse 2022-24⁸. Forbraíodh plean bliantúil oibre don bhliain 2023 bunaithe ar an straitéis i mí na Nollag 2022 agus athbhreithníodh an dul chun cinn go ráithiúil, in éineacht le rioscaí gaolmhara. D'aontaigh an Chomhairle Clár Riosca do 2023, ar mholadh ón gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca, tar éis an athbhreithnithe bhliantúil ar ár gClár Riosca 2022.

3.7.2 Cuntais Bhliantúla

Déanann an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste iniúchadh ar chuntais bhliantúla an CNOS agus, tar éis iniúchta, cuirtear faoi bhráid an Aire iad agus ansin leagtar faoi bhráid an Oireachtais iad agus foilsítear iad ar láithreán gréasáin an CNOS. Déantar na cuntais bhliantúla a thíolacadh agus a fhoilsiú ar leithligh ón tuarascáil seo. Foilsíodh Cuntais 2022 ar ár láithreán gréasáin in 2023.

Táthar ag súil go gcuirfead cuntais bhliantúla 2023 faoi bhráid an Aire in 2023 go dtí go mbeidh an t-iniúchadh críochnaithe.

3.7.3 Comhlíonadh Cheanglais an Chóid Chleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit a Dheimhniú

Ghlac an CNOS leis an gCód Cleachtais do Rialú Comhlachtaí Stáit a d'fhoilsigh An Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe mí Lúnasa 2016. Ceanglaítear ar gach gníomhaireacht cloí le riachtanais iomlána an chóid, lena n-áirítear iarscríbhinní le déanaí, luach saothair agus cothromaíocht inscne, éagsúlacht agus cuimsiú. In Aguisín 1 tá sonraí maidir le comhlíonadh an CNOS don chóid.

Rinne CNOS athbhreithniú inmheánach ar chomhlíonadh an Chóid, a thug an Chomhairle dá haire. Leanann an CNOS de bheith ag cloí leis an gCód. Tá mír amháin ann a éilíonn nuashonrú – chuaigh an Chairt Chustaiméirí agus an Plean Gníomhaíochta reatha in éag ag deireadh 2023. Táimid ag obair ar Phlean nua um Sholáthar Corparáideach a fhoilseofar go luath in 2024, a léireoidh an obair leanúnach sa réimse seo de réir ciorclán athbhreithnithe (féach Aguisín 1).

8 D'fhaomh an Chomhairle Ráiteas Straitéise CNOS (2022-24) in 2022. Le fógra an Rialtais maidir le maoiniú breise chun tacú le leathnú seirbhísí CNOS i mí na Samhna 2022, rinneadh athbhreithniú ar an Ráiteas Straitéise le linn 2023 agus foilseofar leagan nua go luath in 2024.

3.7.4 An tAcht um Brústocaireacht a Rialáil, 2015

Oifigeach ainmnithe poiblí faoin Acht seo is ea Príomhfheidhmeannach an CNOS.

3.7.5 Cosaint Sonraí

Rinne CNOS naoi n-iarratas ar rochtain a phróiseáil in 2023, i gcomhréir leis an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS) agus le Ráiteas Cosanta Sonraí an CNOS ag <http://www.ncse.ie/ncse-data-protection>. Tugadh beartas agus nósanna imeachta cosanta sonraí an CNOS cothrom le dáta in 2022, agus tá siad faoi réir iniúchadh inmheánach leanúnach faoi láthair.

Tuairiscíodh cúig eachtra sonraí d'Oifigeach Cosanta Sonraí an CNOS. Bhain a bhformhór le ríomhphost neamhaireach chuig faighteoirí neamhbheartaithe: glacadh céimeanna maolaitheacha agus measadh go raibh an leibhéal riosca íseal go híosta. Is gné fheiceálach dár gclár ionduchtúcháin anois í Cosaint Sonraí agus tabharfar aghaidh uirthi mar chuid de sheisiún oiliúna foirne le linn ár gcomhdhála foirne 2024.

3.7.6 Sainordú um Gníomhú ar son na hAeráide

D'fhoilsigh an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil an Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide in 2019, agus leag sí amach sraith gníomhartha leathana suntasacha chun dul i ngleic le hastaíochtaí carbóin. Tugann an Treochlár Gníomhaithe ar son na hAeráide deis don CNOS glacadh le hathrú agus leanúint ar aghaidh ag treorú trí shampla dár dtiomantas do laghdú 51% ar ár n-astaíochtaí carbóin faoi 2030 agus do ghlan-nialas a bhaint amach faoi 2050.

Tugann an Treochlár Gníomhaithe ar son na hAeráide 2022-2030 breac-chuntas ar fhís na Comhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta maidir le fócas inbhuanaitheachta agus comhshaoil méadaithe thar gach gné den eagraíocht. Bainfear é seo amach trí bharrfheabhsú agus nuachóiriú a dhéanamh ar ár n-eastát réadach agus ár nuálaíocht sa spás TFC.

Is sprioc uailmhianach é an laghdú 51% seo do gach comhlacht san earnáil phoiblí. Tomhaistear é i gcoinne tagarmharc KgCO₂ (Cileagraim CO₂) a glacadh mar mheán an aschuir carbóin ó 2016-2018. In 2022, b'ionann an bhearna spriocdhírthe agus 47,883KgCO₂ i gcomparáid le figiúirí bonnlíne CNOS 2016/18. Tá tuilleadh eolais ar thuirisciú bliantúil éifeachtúlachta fuinnimh an CNOS leagtha amach in Aguisín 1.

Rialachas

Tá an CNOS tiomanta d'Oifigeach Feidhmíochta Fuinnimh (EPO) a shannadh chun dlús a chur le cur i bhfeidhm straitéisí gníomhaíochta ar son na haeráide CNOS. Beidh freagracht ar EPO as ár gComhpháirtíocht Fuinnimh SEAI, monatóireacht agus tuairisciú, cur i bhfeidhm agus maoirseacht ar Fhoirne Glasa faoi stiúir na foirne, réitigh ghlasa agus inbhuanaitheachta a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm. Cinnteoidh an EPO, arna mhaoirsiú ag Saoráidí CNOS, ailíniú ár dTreochlár um Gníomhú ar son na hAeráide leis an Sainordú um Gníomhú ar son na hAeráide agus nuashonrófar é de réir athruithe eagraíochtúla. Feidhmíonn Ceannaire Tacaíochta, Forbartha agus Claochlaithe Daoine an CNOS mar Chosantóir na Aeráide agus na hInbhuanaitheachta.

Pleananna Gníomhaíochta Oiriúnaithe:

Tá tionscnaimh faoin bPlean Gníomhaithe ar son na hAeráide á múnú trí úsáid a bhaint as áiseanna a chuireann an SEAI ar fáil agus trí spriocanna cleachtais ghlais inmheánaigh a fhorbairt:

- ▶ Rothaíocht agus Siúlóid chun na hoibre
- ▶ Polasaí Glas Taistil
- ▶ Soláthar glas a chomhtháthú
- ▶ Foirne Glasa
- ▶ An líonra oifigí a bharrfheabhsú
- ▶ A chinntiú go bhfuil an oiliúint agus an tacaíocht is gá ag an bhfoireann
- ▶ Gníomhaíochtaí um chleachtas glas a chur san áireamh mar chuid de shocrú spriocanna bliantúil faoi PMDS

3.7.7 Tuairisciú Bliantúil Éifeachtúlachta Fuinnimh

Leanann an CNOS ag athbhreithniú a úsáide fuinnimh mar eagraíocht agus tá sí ag obair go gníomhach i dtreo sprioc 2030 mar atá leagtha amach san Acht um Ghníomhú Aeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú) 2021. Soláthraíonn an Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2023 (CAP 23) plean mionsonraithe chun gníomh cinntitheach a dhéanamh chun laghdú 51% ar astaíochtaí gás ceaptha teasa foriomlána a bhaint amach faoi 2030 mar a ghealltar sa Chlár Rialtais agus sa reachtaíocht.

D'éirigh leis an CNOS coigilt fuinnimh 31% a bhaint amach in 2021, agus in 2022, tháinig méadú 8.2% ar ídiú fuinnimh. Cé go bhfuil an CNOS liostaithe mar ar an sprioc le laghdú suntasach taifeadta in 2021, bhí an tréimhse thagartha le linn phaindéim COVID-19 agus dá bhrí sin ní léiríonn sé fíor-stádas ón bhfilleadh ar oifigí srl. Ina theannta sin, tá an CNOS ag leathnú agus baill foirne bhreise ag teacht isteach ar fud na príomhoifige agus na bhfoirne áitiúla.

Leanann an CNOS ag idirchaidreamh agus ag obair i gcomhar lenár gcomhghleacaithe san OPW agus sa SEAI chun an sprioc seo a bhaint amach.

Soláthraítear na sonraí maidir le húsáid fuinnimh do 2022 thíos agus cuirtear i gcomparáid iad le figiúirí 2021 agus 2020 a tuairiscíodh roimhe seo.

Tábla 15: Forléargas ar Úsáid Fuinnimh CNOS 2021 agus 2020

Cineál Fuinnimh	Aonaid	2022	2021	2020
Leictreachas	MWh	359	317	192
Teirmeach	MWh	193	193	210
Inathnuaite	MWh	0	0	0
Iomlán	MWh	552	510	402

Tuairiscítear na hastaíochtaí Co₂ a bhaineann le fuinneamh do 2022 agus 2021 i dTábla A1.2 freisin, le méadú 2.9% thar an tréimhse.

Tábla 16: Forléargas ar astaíochtaí Co₂ a bhaineann le fuinneamh CNOS

Aonaid	2022	2021
kgCO ₂	100,967	98,118

3.7.8 Soláthar Glas

Is próiseas é Soláthar Poiblí Glas (GPP) ina bhféachann comhlachtaí poiblí le hearraí, seirbhísí nó oibreacha a aimsiú a bhfuil tionchar comhshaoil laghdaithe acu ar feadh a saolré. Tá freagracht ar an CNOS próisis soláthair ghlais a chur chun cinn agus a chur i bhfeidhm i soláthar ábhartha earraí agus seirbhísí agus nuair is féidir leanann sé an treoir a d'fhoilsigh an Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (EPA) i Meán Fómhair 2021 agus cuimsíonn sé Cuardach Critéir GPP na hOifige um Sholáthar Rialtais (OGP), uirlis ar líne lena sainiúítear critéir ábhartha lena gcur san áireamh i sonraíochtaí soláthair.

In 2023, d'ionchorpraigh an CNOS critéir soláthair ghlais in 11 phróiseas soláthair le haghaidh earraí agus seirbhísí os cionn €25,000. Bhain na gníomhaíochtaí soláthair sin le tomhaltáin TF, bogearraí, seirbhísí gairmiúla, seirbhísí glantacháin agus cúiréireachta, soláthraithe stáiseanáireachta agus soláthar leictreachais.

3.7.9 Ceisteanna agus Ionadaíochtaí Parlaiminte

Mar chomhlacht stáit, cuireann an CNOS faisnéis ar fáil do bhaill an Oireachtais agus coinníonn sé caighdeáin agus prionsabail maidir le hiarratais a phróiseáil. Déantar Ceisteanna Parlaiminte (PQanna) agus Uiríll (Reps) a tharchur chun freagra díreach a thabhairt ar chomhalta an Oireachtais de réir Chiorclán DPER 25/2016.

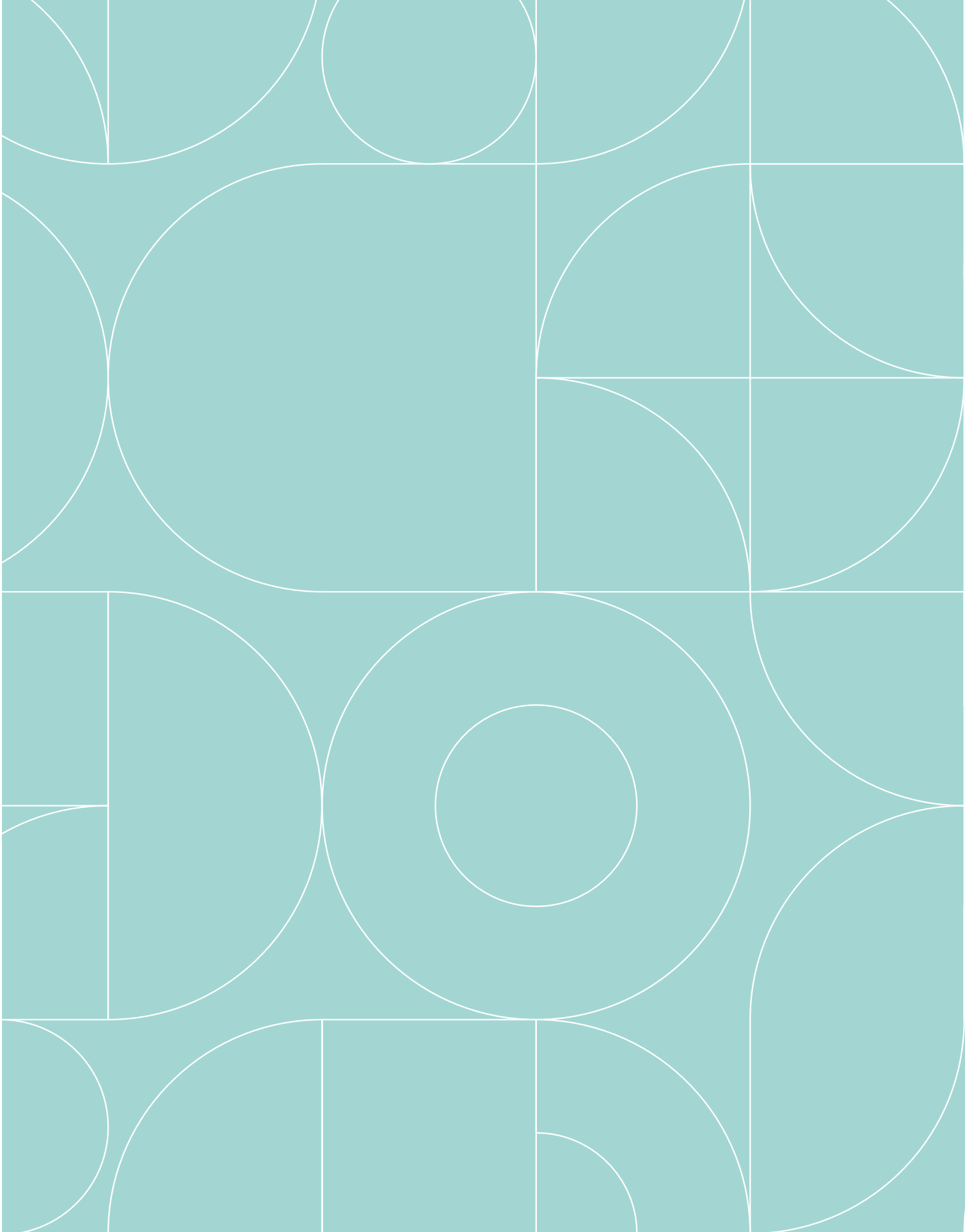
Tábla 17: Ceisteanna Parlaiminte arna bpróiseáil ag an gComhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta in 2023

Ceisteanna Parlaiminte	Líon próiseáilte
Comhairleoir/Múinteoir Cuairte/Teiripeoir	4
Teicneolaíocht Chúnta	1
Socrúcháin Ranga/Scoile	39
Folúntais CNOS	8
Beartas	4
Athbhreithniú SET	1
Tacaíocht SNA agus SET	1
Athbhreithniú CRS	1
Staidreamh	7
Stádas na Ranganna Speisialta	27
Eile	10
Iomlán	103

Tábla 18: Uirill arna bpróiseáil ag an gComhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta in 2023

Uirill	Líon próiseáilte
Comhairleoir/Múinteoir Cuairte/Teiripeoir	1
Teicneolaíocht Chúnta	5
Socrúcháin Ranga/Scoile	124
Folúntais CNOS	4
Beartas	1
Iompar Scoile	7
Athbhreithniú SET	4
Tacaíocht SNA agus SET	5
Athbhreithniú CRS	13
Tacaíocht SNA	6
Staidreamh	5
Stádas na Ranganna Speisialta	40
Eile	11
Iomlán	222

In 2024, foilseoidh an CNOS freagraí ar Cheisteanna Parlaiminte agus ar Uirill nach mbaineann le daltaí aonair nó a bhfuil faisnéis phearsanta iontu ar ár láithreán gréasáin, de réir Chiorclán DPER 25/2016.

Aguisíní

Aguisín 1

Dearbhú ar Chomhlíonadh Cheanglais an Chóid Chleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit 2016

Córas Rialaithe Inmheánaigh CNOS (SIC)

Tá an Chomhairle freagrach as a chinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh a chothabháil agus a oibriú i gcomhréir leis an gCód Cleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit 2016 agus as athbhreithniú bliantúil a dhéanamh ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha, lena n-áirítear rialuithe airgeadais, oibriúcháin agus comhlíontachta agus próisis agus nósanna imeachta bainistíochta riosca.

Tá an córas rialaithe inmheánaigh, a thagann le treoir arna heisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm sa CNOS don bhliain dar críoch 31 Nollaig, 2023. Cuirtear deimhniú ar an athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht Chóras Rialaithe Inmheánaigh an CNOS in 2023 ar fáil i gcuntais iniúchta an CNOS a fhoilsítear ar leithligh.

Sceideal na bhFeidhmeanna Forchoimeádta agus Tiomnaithe

D'aontaigh an Chomhairle sceideal foirmiúil d'ábhair shonracha atá forchoimeádta di go sonrach chun cinneadh a dhéanamh a treo agus a rialú cuí ar an CNOS a chinntiú. Tá sceideal na dtoscaireachtaí don Phríomhfheidhmeannach comhaontaithe ag an gComhairle freisin.

Tugadh an dá sceideal sin cothrom le dáta in 2022; tá tuilleadh sonraí ar fáil sna hAguisíní don Treoir maidir le Rialachas Corparáideach do bhail na Comhairle atá ar fáil ar láithreán gréasáin an CNOS.

Comhlíonadh Cánach agus Rialála

Ní dhearnadh aon chumarsáid maidir le neamhchomhlíonadh cheanglais na n-údarás rialála nó cánach maidir le hábhar ar bith. Níl an CNOS ar an eolas faoi aon neamhchomhlíonadh iarbhír nó féideartha le dlíthe nó rialacháin a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar ár ráitis airgeadais.

Polasaí Taistil CNOS

Tá polasaí an rialtais maidir le taisteal gnó á chomhlíonadh ar gach bealach. D'fhorbair agus chothabháil CNOS a pholasaí taistil agus a nósanna imeachta de réir riachtanais an Rialtais.

Polasaí Soláthair

Tá polasaí an Rialtais maidir le soláthar poiblí á chur i bhfeidhm sa CNOS mar aon le cloí le rialacha agus nósanna imeachta an chóid caiteachais phoiblí. Ionchorpraítear nuashonruithe maidir le reachtaíocht agus ciorcláin ábhartha – lena n-áirítear Ciorclán 05/2023 agus ríomhFhoirmeacha a úsáideann eTenders, mar a leagtar amach faoi Rialachán (AE) 2019/1780 nua, arna leasú ina dhiaidh sin le (AE) 2022/2303. In 2023, cuireadh próiseas nuashonraithe monatóireachta inmheánaí ar ghníomhaíochtaí soláthair i bhfeidhm, mar aon le hathbhreithniú ar nósanna imeachta; ina theannta sin, cuireadh treoir nuashonraithe ar fáil ag ionducthú agus cuireadh oiliúint ar fáil do bhaill foirne i róil atá dírithe ar sholáthar.

Baineann an CNOS leas as socruithe seirbhíse comhroinnte agus as conarthaí íostarraingthe lárnacha, lena n-áirítear nuair is féidir iad siúd a bhunaigh an Oifig um Sholáthar Rialtais agus Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais.

Déanfar Plean Soláthair Chorporáidigh an CNOS a nuashonrú go luath in 2024.

Diúscairt Sócmhainní

Comhlíonann diúscairt sócmhainní ag an CNOS go hiomlán na ceanglais atá leagtha síos sa Chód Cleachtas.

Nochtaí Cosanta

D'aontaigh an CNOS polasaí agus cleachtas chun plé le nochtadh cosanta de réir an Acht Nochtadh Cosanta (2014). Nuashonraíodh an treoir agus na nósanna imeachta go deireanach i mí na Nollag 2021. Leasófar an beartas go luath in 2024 de réir an Achta um Nochtadh Cosanta (Leasú) 2022. Níor ardaíodh aon cheist faoin gcleachtas úd i 2023. Fuarthas tuairisc gan ainm i mí an Mhárta 2023 ina raibh roinnt líomhaintí; níor cuireadh aon fhianaise dhoiciméadach ar fáil leis an tuairisc. Rinne tríú páirtí measúnú neamhspleách ar na líomhaintí sa tuarascáil agus chinn siad gan critéir nochta chosanta a chomhlíonadh.

Cosaint Leanaí

Tá nósanna imeachta agus treoirlínte forbartha ag an CNOS don fhoireann maidir le cosaint leanaí agus cúrsaí leasa leanaí mar chuid de na ceanglais nua a achtaíodh in 2017 faoin Acht um Thús Áite do Leanaí, 2015. Tá treoirlínte an CNOS ar fáil ar ár suíomh gréasáin ag www.ncse.ie. Rinneadh aon ní a tarraingíodh ar ár n-aird in 2023 a phróiseáil de réir ár nósanna imeachta. Déanfar an Ráiteas agus na nósanna imeachta maidir le Cumhdach Leanaí a nuashonrú in 2024.

Iniúchadh

Tá feidhm iniúcháireachta inmheánaí bunaithe ag an CNOS agus tá cairt iniúcháireachta inmheánaí comhaontaithe aici. Cheap an Chomhairle Coiste Iniúchadh agus Riosca ag a bhfuil téarmaí aontaithe tagartha, san áireamh tá maoirsiú ar an bhfeidhm inmheánach iniúchta, bainistiú riosca agus athbhreithniú ar na dréachtchuntais bhliantúla.

Cothromaíocht Inscne na Comhairle

In 2023, ba mhná iad 6 gcinn den 12 Ghnáthchomhalta den Chomhairle CNOS. Tá sé sin i gcomhréir leis an gceanglas maidir le cothromaíocht inscne 40%, mar a leagtar amach san Iarscríbhinn nua maidir le Cothromaíocht Inscne, Éagsúlacht agus Cuimsiú (2020), mar fhorlíonadh ar an gCód Cleachtais atá ann cheana maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016).

Treoirínite Pá an Rialtais – Foireann agus Comhairle CNOS

Cloíonn na tuarastail atá iníoctha leis an bpríomhoifigeach feidhmiúcháin agus leis na fostaithe go léir le beartas an rialtais. Ní íoctar táillí stiúrthóra le baill Chomhairle CNOS. Sonraítear speansais chomhaltaí aonair na Comhairle sa ráiteas airgeadais do 2023, a fhoilsítear ar leithligh leis an Tuarascáil Bhliantúil seo.

Aguisín 2

Soláthar Foirne CNOS

Grád	Baill foirne i ndiaidh dheireadh 2023
Státseirbhísigh	
Príomhfheidhmeannach	1
Príomhoifigeach	5
Bainisteoirí réigiúnacha	4
Ceannasaí speisialtóra	8
Príomhoifigeach Cúnta	7
Bainisteoirí foirne	10
Cleachtóirí iompraíochta	4
Teiripeoirí saothair	6
Teiripeoirí urlabhra agus teanga	9
Bainisteoir Teiripeoirí	2
Eagraithe riachtanais speisialta oideachais (SENO)	69
Ardoifigh feidhmiúcháin	12
Teagascóirí ISL	2
Oifigeach Riaracháin	1
Oifigh Feidhmiúcháin	14
Oifigh chléireachais	29
Intéirneach	0
Fo-iomlán (státseirbhísigh)	183
Comhairleoirí	51
Múinteoirí ar Cuairt	45
Fo-iomlán (seirbhísigh phoiblí)	95
IOMLÁN	279

Aguisín 3

Faisnéis Staidrimh maidir le Leithdháiltí agus Ranganna Speisialta do na Blianta Acadúla 2011-12 go 2022-23

Faisnéis Staidrimh le haghaidh 2012-13 go 2022-23

Soláthraítear i dTáblaí A3.1-4 na sonraí treochta do na scoilbhlianta 2012/13 go 2022/23, i ndáil le gníomhaíocht leithdháilte acmhainní CNOS.

- ▶ Tá sonraí maidir le rolluithe speisialta scoileanna curtha ar fáil ag Bunachar Sonraí Ar Líne na Roinne Oideachais do Bhunscoileanna (POD).
- ▶ Tá sonraí maidir le leithdháiltí SET curtha ar fáil ag an Rannóg Oideachais Speisialta, an Roinn Oideachais.
- ▶ Soláthraíonn Córas Riaracháin Speisialta Oideachais (SEAS) an CNOS na sonraí eile go léir.

Tábla A3.1: Iarratais faighte ó scoileanna ar rochtain ar acmhainní breise

Cineál Iarratas	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
Iompar	2,520	2,787	3,289	3,423	3,460	3,597	3,847	4,302	4,366 ⁹	5,417	5,991
Teicneolaíocht Chúnta	2,721	2,882	2,928	3,564	4,686	4,157	4,453	5,510	5,481	6,572	7,341
Iomlán na nIarratas	5,241	5,669	6,217	6,987	8,146	7,754	8,300	9,812	9,847	11,989	13,332

Tábla A3.2: Acmhainní oideachais speisialta arna leithdháileadh ar scoileanna ag an CNOS

Cineál Poist	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
SNA	10,503	10,671	11,174	11,984	13,006	14,063	15,030	16,125	17,117	18,113	19,481
Teagasc Oideachais Speisialta	–	–	–	–	–	13,395	13,436	13,529	13,620	13,765	14,396
Múinteoirí Scoileanna Speisialta	1,078	1,060	1,135	1,159	11,979	1,205	1,223	1,231	1,240	1,282	1,340
Múinteoirí Ranganna Speisialta	695	823	956	1,136	1,304	1,480	1,663	1,865	2,103	2,456	2,919

⁹ Taifeadadh líon beag iarratas ar iompar scoile don scoilbhliain 2020/21 don scoilbhliain 2019/20. Dá bhrí sin, rinneadh ró-thuairisciú ar na hiarratais ar iompar in 2019/20 agus níor tugadh dóthain tuairisce orthu in 2020/21. Baineann sé seo freisin le sonraí a tuairiscíodh don scoilbhliain 2019/20 i dTuarascáil Bhliantúil CNOS do 2020.

Tábla A3.3: Líon na scoláirí a fuair tacaíocht i Rang Speisialta agus i Scoileanna Speisialta

Scoláirí	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
Ranganna speisialta	3,684	4,353	4,706	5,472	6,393	7,390	8,410	9,259	10,436	12,289	14,352
Scoil speisialta ¹⁰	7,135	7,240	7,283	7,468	7,561	7,656	7,722	7,856	7,900	8,158	8,424

Tábla A3.4: Ranganna Speisialta Bunscoile de réir cineáil

Bunscoileanna	Líon Ranganna Speisialta de réir Bliana					
Cineál Ranga	2010	2015	2020	2021	2022	2023
<i>Luath-Idirghabháil Uathachais</i>	21	71	135	133	151	157
<i>Uathachas</i>	214	482	1000	1217	1463	1698
<i>Neamhoird mhothúchána/ iompraíochta</i>	1	4	7	6	5	5
<i>Bodhar/Lagú Éisteachta</i>	7	9	13	14	17	16
<i>Luath-idirghabháil</i>	0	1	1	1	1	1
<i>Míchumas Foghlama Ginearálta Éadrom</i>	28	35	39	39	37	37
<i>Míchumas Foghlama Ginearálta Measartha</i>	7	11	23	25	24	28
<i>Míchumais Iolracha</i>	8	13	19	23	24	20
<i>Míchumas Foghlama Ginearálta Trom/Domhain</i>	5	7	9	9	8	8
<i>Sainriachtanaís Foghlama</i>	13	13	13	13	13	14
<i>Neamhord Forbartha Teanga¹¹</i>	52	59	63	64	64	64
Iomlán	356	705	1,322	1,544	1,807	2,048

10 Tá na figiúirí a chuirtear i láthair do scoileanna speisialta i dTábla A3.3 difriúil ó Thuarascálacha Bliantúla níos luaithe, agus fuair scoláirí do dhá scoil acmhainní ón CNOS sa tréimhse 2012/13 go 2017/18 = tá siad san áireamh anois sna hiomláin bhliantúla.

11 Tugadh Sain-neamhord Urlabhra agus Teanga (SSLD) ar Neamhord Forbartha Teanga (DLD) roimhe seo.

Tábla A3.5: Ranganna Speisialta Iar-Bhunscoile de réir Cineáil

Iar-Bhunscoile	Líon Ranganna Speisialta de réir Bliana					
	2010	2015	2020	2021	2022	2023
<i>Uathachas</i>	65	189	435	524	653	780
<i>Neamhoird mhothúchána/ iompraíochta</i>	2	2	3	3	3	3
<i>Bodhar/Lagú Éisteachta</i>	2	5	5	5	7	8
<i>Míchumas Foghlama Ginearálta Éadrom</i>	9	11	14	14	14	14
<i>Míchumas Foghlama Ginearálta Measartha</i>	11	25	45	46	49	51
<i>Míchumais Iolracha</i>	3	5	12	13	13	14
<i>Míchumas Foghlama Ginearálta Trom/Domhain</i>	0	0	1	1	1	1
<i>Eile</i>	1	0	0	0	0	1
<i>Dall/Lagú Radhairc</i>	0	0	2	2	2	1
Iomlán	92	237	517	608	742	873

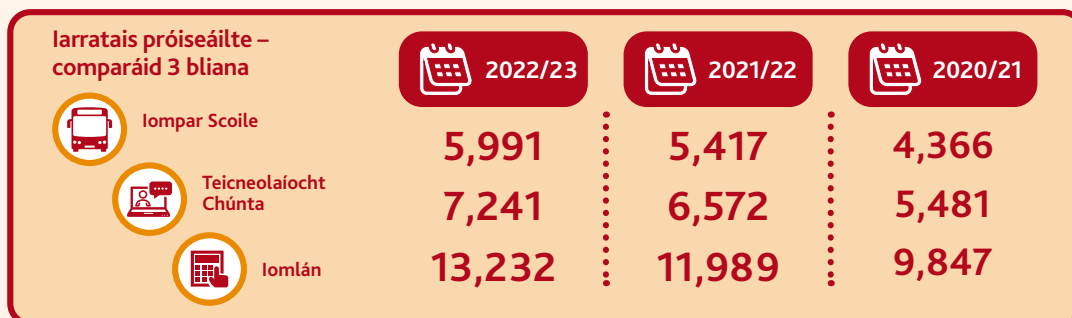
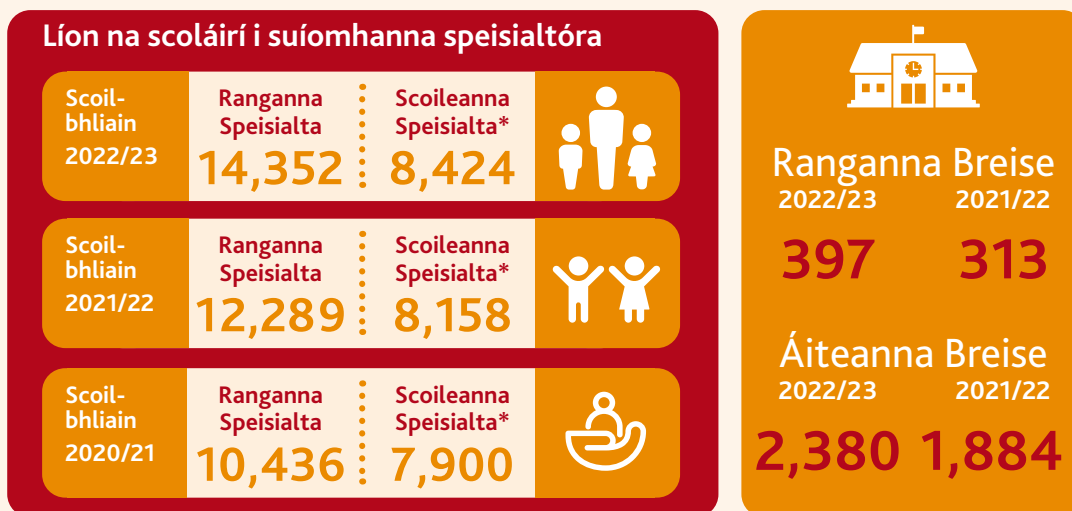
Aguisín 4

Gluais Acrainmneacha a Úsáidtear

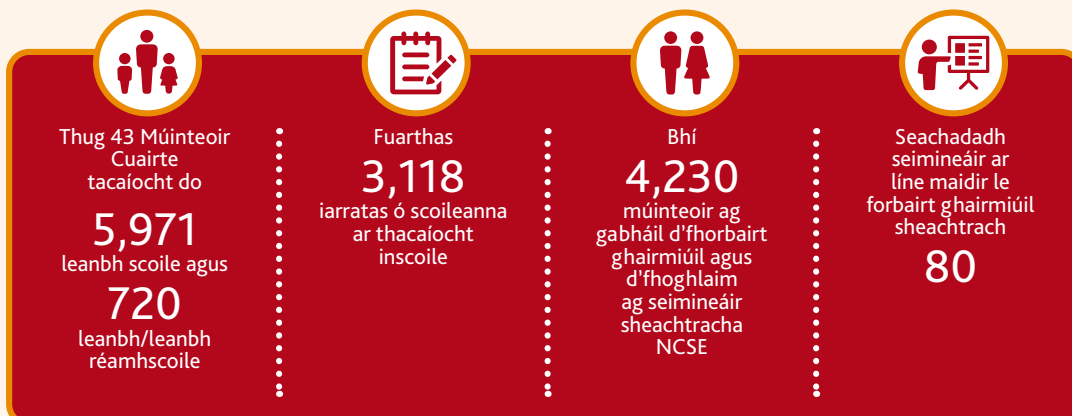
ACCS	Cumann Scoileanna Pobail agus Cuimsitheach
AoN	Measúnú Riachtanais
CES	Straitéis Chuimsitheach Fostaíochta
CPD	Forbairt ghairmiúil leanúnach
CRS	Cúntóir riachtanais speisialta
DE	An Roinn Oideachais
DSM	Lámhleabhar Diagnóiseach agus Staidrimh ar Neamhoird Mheabhrach
EASNIE	An Ghníomhaireacht Eorpach um Riachtanais Speisialta Oideachais agus um Oideachas Ionchuimsitheach
EBD	Suaithheadh mothúchánach/neamhord iompraíochta
ELC	Ionad luathfhoghlama
EPSEN	An tAcht um Oideachas do Dhaoine a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu, 2004
ERT	Foirne Réigiúnacha Feabhsaithe
HSE	Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
INTO	Cumann Múinteoirí Éireann
ISTP	Tacaíocht Teiripe Inskoile
ITE	Oideachas Tosaigh do Mhúinteoirí
CNOS	An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta
NEPS	An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais
OT	Teiripí Ceirde
PCF	Creatchuraclam na Bunscoile
PLC	Curaclam Teanga na Bunscoile
PMC	Curaclam Matamaitice na Bunscoile
SENO	Eagraí riachtanais speisialta oideachais
SER	Athbhreithniú Eisceachtúil CRS
SET	Múinteoir Oideachais Speisialta
SIC	Córas Rialaithe Inmheánach
SIM	An tSamhail Chuimsithe Scoile
SLT	Teiripeoir Urlabhra agus Teanga
TPL	Foghlaim Ghairmiúil do Mhúinteoirí
VT	Múinteoir ar Cuairt

Aguisín 5

Grafaic eolais ar Phríomhstaitisticí CNOS

Don Bhliain Féilire 2023

* Sonraí san áireamh do Scoileanna Speisialta a fhaigheann tacaíocht ón CNOS.

© CNOS 2024

An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta

1-2 Sráid an Mhuilinn
Baile Átha Troim
Co. na Mí

T: 01-6033200

www.ncse.ie